

OKRESNÝ
ÚRAD
BRATISLAVA

PREVENCIA
KRIMINALITY

Analýza a informácia o stave a vývoji sociálno-patologických javov u maloletých a mladistvých v územnej pôsobnosti Bratislavského kraja 2022

Vypracoval: Mgr. Alena Mihályová

OBSAH

ÚVOD

1. Sociálno-demografické východiská

2. Štatistika kriminality v kraji

2.1 Mapy kriminality za r. 2021 a 2022 (trestné činy spolu, ekonomické, majetkové, mravnostné, násilné)

2.2 Všeobecné ukazovatele

2.3 Špecifické ukazovatele

2.3.1 Páchatelia trestnej činnosti

2.3.2 Obete trestnej činnosti

2.4. Štatistika priestupkov

2.4.1 Štatistika priestupkov policajného zboru, MsP, MČ v BA kraji

2.4.2 Štatistika priestupkov okresných úradov v BA kraji

3. Dotazníkový prieskum

3.1. Základné školy a osemročné gymnáziá BA kraja

3.2. Obce BA kraja

3.3 Centrá prevencie a poradenstva

3.4 Zistenia z praxe

4. Príčiny vzniku sociálno - patologických javov v kraji

ZÁVER

Návrh opatrení

PRÍLOHY

Príloha č.1 Výsledky dotazníkového prieskumu k výskytu sociálno-patologických javov na školách v Bratislavskom kraji

Príloha č.2 Návrh opatrení

ÚVOD

V súlade s § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov okresný úrad v sídle kraja každoročne vypracúva analýzu kriminality a inej protispoločenskej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok.

Analýza kriminality a inej protispoločenskej činnosti Bratislavského kraja za rok 2022 vychádza z analýzy sociálno-demografických ukazovateľov, nachádza svoje východiská v štatistikách Policajného zboru Slovenskej republiky o počte trestných činov a priestupov za príslušný rok, pričom tieto štatistiky zohľadňujú územný princíp policajných Okresných riaditeľstiev policajného zboru a ich obvodných oddelení. Pre vytvorenie čo najlepšieho obrazu stavu kriminality boli oslovené aj subjekty samosprávy formou dotazníkového prieskumu, prostredníctvom ktorého sa jednotlivé mestá a obce na území Bratislavského kraja mohli vyjadriť k negatívnym sociálno-patologickým javom, ktoré sa vyskytujú na ich území. Ďalším významným zdrojom pre vypracovanie tohto dokumentu boli aj podklady poskytnuté Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, okresnými úradmi (odbormi všeobecnej vnútornej správy), mestami a mestskými políciami v kraji a taktiež členmi Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „krajská komisia“). Na základe týchto poznatkov boli identifikované konkrétne riziká páchania kriminality a inej protispoločenskej činnosti vo vzťahu k mládeži a sformulované odporúčania na ich zníženie.

Súčasťou analýzy sú aj výsledky dotazníkového prieskumu, s ktorým sme oslovili základné školy a osemročné gymnáziá v kraji. Predmetom prieskumu bolo zistiť s akým druhom sociálno-patologických javov sa v školskom prostredí najčastejšie stretávajú, aké sú ich potreby a návrhy v súvislosti s realizáciou prevencie a či v praxi narážajú na nejaké prekážky. Predkladaná analýza bude podkladom pre spracovanie Krajského programu prevencie kriminality do roku 2028, ktorého plnením by sa malo doceliť eliminovanie negatívnych vplyvov a pôsobiť priaznivo na elimináciu protiprávneho a protispoločenského konania v kraji.

Údaje o spracovateľovi		
Údaje o Okresnom úrade Bratislava	Názov	Okresný úrad Bratislava
	Sídlo	Tomášikova 46 832 05 Bratislava
	IČO	00151866
	Internetová stránka	https://www.minv.sk/?okresne-urady-klientske-centra&urad=1
Údaje o prednostovi	Meno a priezvisko	Mgr. Branislav Borovský
	E-mail	prednosta.ba@minv.sk
	Telefón	09610/46 002
Údaje o krajskom koordinátorovi	Meno a priezvisko	Mgr. Alena Mihályová
	E-mail	alena.mihalyova@minv.sk
	Telefón	09610/46 022

1. SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ

Bratislavský kraj je s rozlohou 2 052,6 km² najmenším krajom SR s podielom 4,2 % z rozlohy Slovenskej republiky. Skladba obyvateľstva podľa okresov

V roku 2020 sa v kraji živorodilo 8 292 detí a zomrelo 6 507 osôb. Bol dosiahnutý prirodzený prírastok 1 785 obyvateľov. Počet obyvateľov sa v roku 2020 zvýšil o 7 432 osôb, čo bolo spôsobené hlavne prírastkom obyvateľstva sťahovaním (5 647 osôb). Priemerný vek obyvateľov kraja v roku 2020 bol 41 rokov a index starnutia dosiahol hodnotu 98,7. Dlhodobý podiel detskej zložky obyvateľstva je vyšší ako podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku pričom obe zložky obyvateľstva z roka na rok rastú. Podiel populácie od 15 do 64 rokov naopak klesá a v rámci slovenských krajov je najnižší (64,8 % v roku 2020).

V roku 2020 bolo uzatvorených 3 393 sobášov a rozvedených 1 227 manželstiev. Sobášnosť v kraji si zachovala klesajúci trend, pričom v roku 2020 bol pokles sobášov výrazný (o 17,2 %). Medziročne sa značne znížil aj počet rozvodov (o 15,2 %).

❖ Skladba nepnoletého obyvateľstva Bratislavského kraja podľa pohlavia

Skladba nepnoletého obyvateľstva Bratislavského kraja podľa pohlavia							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ženy	61 758	64 021	66 475	68 817	70 848	73 749	74 979
muži	65 106	67 509	70 080	72 594	74 739	77 483	78 850
spolu	126 864	131 530	136 555	141 411	145 587	151 232	153 829

Väčšie zastúpenie z hľadiska pohlavia, majú z dlhodobého hľadiska v Bratislavskom kraji **muži (chlapci)**. Ich podiel v roku 2022 tvoril 51,26% .

❖ Skladba obyvateľstva Bratislavského kraja podľa veku

Skladba nepnoletého obyvateľstva Bratislavského kraja podľa veku							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
od 0 - 14 r.	104 024	108 769	113 197	116 959	120 023	123 400	124 258
od 15 - 19 r.	22 840	22 761	23 358	24 452	25 564	27 832	29 571
spolu	126 864	131 530	136 555	141 411	145 587	151 232	153 829

Stagnácia percentuálneho podielu detí vo vekovej skupine do 14 a rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku v posledných piatich rokoch je príčinou starnutia obyvateľstva. Rástol aj index starnutia, ktorý dosiahol hodnotu 123,2.

Za 10 rokov zostarla populácia Slovenska o viac ako 2,3 roku. Okrem zastúpenia obyvateľstva v jednotlivých vekových skupinách je z pohľadu štrukturálnych politík dôležitý aj celkový priemerný vek obyvateľstva. Ten je ukazovateľom toho, či môžeme očakávať, že sa v blízkom období presunú ľudia z produktívneho veku do seniorského. Aktuálne má priemerný obyvateľ Slovenska vek 41,3 rokov. Z pohľadu regionálneho rozloženia v Bratislavskom kraji výrazne rástol počet detí a priemerný vek jeho obyvateľov sa zvýšil

výrazne menej ako na zvyšku Slovenska. **Počet detí na Slovensku sa za 10 rokov zvýšil o takmer 41 tisíc.** Nárast ale nebol rovnomerný medzi kraji. V Bratislavskom kraji vzrástol počet detí o takmer 39 tisíc.

Na Slovensku bolo ku dňu sčítania viac ako 867-tisíc detí vo veku do 14 rokov. Informuje o tom v tlačovej správe hovorkyňa Sčítania obyvateľstva, domov a bytov (SODB) **za rok 2021** Jasmína Stauder s tým, že viac je chlapcov, a to 444 276 (cez 51 percent), čo je prirodzeným dôsledkom historicky potvrdeného faktu, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat. Údaje zverejnil Štatistický úrad (ŠÚ) SR pri príležitosti Medzinárodného dňa detí 1. júna.

Deti do 14 rokov veku tvorili v čase sčítania spolu necelých 16 percent zo všetkých obyvateľov Slovenska. Najviac detí v tomto veku malo trvalý pobyt na území Prešovského kraja, kde ich bolo takmer 148-tisíc. Tieto deti tvorili viac ako 18 percent zo všetkých obyvateľov kraja, čo je najvyšší podiel spomedzi všetkých krajov. Za ním nasleduje Košický kraj (137 101 – 17,53 percenta) a Bratislavský kraj (120 991 – 16,82 percenta). Naopak, najnižší počet detí do 14 rokov býva v Trenčianskom kraji (81 497).

2. ŠTATISTIKA KRIMINALITY V KRAJI

2.1 MAPY KRIMINALITY ZA R. 2021 A 2022 (TRESTNÉ ČINY SPOLU, EKONOMICKÉ, MAJETKOVÉ, MRAVNOSTNÉ, NÁSILNÉ)

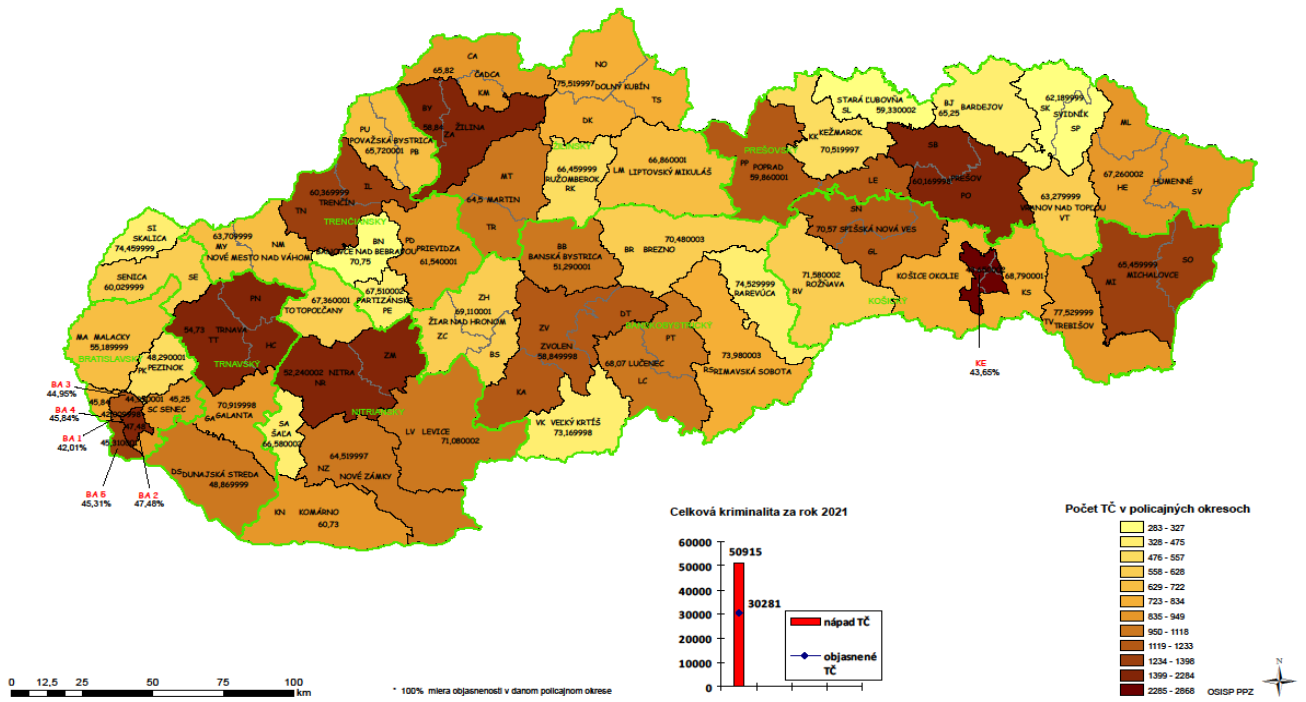
Medzi rokmi 2016 až 2021 klesol počet trestných činov o 27 percent z počiatočných 69 635 na 50 915. Najväčší, no stále klesajúci podiel na kriminalite mala v sledovanom období majetková kriminalita. Naopak, pribudli desiatky prípadov mravnostných trestných činov a trestných činov vojenských a proti republike.

Najčastejšie trestné činy, ktoré v sledovanom období pretrvali, sú skracovanie daní a poplatkov, ohrozenie pod vplyvom návykovej látky a zanedbávanie povinnej výživy. Najväčší nárast bol zaznamenaný v prípadoch nedovolennej výroby a držania omamných látok, environmentálnych trestných činov a výroby a držania detskej pornografie,“ približuje materiál. Počas pandémie ochorenia COVID-19 rástlo aj neoprávnené obstaranie platobnej karty.

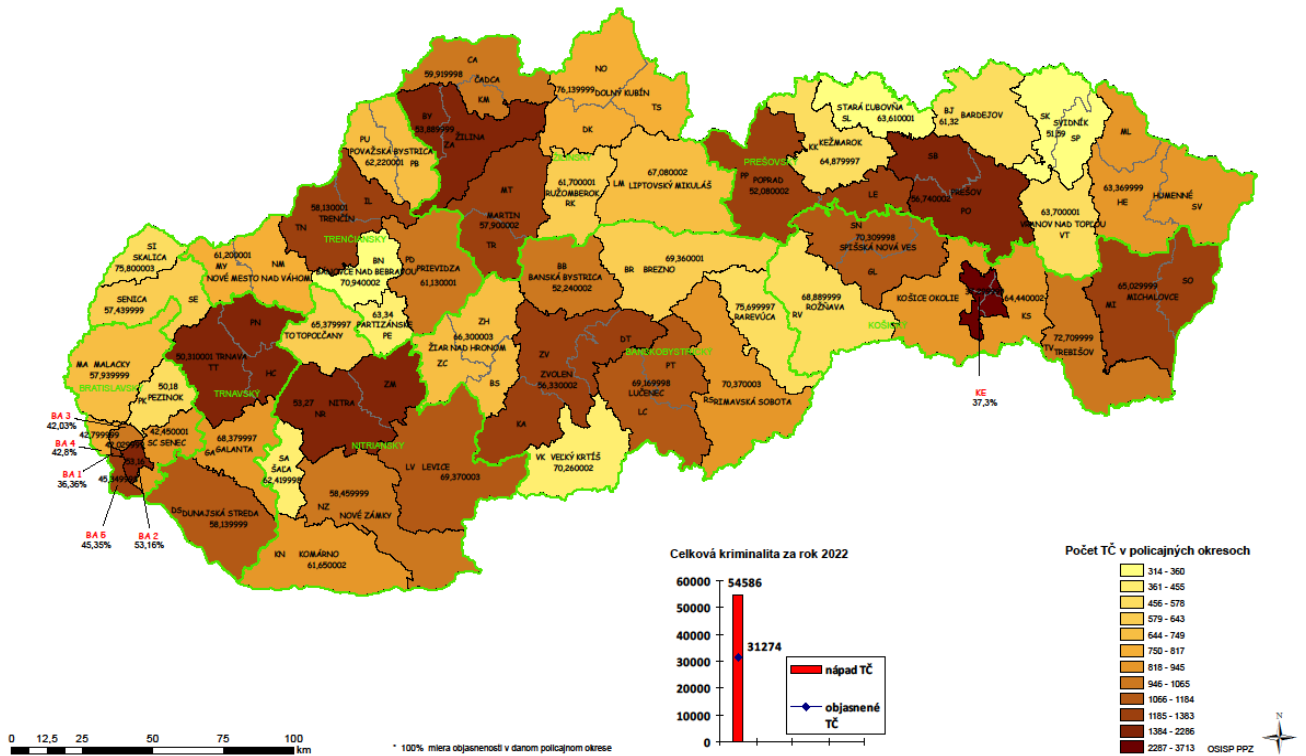
Tiež sa zaznamenal mierny nárast počtu maloletých páchatel'ov a ich majetkovej a mravnostnej kriminality. Deti do 14 rokov sa častejšie odhodlali ku krádežiam vecí na pozemkoch a k výrobe a šíreniu detskej pornografie. V prípadoch trestnej činnosti mladistvých došlo, naopak, k celkovému poklesu. Pretrvávajú však problémy s krádežami, sexuálnym zneužívaním a rovnako ako pri maloletých tiež s detskou pornografiou, ktorá za posledné roky rástla o desiatky prípadov.“

Majetková kriminalita klesla medzi rokmi 2016 až 2021 o 39,7 percenta, z 27 440 na 16 535 trestných činov. Druhým najčastejším druhom kriminality na Slovensku bola ekonomická kriminalita, ktorá medziročne vzrástla o 5,6 percenta z pohľadu počtu prípadov a o 330 miliónov eur z pohľadu výšky škôd.

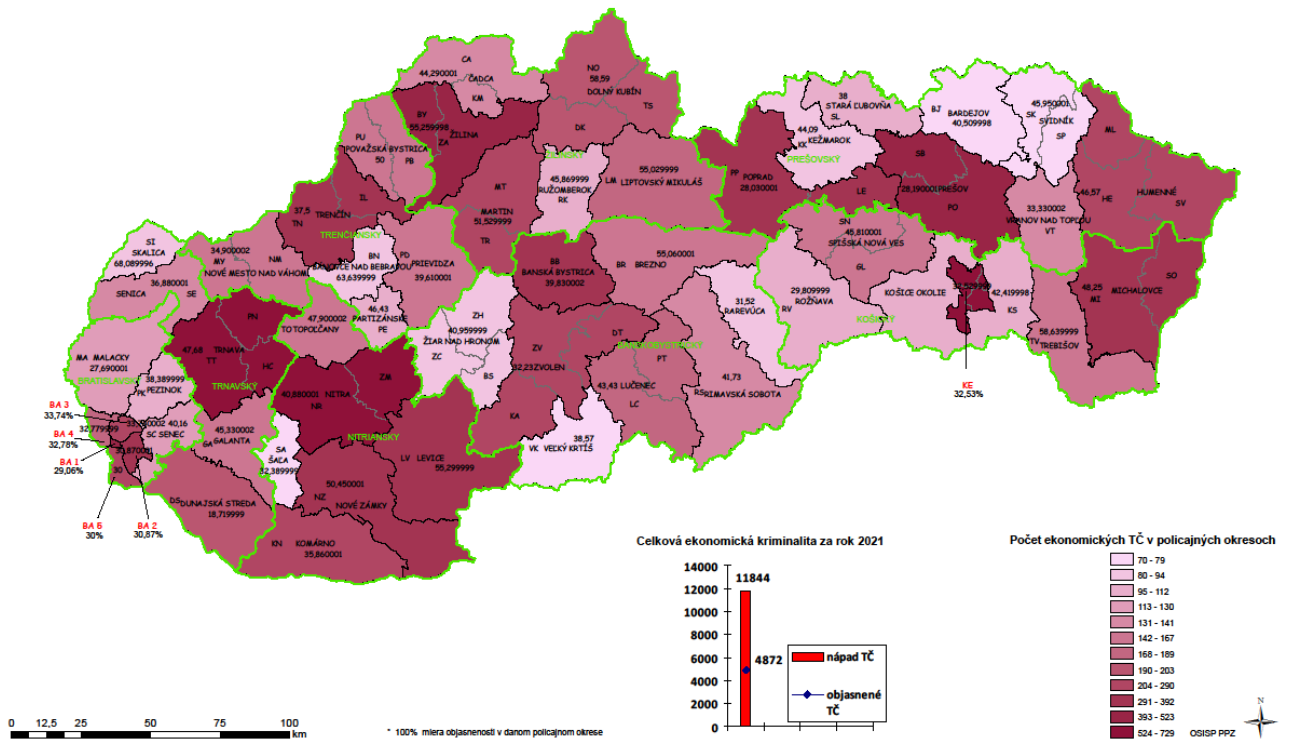
Mapa trestných činov v SR za rok 2021

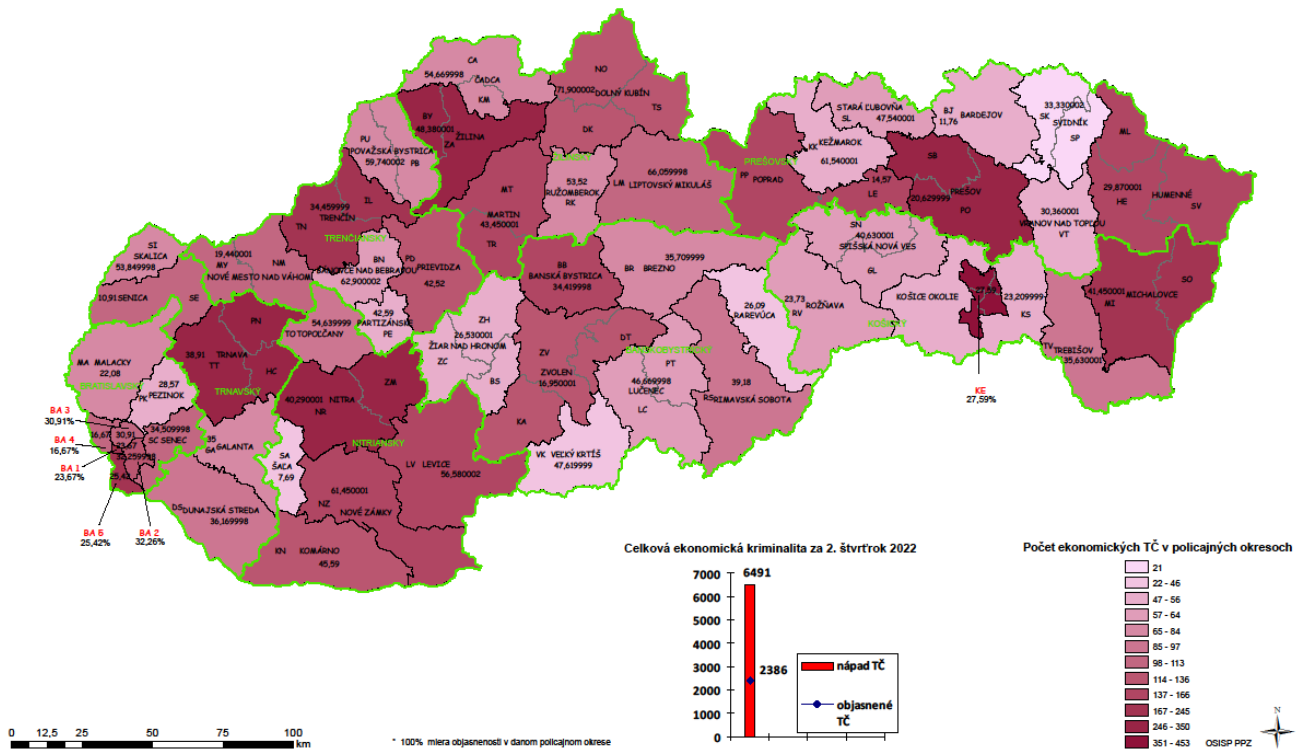
Mapa trestných činov v SR za rok 2022

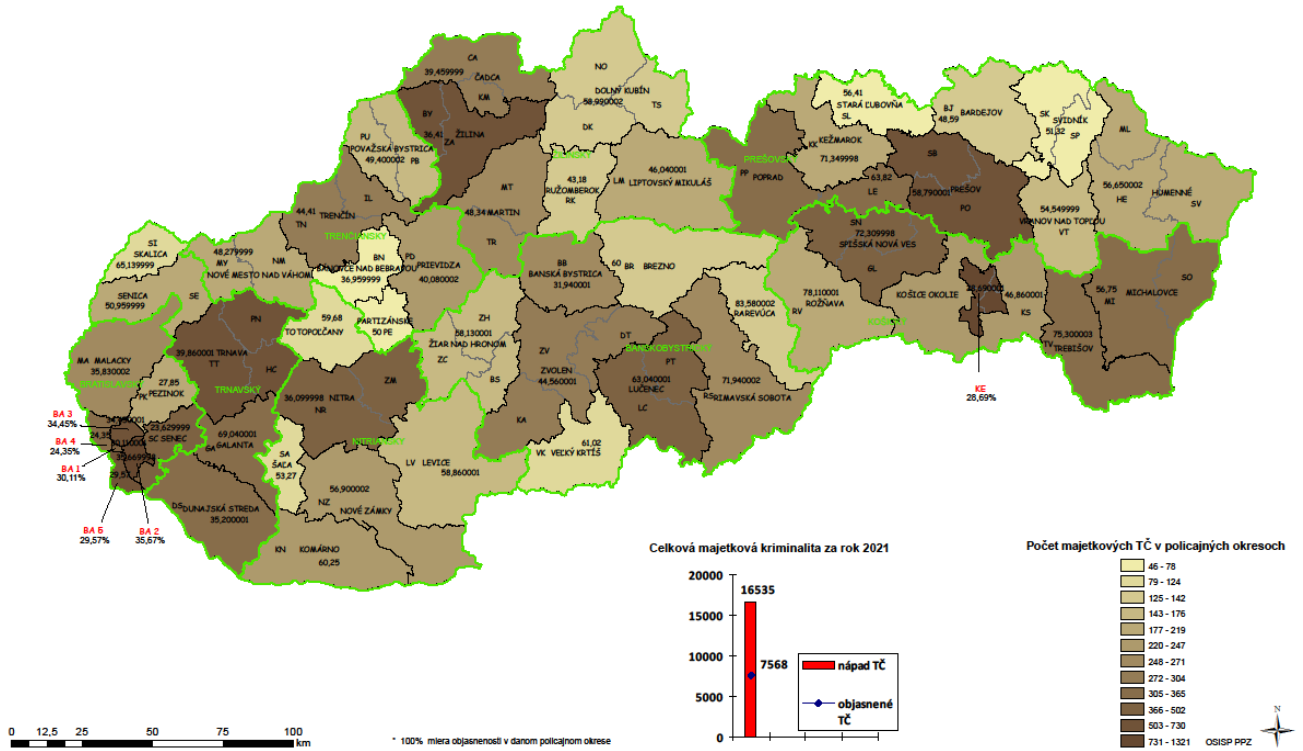
Mapa ekonomických trestných činov v SR za rok 2021

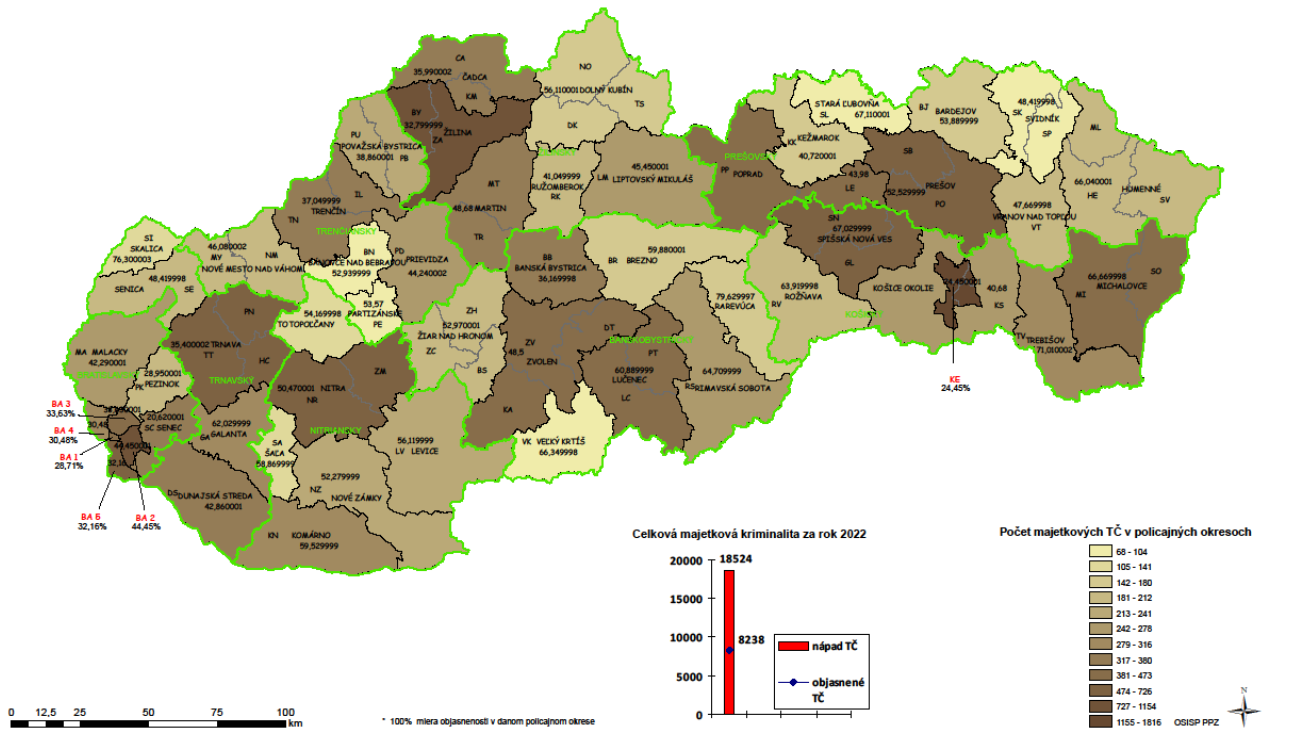
Mapa ekonomických trestných činov v SR za 2. štvrťrok 2022

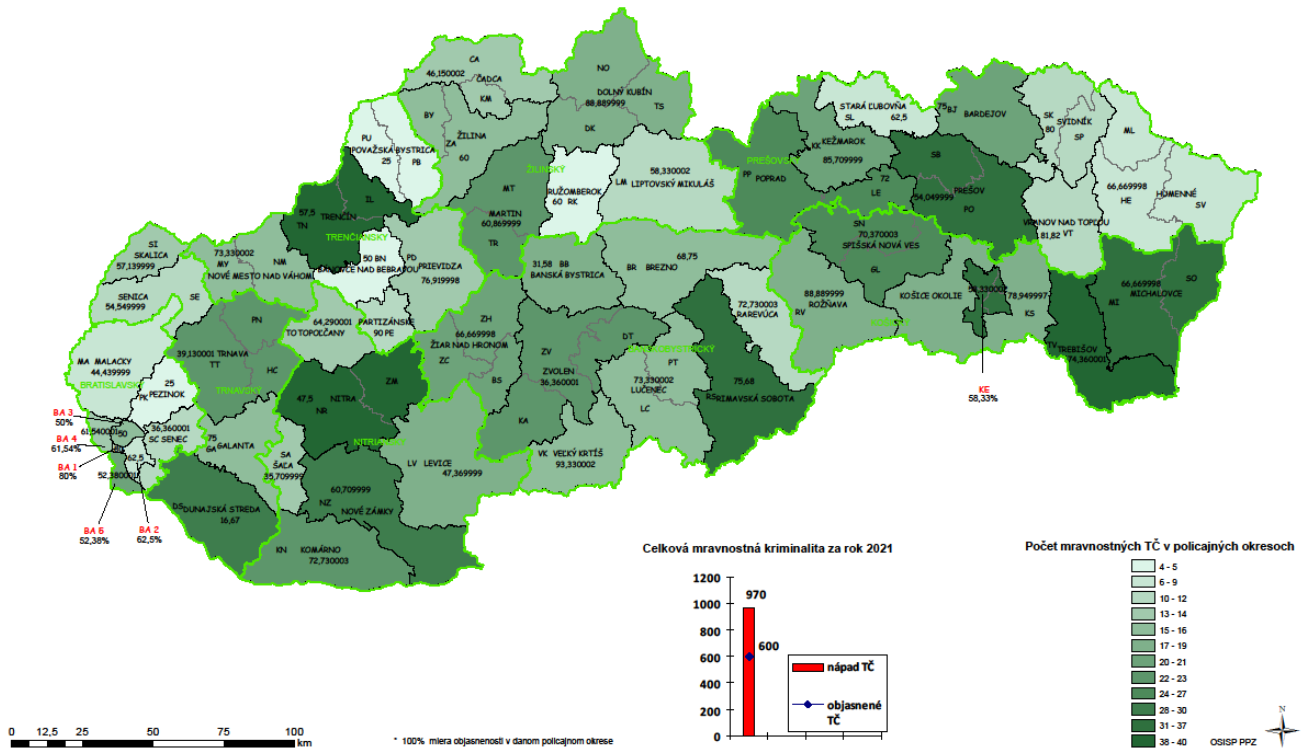
Mapa majetkových trestných činov v SR za rok 2021

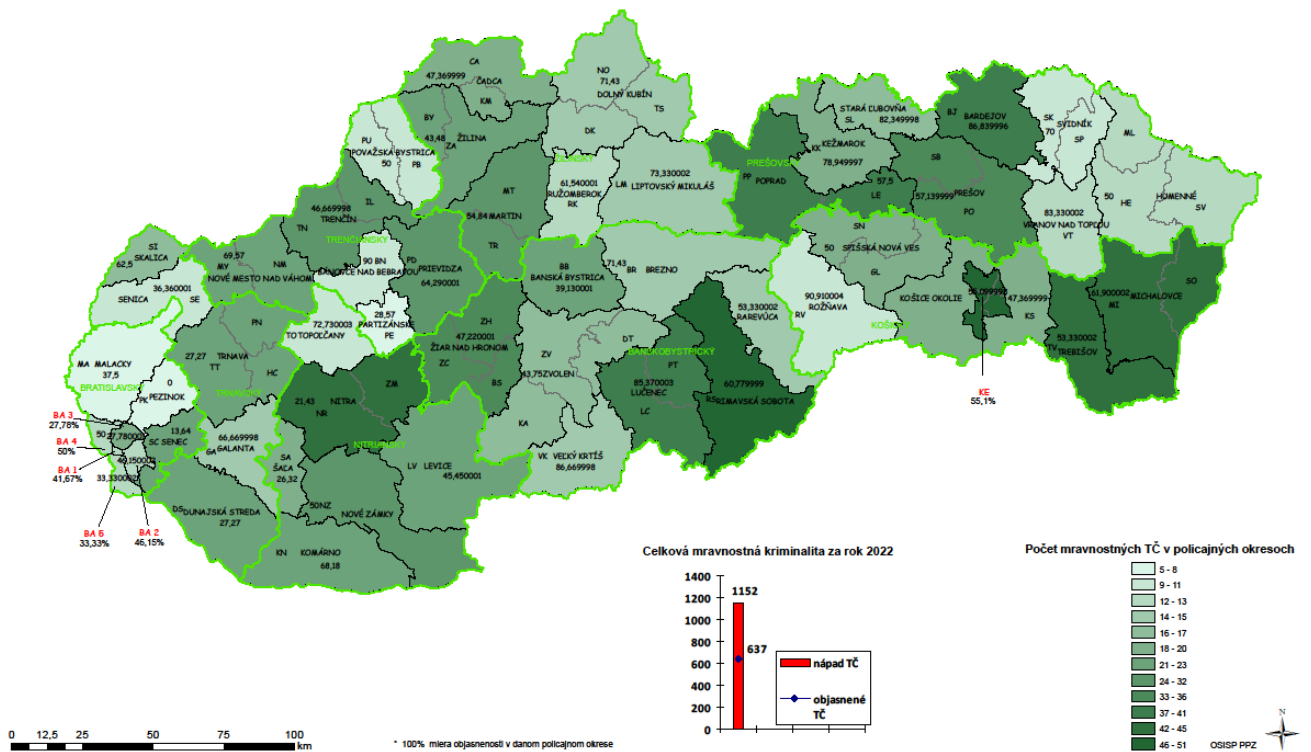
Mapa majetkových trestných činov v SR za rok 2022

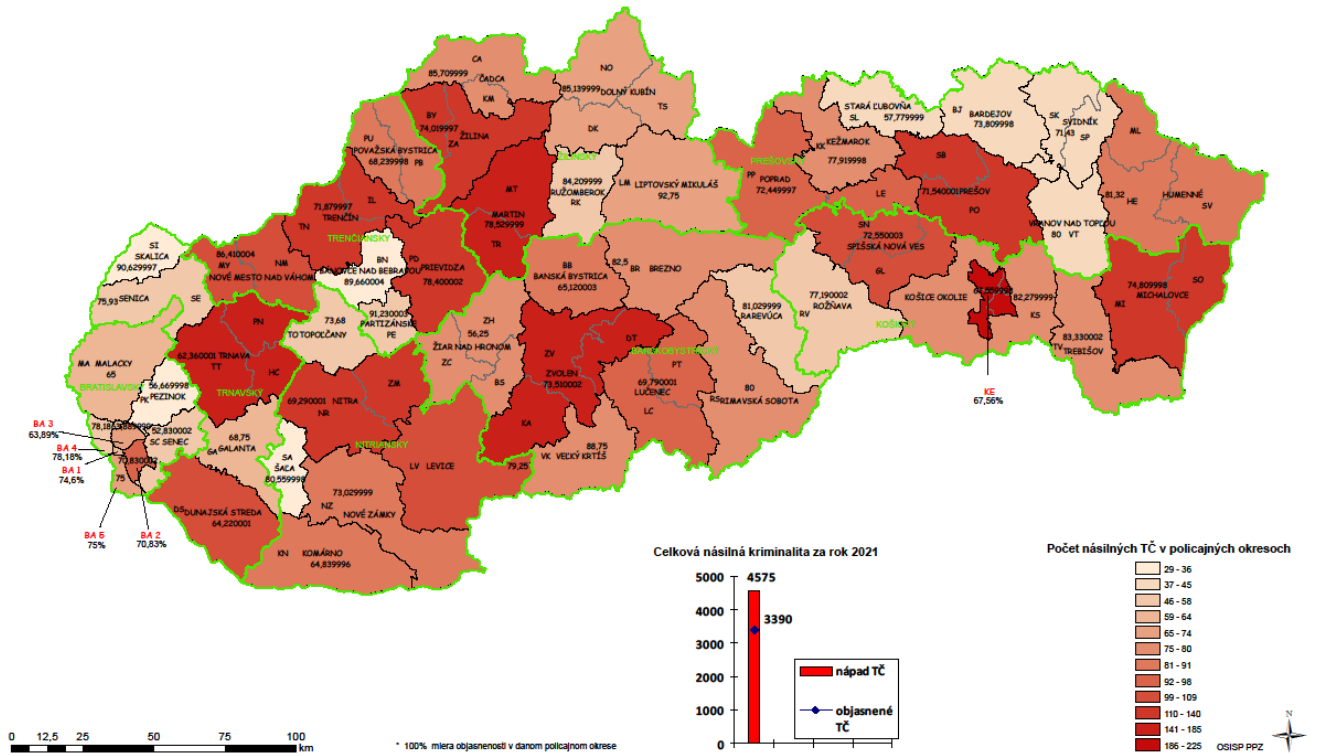
Mapa mravnostných trestných činov v SR za rok 2021

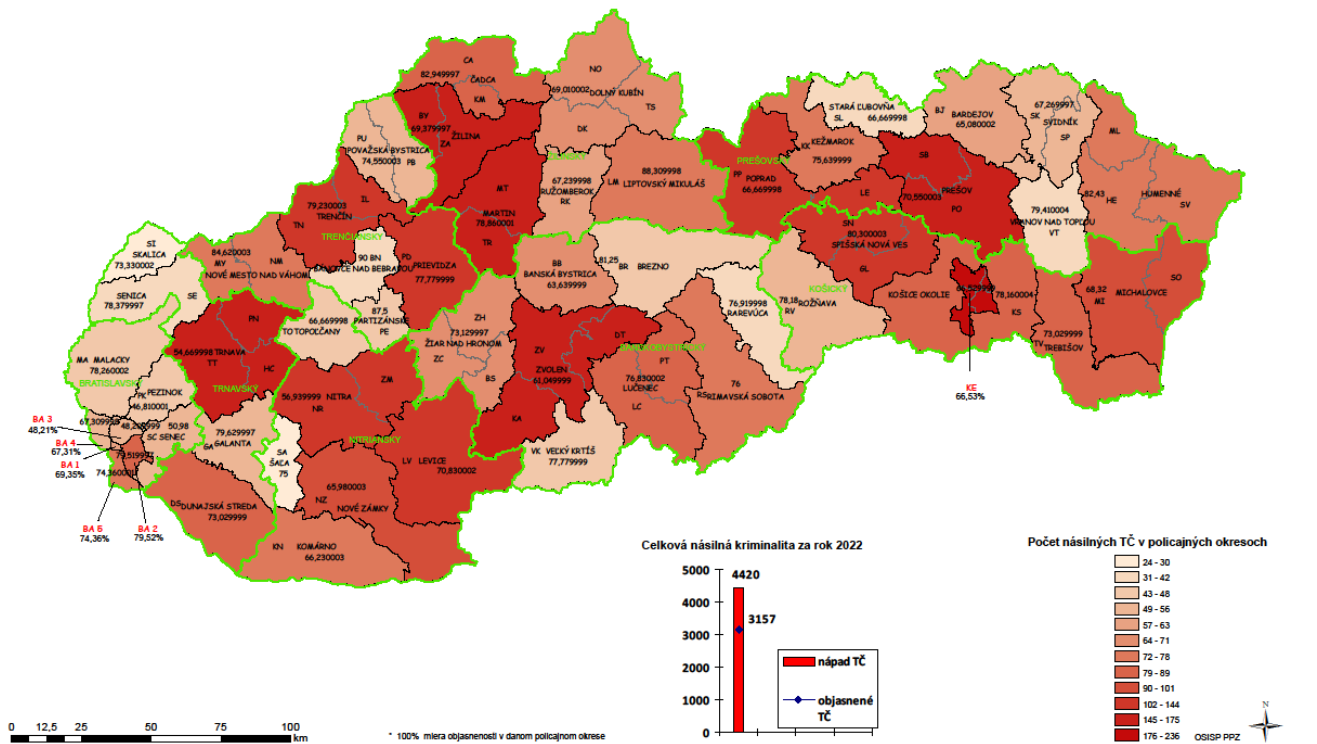
Mapa mravnostných trestných činov v SR za rok 2022

Mapa násilných trestných činov v SR za rok 2021

Mapa násilných trestných činov v SR za rok 2022

V rámci Bratislavského kraja je najvyššia celková kriminalita je v okrese Malacky (v roku 2021 - 55,18% a v roku 2022 – 57,93%).

Najvyšší podiel na ekonomickej kriminalite je v okrese Senec (v roku 2021 - 40,46% a v roku 2022 - 34%).

Majetková trestná činnosť je najvyššia za rok 2021 (35,8%) v okrese Malacky a za rok 2022 (44,45%) v MČ Bratislava II.

Najviac mravnostných trestných činov za rok 2021 je páchaných v MČ Bratislava I. (80%) a za rok 2022 v MČ Bratislava IV. (50%).

Počet násilných trestných činov za rok 2021 je najvyšší v MČ Bratislava IV. (78,19%) a za rok 2022 v MČ Bratislava II. (79,52%).

2.2 VŠEOBECNÉ UKAZOVATELE

Vo všeobecnosti nápad trestnej činnosti na území Bratislavského kraja klesá. V hodnotenom období roka 2021 s porovnaním roka 2020 došlo k poklesu zistených trestných činov o 797 pri súčasnom poklese počtu objasnených trestných činov o 368 a celková percentuálna objasnenosť trestnej činnosti stúpla o 0,01%.

Kriminalita mládeže, ktorá je integrálnou súčasťou kriminality vo všeobecnosti, má zároveň svoje špecifiká, čo nám umožňuje považovať ju za samostatný objekt kriminologického skúmania. Potreba takéhoto rozlišovania je daná najmä osobitosťami somatického, duševného a mravného vývinu maloletých, ako aj ich sociálnej nezrelosti. V adolescencii, dospievaní, v čase mravného formovania osobnosti, sa kumuluje skúsenosť, aj negatívna, ktorá nemusí byť navonok zistená alebo sa prejaví s výrazným oneskorením. Jeho znaky sú vlastné kvantitatívnym a kvalitatívnym charakteristikám kriminality mladistvých. Tento zločin v porovnaní s dospelým sa vyznačuje vysokým stupňom aktivity, dynamikou. Ľudia, ktorí sa v mladom veku vydajú na cestu páchania trestnej činnosti, sú ťažko napravitel'ni a prevychovávaní a spravidla predstavujú rezervu pre kriminalitu dospelých. Existuje úzky vzťah medzi kriminalitou mladistvých a kriminalitou dospelých. Nie náhodou sa v literatúre spomína, že kriminalita mladistvých je delikvenciou budúcnosti. V tejto súvislosti môžeme povedať, že jednou z príčin kriminality dospelých je kriminalita mládeže. Koniec koncov, kriminalita dospelých má korene v čase, keď sa osobnosť človeka len formuje, rozvíja sa jeho životná orientácia, keď sú relevantné problémy vzdelávania, formovania osobnosti a smeru jeho správania. Pre tento vek sú veľmi charakteristické prílišné kategorické úsudky, impulzivnosť, nevyrovnanosť, neschopnosť posúdiť situáciu s prihliadnutím na všetky okolnosti a pod. Kriminalita mladistvých sa vyznačuje osobitnou krutosťou, drzosťou voči svojim obetiam. Adolescenti konajú spravidla v spolupáchateľstve, najčastejšie sa riadia sebeckým, chuligánskym motívom, túžba zvýšiť svoju autoritu medzi rovesníkmi, hnev alebo pocit falošného kamarátstva. Trestná činnosť neplnoletých sa tiež prirodzene spája s charakteristikami dospievania. Dospievajúci, mladí ľudia majú vysokú energiu, chuť „objavovať“ a robiť niečo nové, dovtedy nepoznané, presadiť sa v inovatívnych aktivitách. Takéto „hľadanie“ vedie k tvorivým úspechom a k negatívnym odchýlkam (drogová závislosť, sexuálne odchýlky, kriminalita).

Pre potreby prevencie kriminality je sledovaná štatistika páchatel'ov najmä z hľadiska veku, pričom pozornosť je zameraná predovšetkým na nepľnoletých páchatel'ov. Do tejto kategórie sa zaraďujú **maloletí páchatelia** (osoby, ktoré trestný čin spáchali pred dovŕšením veku 14 rokov) a **mladiství páchatelia** (osoby, ktoré trestný čin spáchali po dovŕšení veku 14 rokov a zároveň ešte nedovŕšili vek 19 rokov). Vzhľadom na nízke počty páchanej trestnej činnosti touto skupinou páchatel'ov, budú údaje analyzované sumárne – ako trestná činnosť nepľnoletý.

Počet stíhaných a vyšetrovaných nepľnoletých páchatel'ov								
Druh kriminality	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdiel 2022-2016
Ekonomická kriminalita	9	5	5	7	10	8	2	-7
Majetková kriminalita	65	82	50	42	45	31	57	-8
Mravnostná kriminalita	6	6	9	10	12	9	12	+6
Násilná kriminalita	12	21	24	22	28	16	14	+2
Ostatné kriminálne t.č.	42	43	39	38	33	17	33	-9
Zostávajúca kriminalita	3	5	4	5	3	5	4	+1
Celkový súčet	137	162	131	124	131	86	122	

Zdroj: Štatistiky PZ SR

Nepľnoletí páchatelia v Bratislavskom kraji páchali najmä majetkovú kriminalitu, ako druhú ostatnú trestnú činnosť, ďalšiu násilnú trestnú činnosť, potom mravnostnú trestnú činnosť a ako poslednú zostávajúcu kriminalitu. **Ak porovnáme roky 2021 a 2022**, ekonomická kriminalita sa znížila o 6 skutkov, majetková kriminalita sa zvýšila o 26 skutkov, mravnostná o 3 skutky, násilná kriminalita mala pokles o 2 skutky, ostatné kriminálne trestné činy vykazujú medziročný nárast o 16 skutkov a zostávajúca kriminalita klesla o jeden skutok, v porovnaní s rokom 2021.

Počet stíhaných a vyšetrovaných nepľnoletých páchatel'ov				
Druh kriminality	Roky	Počet maloletých	Počet mladistvých	Spolu
Celková kriminalita	2016	15	122	137
Celková kriminalita	2017	21	141	162
Celková kriminalita	2018	15	116	131
Celková kriminalita	2019	17	107	124
Celková kriminalita	2020	23	108	131
Celková kriminalita	2021	17	69	86
Celková kriminalita	2022	24	98	122
Celkový súčet		132	761	

Zdroj: Štatistiky PZ SR

V roku 2022 bolo stíhaných a vyšetrovaných v rámci kraja 122 nepľnoletých páchatel'ov z toho 24 maloletých páchatel'ov a 98 mladistvých páchatel'ov. **V roku 2021** bolo stíhaných nepľnoletých páchatel'ov 86, z toho 17 nepľnoletých páchatel'ov a 69 mladistvých páchatel'ov. Čo predstavuje medziročný nárast maloletých páchatel'ov s počtom 7 a medziročný nárast mladistvých páchatel'ov o 29 osôb.

2.3 ŠPECIFICKÉ UKAZOVATELE

2.3.1 PÁCHATELIA TRESTNEJ ČINNOSTI

Najčastejšie trestné činy páchané neplnoletými páchatel'mi			
Druh kriminality	2021	2022	Rozdiel
výtržníctvo	4	8	+4
poškodzovanie grafity	7	4	-2
poškodzovanie rozbitím skla	1	0	-1
ostatné majetkové t.č.	1	2	+1
drogy	5	6	+1
omamné psychotrop. látky	2	2	0
ohroz. pod vplyvom omamnej látky	0	4	+4
nedovolené ozbrojovanie	1	1	0
Násilie proti sk. obyv., jednotl.	0	2	+2
t.č. proti ľudskosti	0	1	+1
sex. zneužívanie ostatných osôb	5	6	+1
sexuálne zneužívanie zverenej osoby	1	0	-1
znásilnenie	3	0	-3
detská pornografia	2	3	-1
ostatné pohlavné úchytky	0	2	+2
dopravné nehody cestné	2	3	+1
násilie na verejného činiteľa, policajta	2	0	-2
podvod	4	2	-2
organizovaný zločin	0	2	+2
lúpežné prepadnutie osôb	3	1	-2
krádeže v bytoch	0	2	+2
krádeže v iných objektoch	9	24	+15
krádež vlámaním - ostatné objekty	2	7	+5
krádeže majetkové	9	2	-7
krádeže ostatné	3	3	0
krádeže iné na osobách	1	2	+1
krádeže pri pohlavnom styku	1	0	-1
krádeže motorových vozidiel (1,2stop.)	4	5	+1
krádeže bicyklov	2	1	-1
požiare	0	3	+2
požiare motor. vozidiel	0	1	+1
úmyselné ublíženie na zdraví	3	8	+5
neoprávnené nakladanie s odpadmi	0	1	+1
marenie výkonu úrad. rozhodnutia	1	9	+8
porušovanie domovej slobody	1	0	-1
ublíženie na zdraví z nedb. ostat.	1	0	-1
nebezpečné vyhrážanie	7	2	-5
vydieranie	2	0	-2
týranie zvierat	1	0	-1
neoprávnené obstaranie platob. karty	4	0	-4
ohroz. mrav. výchovy mládeže	1	0	-1

Zdroj: Štatistiky PZ SR

Najčastejšie boli **neplnoletými páchatel'mi v r. 2022 páchané trestné činy krádeže v iných objektoch, s počtom 24, ktorý zaznamenal s porovnaním s rokom 2021 enormný nárast, a to o 15 skutkov.** Druhý najčastejší trestný čin, bolo marenie výkonu úradného rozhodnutia s počtom 9, ako ďalšie úmyselné ublíženie na zdraví s počtom 8 skutkov, výtržníctvo s počtom 8 skutkov, krádeže vlámaním – ostatné objekty s počtom 7, drogy s počtom skutkov 6, sexuálne zneužívanie ostatných osôb s počtom skutkov 6. Nárast počtu mladistvých páchatel'ov bol zaznamenaný pri trestných činoch výtržníctvo, ohrozenie pod vplyvom návykovej látky zhodne o 4 skutky. Krádeže vlámaním – ostatné objekty a úmyselné ublíženie na zdraví, stúpili o 5 skutkov oproti roku 2021. Marenie výkonu úradného rozhodnutia stúpilo o 8 skutkov U všetkých ostatných trestných činoch bol zaznamenaný medziročný pokles, prípadne nárast o 1-2 skutky.

Prokuratúra

Na krajských a okresných prokuratúrach v roku 2022 v registroch Pv/Kv, Pn/Kn, KPt, Pnm/Knm, Pd/Kd, Pc/Kc napadlo 145 201 spisov, čo je nárast o 1 426 spisov oproti roku 2021, v ktorom napadlo 143 775 spisov. V agende trestných registrov Pv/Kv v roku 2022 oproti roku 2021 bol zaznamenaný najväčší pokles na Okresnej prokuratúre Bratislava III o 250 spisov. V agende trestných registrov Pn/Kn (vrátane Pnm/Knm) bol zaznamenaný v roku 2022 oproti roku 2021 najväčší pokles na Krajskej prokuratúre Bratislava a to o 330 spisov. Najviac nevybavených spisov v roku 2022 v registroch Pn/Kn (vrátane Pnm/Knm) najviac na Okresnej prokuratúre Bratislava III a to 564 spisov. V roku 2022 v tzv. superskrátenom konaní podľa § 204 Tr.por. bola v roku 2022 obžaloba podaná na 6 736 osôb, najviac na Okresnej prokuratúre Bratislava II a to na 496 osôb. V roku 2021 bola obžaloba takto podaná na 6 134 osôb, najviac na Okresnej prokuratúre Bratislava II a to na 359 osôb. V netrestnej oblasti mimosúdnej na prokuratúre bol zaznamenaný v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 najväčší nárast vybavených spisov na Okresnej prokuratúre Bratislava V o 53 spisov.

Trestné činy, ktoré boli spáchané osobami staršími ako 14 rokov a mladšími ako 18 rokov, sú trestné činy spáchané mladistvými. Kriminalita mladistvých je vážnym celospoločenským fenoménom, ktorý si vyžaduje pozornosť orgánov verejnej moci, nielen z hľadiska represie, ale najmä z hľadiska prevencie a výchovy. V roku 2021 bolo vedené trestné stíhanie proti 1 548 mladistvým (5,3 % z 29 362 stíhaných osôb), v roku 2020 bolo vedené trestné stíhanie proti 1 587 mladistvým (5 % z celkového počtu stíhaných osôb). Oproti roku 2020 je evidovaný 2,5 % pokles v počte stíhaných mladistvých (39 osôb). Pokles počtu trestných stíhaní vedených proti mladistvým je každoročne konštatovaný už od roku 2015. Mladiství starší ako 14 rokov a mladší ako 15 rokov sa na trestnej činnosti mladistvých v roku 2021 podieľali takmer v 32 % trestných vecí (4,7 % nárast oproti roku 2020). Dievčatá tvorili 8,3 % z trestne stíhaných mladistvých, čo predstavuje mierny pokles oproti minulému roku. Vplyv alkoholu alebo inej návykovej látky pri páchaní trestnej činnosti mladistvými bol zhodne, ako v roku 2020, zistený v 8 % trestných činov Správa generálneho prokurátora Slovenskej republiky o činnosti prokuratúry a poznatkoch prokuratúry o stave zákonnosti v Slovenskej republike za rok 2021 36 spáchaných mladistvými. V 12 % trestných vecí vedených proti mladistvým išlo o recidívu, to znamená, že mladiství sa už v minulosti dopustili trestnej činnosti (v roku 2020 to bolo 13 %). Každá ôsma obžaloba (v roku 2020 každá šiesta) bola podaná na mladistvého recidivistu, pričom alarmujúce je, že tak ako v roku 2020, každá tretia obžaloba bola podaná

na mladistvého staršieho ako 14 rokov a mladšieho ako 15 rokov. Prokurátori v roku 2021 ukončili trestné stíhanie vedené proti mladistvému obžalobou v 1 198 trestných veciach, teda takmer v 78 % všetkých ukončených trestných vecí mladistvých (v roku 2020 to bolo v 1 170 trestných veciach, teda v 74 % ukončených vecí mladistvých). V rámci skončenia trestného stíhania proti mladistvým prokurátori aj v roku 2021 využívali tzv. odklony – podmienkové zastavenie trestného stíhania, dohodu o vine a treste alebo schválenie zmieru a následné zastavenie trestného stíhania, ktoré je možné považovať za vhodné nástroje tzv. restoratívnej justície. Uvedené odklony boli v roku 2021 aplikované v 17 % zo všetkých ukončených trestných stíhaní proti mladistvým (1 % pokles oproti roku 2020). Najčastejšie využívaným odklonom bolo podmienkové zastavenie trestného stíhania v 121 trestných veciach (v roku 2020 to bolo 144). Dohodou o vine a treste bolo ukončených celkovo 103 trestných stíhaní vedených proti mladistvým (v roku 2020 to bolo 99). Schválením zmieru a zastavením trestného stíhania bolo skončených 38 trestných stíhaní vedených proti mladistvým (nárast o 26 oproti roku 2020). V roku 2021 bolo postúpením vecí ukončené trestné stíhanie v 6 trestných veciach mladistvých obvinených (v roku 2020 to bolo 22). Trestné stíhanie mladistvých bolo prokurátorom zastavené v 60 veciach, čo je pokles oproti roku 2020 o 21 vecí.

Pre prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny 2022	Bratislava
Ukončené trestné stíhanie známych osôb	4 244
z toho ženy	659
mladiství	74
vplyv alkoholu	478
iné návykové látky	42
počet útokov pri tr.činoch	5 731
Podmienené zastavenie prokurátorom	99
z toho spolupracujúcich obvinených	
Rozhodnutie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania prokurátorom	12
Uzavretá dohoda o VaT prokurátorom	62
Obžalovaných osôb	3 790
z toho ženy	586
vplyv alkoholu	467
iné návykové látky	40
vek 14-15	20
z toho dievčat	2
vek 16-18	86
z toho dievčat	6
vek 19-21	234
vek 22-30	898
vek 31-40	1 301
vek 41-50	817
vek 51-60	302
vek 61 a viac	129
recidivisti	1 346
zvlášť nebezpeční recidivisti	
Obžalované osoby za úmyselné tr.činy	1 328
za úmyselné tr.činy rovnakého druhu	525
počet útokov pri tr.činoch	5 083

Zdroj: www.gengro.gov.sk/statistiky

Prehľad za obvody krajských prokuratúr rok 2022	Bratislava
Pre trestné činy	
Ukončené trestné stíhanie známych osôb	21
z toho ženy	1
mladiství	1
vplyv alkoholu	
iné návykové látky	
počet útokov pri tr.činoch	31
Podmienečné zastavenie prokurátorom	
z toho spolupracujúcich obvinených	
ozhodnutie o schválení zmiernu a zastavení trestného stíhania prokurátorom	
Uzavretá dohoda o VaT prokurátorom	
Obžalovaných osôb	6
z toho ženy	1
vplyv alkoholu	
iné návykové látky	
vek 14-15	
z toho dievčat	
vek 16-18	
z toho dievčat	
vek 19-21	
vek 22-30	1
vek 31-40	3
vek 41-50	1
vek 51-60	1
vek 61 a viac	
recidivisti	
zvlášť nebezpeční recidivisti	
Obžalované osoby za úmyselné tr.činy	
za úmyselné tr.činy rovnakého druhu	
počet útokov pri tr.činoch	8

Zdroj: www.gengro.gov.sk/statistiky

Prehľad za obvody krajských prokuratúr za rok 2022 pre prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny ukončila prokuratúra trestné stíhanie známych osôb u 4244 osôb, z toho s počtom **74** bolo **mladistvých**. Obžalovaných osôb pre prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny za rok 2022 bolo 3790, vo veku **14-15 rokov 20** osôb, z toho 2 dievčatá, vo veku **16-18 rokov** bolo obžalovaných **86** osôb, z toho bolo 6 dievčat.

Prehľad za obvody krajských prokuratúr za rok 2022 pre trestné činy bolo ukončené trestné stíhanie známych osôb s počtom 21, z toho bol **1 mladistvý**.

Prehľad celkovo za rok 2022 SR - prokuratúra	celkom pre trestné činy, prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny	z toho:	pre trestné činy podľa zákona účinného do 31.12.2005	pre prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny
Ukončené trestné stíhanie známych osôb	29 918		133	29 785
z toho ženy	4 812		17	4 795
mladiství	1 337		6	1 331
vplyv alkoholu	5 417		0	5 417
iné návykové látky	793		1	792
počet útokov pri tr.činách	44 670		208	44 462
Podmienečné zastavenie TS prokurátorom - spolu	1 033		3	1 030
z toho spolupracujúcich obvinených	9		0	9
Rozhodnutie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania prokurátorom	492		0	492
Uzavretá dohoda o VaT prokurátorom	1 962		2	1 960
Obžalovaných osôb	24 247		30	24 217
z toho ženy	3 843		8	3 835
vplyv alkoholu	4 911		0	4 911
iné návykové látky	661		0	661
vek 14-15	360		1	359
z toho dievčat	37		0	37
vek 16-18	1 028		1	1 027
z toho dievčat	112		0	112
vek 19-21	1 677		0	1 677
vek 22-30	5 872		14	5 858
vek 31-40	7 397		9	7 388
vek 41-50	4 719		4	4 715
vek 51-60	2 117		1	2 116
vek 61 a viac	945		0	945
recidivisti	9 475		11	9 464
zvlášť nebezpeční recidivisti	5		0	5
Obžalované osoby za úmyselné tr.činy	9 108		11	9 097
za úmyselné tr.činy rovnakého druhu	5 655		7	5 648
počet útokov pri tr.činách	34 270		45	34 225

Zdroj: www.gengro.gov.sk/statistiky

Celkovo prokuratúra SR za rok 2022 ukončila trestné stíhanie známych osôb pre trestné činy, prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny u 29 918 osôb, z toho bolo **1337 mladistvých**. Obžalovaných osôb pre trestné činy, prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny bolo 24 247, vo veku **14-15 rokov** bolo obžalovaných **360** osôb, z toho dievčat 37, vo veku **16-18 rokov** bolo obžalovaných **1028** osôb, z toho dievčat 112.

Ukončené trestné stíhanie známych osôb pre trestné činy podľa zákona účinného do 31.12.2005 bolo u 133 osôb, z toho **mladistvých** bolo **6**. Obžalovaných osôb pre trestné činy podľa zákona účinného do 31.12.2005 bolo 30, z toho vo veku **14-15 rokov** bola **1** osoba, a vo veku **16-18** tiež **1** osoba.

Ukončené trestné stíhanie známych osôb pre prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny bolo u 29 785 osôb, z toho **mladistvé osoby** s počtom **1331**. Obžalovaných osôb pre prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny 24 217, vo veku **14-15 rokov** bolo **359** osôb, z toho 37 dievčat. Vo veku **16- 18 rokov 1027**, z toho 112 dievčat.

Prehľad kriminality mladistvých 2022 prokuratúra	KP	OP	OP	OP	OP	OP	OP	OP
	BA	BA I	BA II	BA III	BA IV	BA V	MA	PK
Odstíhané známe osoby	1	17	6	6	6	14	17	8
z toho: muži		17	5	4	6	13	15	8
- z toho vek 14-15		6	3		2	5	6	3
- ženy	1		1	2		1	2	
- z toho vek 14-15	1			1			1	
- cudzinci		2						
- vplyv alkoholu							1	
- vplyv inej návykovej látky								
- počet útokov pri tr. činoch	2	21	11	11	11	19	19	10
Počet obžalovaných osôb	1	14	3	5	5	7	17	5
z toho: skrátené vyšetovanie		1						
- muži		14	3	4	5	6	15	5
- z toho vek 14-15		6	2		1	2	6	1
- ženy	1			1		1	2	
- z toho vek 14-15	1						1	
- cudzinci		2						
- vplyv alkoholu							1	
- vplyv inej návykovej látky								
- recidivisti		3		2	2	3	2	
- obzvlášť nebezpeční recidivisti								
- úmyselné tr. činy		2		2	2	3	2	
- úmyselné tr. činy rovnakého druhu		2			2	2	2	
- počet útokov pri tr. činoch	2	18	7	8	10	10	19	7
Podmienečne zastavenie TS								
- prokurátorom		2	1	1		1		2
- spol. obvineného prokurátorom								
- prokurátorom – osvedčil sa		4				2		
- súdom								
Schválenie zmieru						2		
Dohoda o vine a treste		1				2		
Zastavené trestné stíhanie			2		1	2		1
Prerušené trestné stíhanie								
Postúpené trestné stíhanie			3	1				
Počet oznámení súdu								
- o odsúdení osôb		8	4	11	4	6	9	1
- o schválení dohody o vine a treste						2		
- o schválení zmieru							3	

Zdroj: www.gengro.gov.sk/statistiky

V tabuľke **kriminality mladistvých za rok 2022** môžeme vidieť, že odstíhaných známych osôb bolo s rovnakým počtom a zároveň najvyšším 17 v obvode Bratislava I a v obvode Malacky. Počet útokov pri trestných činoch u odstíhaných známych osobách je najvyšší v obvode Bratislava I s počtom 21 a s počtom 19 je obvod Bratislava V a obvod Malacky.

Počet obžalovaných osôb v tabuľke kriminalita mladistvých je s najvyšším počtom 17 OP Malacky. Počet útokov pri trestných činoch je najvyšší tiež na OP Malacky s počtom útokov 19. Ako druhá je OP Bratislava I, s počtom obžalovaných osôb 14, v počte útokov pri trestných činoch je Bratislava I tiež druhá, s počtom útokov 18.

Počet oznámení súdu o odsúdení osôb bolo najviac na OP Bratislava III s počtom 11, OP Malacky s počtom 9. **Najvyššiu kriminalitu mladistvých evidujeme na OP Bratislava I a OP Malacky.**

Kriminalita mladistvých v obvode krajských prokuratúr za rok 2022

	KP Bratislava	KP Trnava	KP Trenčín	KP Nitra	KP Žilina	KP Banská Bystrica	KP Prešov	KP Košice	Spolu KP
Tr.stíhanie proti mladistvým osobám začaté v roku 2022	98	101	88	194	118	282	373	499	1 753
z toho vek 14-15 rokov	36	30	32	90	31	128	201	208	756
Tr.stíhanie proti mladistvým osobám ukončené v roku 2022	75	75	69	137	96	244	273	361	1 330
z toho vek 14-15 rokov	28	23	26	55	34	100	122	145	533
z toho dievčat 14-17	7	5	14	26	9	25	25	32	143
vplyv alkoholu	1	2	5	6	12	33	21	14	94
iné návykové látky	0	1	1	0	2	8	1	6	19
počet útokov pri tr.činoch	104	114	107	183	149	390	400	558	2 005
Obžalovaných mladistvých osôb	57	63	31	110	42	171	199	250	923
z toho vek 14-15 rokov	20	16	9	48	11	63	91	101	359
z toho dievčat 14-17	5	4	5	19	3	18	17	24	95
vplyv alkoholu	1	2	3	5	10	27	18	11	77
iné návykové látky	0	1	1	0	0	7	1	6	16
recidivistí	12	5	7	9	8	34	22	32	129
úmysel.tr.činy	11	5	7	9	8	34	22	32	128
úmysel.tr.činy rovn.druhu	8	3	5	6	4	26	9	20	81
počet útokov pri tr.činoch	81	96	60	149	73	282	312	419	1 472
Zastavenie tr.stíhania proti mladistvým	6	8	1	2	7	13	5	16	58
Prerušenie tr.stíhania proti mladistvým	0	1	2	3	3	5	5	8	27
Postúpenie tr.stíhania proti mladistvým	4	0	0	1	4	1	4	1	15
Podmienečné zastavenie tr.stíhania mladistvých prokurátorom	7	2	8	9	19	16	19	37	117
Ukončenie na prokuratúre podaním návrhu na dohodu o vine a treste	3	1	25	7	11	34	38	42	161
Schválenie zmiernu prokurátorom a zastavenie tr.stíhania	2	0	2	6	14	5	7	8	44
Počet oznámení o odsúdení mladistvých (stav k 08.01.2023)	43	58	38	92	32	162	177	258	860
Podmienečné zastavenie tr.stíhania mladistvých súdom	0	0	2	3	0	1	9	3	18
Dohoda o vine a treste mladistvých schválená na súde	2	3	24	8	12	29	34	31	143
Schválenie zmiernu súdom	3	0	0	0	1	0	5	2	11

Zdroj: www.gengro.gov.sk/statistiky

Z tabuľky kriminality mladistvých v obvode krajských prokuratúr za rok 2022 môžeme vidieť, že najvyššiu kriminalitu mladistvých eviduje KP Košice.

Prokuratúra Prehľad o štruktúre kriminality a osôb	KP	OP	OP	OP	OP	OP	OP	OP
	BA	BA I	BA II	BA III	BA IV	BA V	MA	PK
Odstíhané známe osoby	116	618	1080	841	364	549	398	299
z toho: muži	101	531	894	712	312	458	350	245
- ženy	14	87	185	129	51	90	48	54
- mladiství	1	17	6	6	6	14	17	8
- cudzinci	13	77	96	76	42	52	37	19
- vplyv alkoholu		36	20	113	94	99	57	59
- vplyv inej návykovej látky		3	6	11	11	10		1
- počet útokov pri tr. činoch	167	951	1309	1351	478	624	462	420
Počet obžalovaných osôb	86	532	1012	736	313	486	366	265
z toho: superskrátené konanie	1	152	496	215	133	248	123	67
- muži	74	458	839	620	267	406	324	219
- ženy	11	74	172	116	46	79	42	46
- mladiství	1	14	3	5	5	7	17	5
- cudzinci	9	62	90	64	37	48	33	17
- vplyv alkoholu		34	20	110	89	98	57	59
- vplyv inej návykovej látky		3	6	11	10	9		1
- recidivisti		75	66	473	158	225	219	130
- úmyselné tr. činy		73	63	470	156	218	218	130
- úmyselné tr. činy rovnakého druhu		54	54	13	107	149	144	4
- asperačná zásada		1			1	13		
- 3x a dosť		1			1	1		
- počet útokov pri tr. činoch	110	818	1229	1172	411	549	422	380
Dohoda o VaT	11	9	1	3	14	16	8	
Podmienečné zastavenie TS prokurátorom - spolu	1	16	21	28	11	6	4	12
z toho: obvineného	1	16	21	28	11	6	4	12
- spoluprac. obvineného								
Podmienečné zastavenie TS - osvedčil sa - spolu	1	23	17	32	8	9	2	12
z toho: obvineného	1	23	17	32	8	9	2	12
- spoluprac. obvineného								
Schválenie zmiaru		3	1	1		6	1	
Zastavenie TS	12	45	34	52	22	31	16	20
Prerušenie TS	6	13	11	21	4	4	3	2
Prerušenie TS spoluprac. obvineného								
Postúpenie TS	1	2	9	6	3	2	5	2
Právoplatné rozhodnutie súdu - spolu	29	485	870	642	291	491	356	233
z toho: o odsúdení osôb	23	444	835	596	278	465	336	214
- z odsúdených len schválenie dohody o VaT	7	6	2	3	12	17	8	2
- podmienečné zastavenie TS		2	5		1			
- podmienečné zastavenie TS spoluprac. obvineného								
- schválenie zmiaru			1	2	1		4	
- zastavenie TS	2	10	2	8	1	4	2	3
- prerušenie TS			1	1				
- postúpenie		5		2	1	2	2	1
- oslobodenie	1	12	26	17	7	15	8	12
- upustenie od potrestania		1			1	4		1
- rozhodnutie „inak“	3	11		16	1	1	4	2

Kriminálne správanie mladistvých má často príčinu v zlyhávaní výchovného a sociálneho prostredia, najmä rodín, škôl, v zanedbávaní úloh sociálnej pomoci zo strany štátu a v neposlednom rade je to aj negatívny vplyv masovokomunikačných prostriedkov. Silným faktorom dnešnej doby je vplyv kyberpriestoru, ktorý sa ponúka mladistvým bez regulácií, či väčšej kontroly. Prostredníctvom sociálnych sietí, ktoré sú v širokom rozsahu využívané mladistvými, dochádza v kybernetickom priestore k rôznej trestnej činnosti, napríklad k trestným činom vydierania, nebezpečného prenasledovania či nebezpečného vyhrážania alebo k trestnej činnosti súvisiacej s detskou pornografiou, ktorá mala v roku 2021 stúpajúcu tendenciu. Je preto nevyhnutné medzi mladistvými vyvíjať komplexnú koncepciu preventívnych osvetových opatrení. Nárast páchania trestnej činnosti v internetovom svete zrejme súvisí aj s prijatými opatreniami v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 a dištančnou formou vzdelávania v roku 2021, kedy mladiství trávili veľa času za počítačom. Je potrebné poukázať aj na absenciu právneho povedomia mladistvých, keďže trestných činov sa mladiství dopúšťali často z nevedomosti, keď svoje konanie považovali za vtipné, zábavné alebo aj z nudy.

Prevenčia

Aj z vyššie uvedeného k trestnej činnosti mladistvých je zrejmé, že z hľadiska prevencie je veľmi dôležitá edukácia právneho vedomia, keďže už samotné psychologické a osobnostné faktory (agresívne správanie, nízka inteligencia, nedostatok sebaovládania a v roku 2021 vo zvýšenej miere aj depresie mladistvých prispievajú ku kriminálnemu správaniu mladistvých sú ťažšie systémovo ovplyvniteľné. Preto využívanie odklonov v prípravnom konaní prokurátormi je vo vzťahu k zvyšovaniu právneho povedomia mladistvých pozitívnym prvkom. Z hľadiska možného dosiahnutia nápravy – poučenia mladistvého, pôsobia odklony ako preventívny a výchovný nástroj. Mladistvý páchatel' preberie zodpovednosť za svoje protiprávne konanie už v štádiu prípravného konania a zároveň sa vyhne stigmatizácií v prípade verejného súdneho procesu.

Prokurátori v niektorých trestných veciach pri opakovanom páchaní trestnej činnosti tými istými mladistvými páchatel'mi v prípade, ak (výchovné) opatrenia ukladané podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) neboli účinné, podali návrhy na uloženie ochrannej výchovy podľa § 102 Trestného zákona. Zároveň sa prokurátori - špecialisti pravidelne zúčastňovali koordinačných stretnutí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny s cieľom užšej spolupráce pri riešení problémov s mladistvými.

2.3.2 OBETE TRESTNEJ ČINNOSTI

Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave

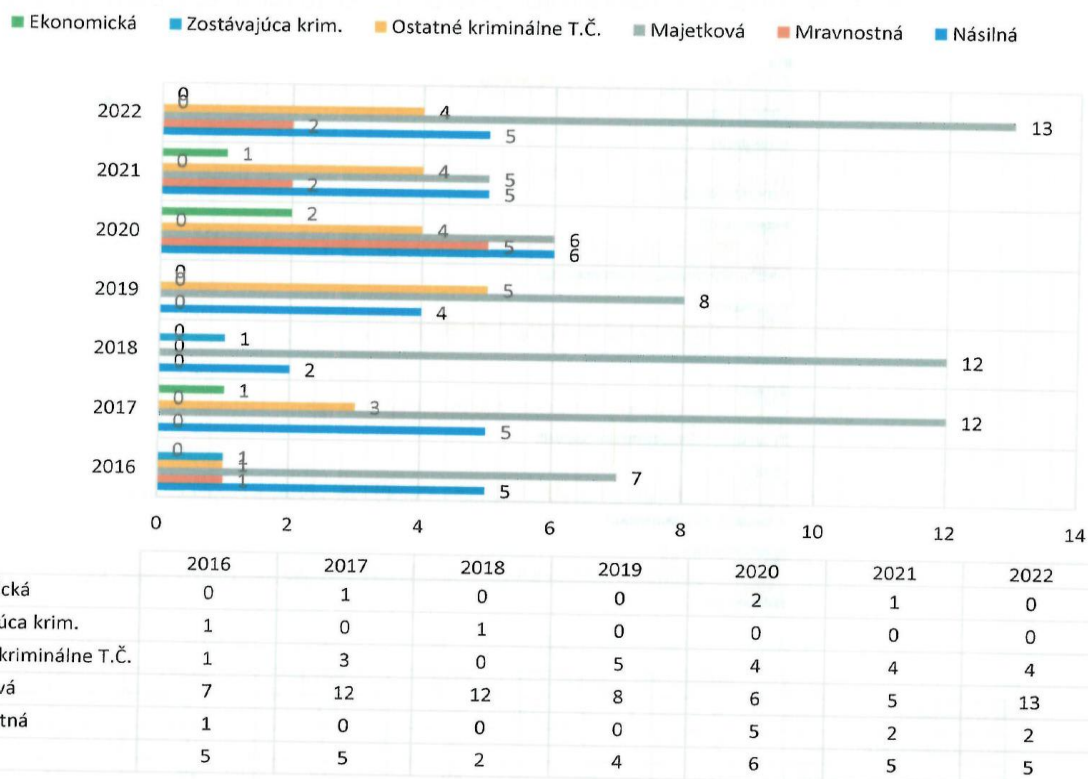
Z celkového počtu zistených maloletých a mladistvých páchatel'ov za obdobie rokov 2016 — 2022 môžeme konštatovať, že v priemerne evidujeme 19 maloletých a 109 mladistvých páchatel'ov ročne. Pri maloletých páchatel'och neevidujeme výrazné medziročné rozdiely, počty zistených maloletých páchatel'ov majú medziročný kolísavý charakter, kedy hodnoty medziročne stúpajú a následne klesajú. Pri mladistvých páchatel'och bol od roku 2017 až 2021 zaznamenaný medziročný pokles a to celkovo evidujeme rozdiel medzi rokmi 2017 a 2021 až o 48,93%. V roku 2022 bol zistený mierny nárast počtu mladistvých páchatel'ov, avšak ich počet nedosiahol hodnoty z roka 2020 (graf č. 1) .

Počet maloletých a mladistvých páchatel'ov trestných činov 2016 - 2022

Graf č.1

Počty maloletých páchatel'ov podľa druhu spáchaných trestných činov

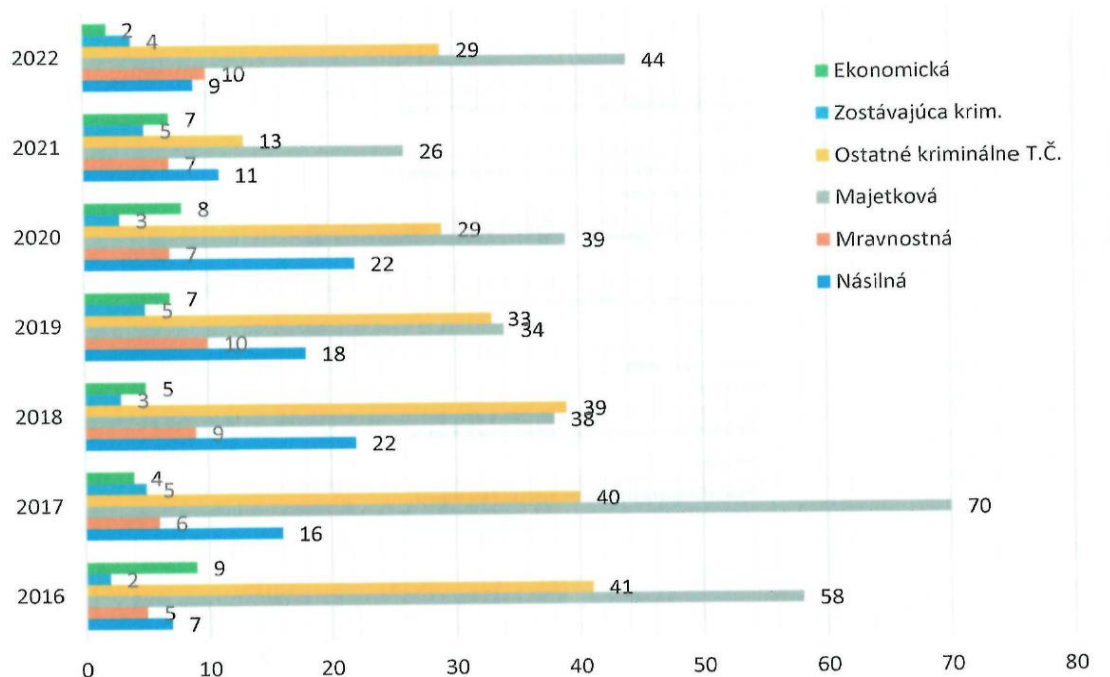
Graf č.2

Vo vz'ahu k maloletým páchatel'om môžeme konštatovať, že v sledovanom období páchali títo páchatelia prevažne majetkovú trestnú činnosť. Počet zistených maloletých páchatel'ov mal od roku 2018 klesajúci trend avšak v roku 2022 bol zistený 2,6 násobný

nárast oproti predošlému roku. Najčastejšie páchanými majetkovými trestnými činmi bol trestný čin poškodzovania cudzej veci. Pri násilných trestných činoch išlo o trestný čin vydierania, nebezpečného vyhrážania a úmyselného ublíženia na zdraví (graf č.2).

Mladiství páchatelia páchali v sledovanom období obdobnú trestnú činnosť ako páchatelia maloletí. Najväčší podiel predstavuje majetková kriminalita, pri ktorej mal počet mladistvých páchatel'ov od roku 2017 až do roka 2021 klesajúci trend, kedy počet mladistvých páchatel'ov trestných činov klesol o viac ako polovicu v porovnaní s rokom 2017. V roku 2022 bol však zaznamenaný nárast počtu mladistvých páchatel'ov majetkových trestných činov o 18 skutkov (graf č.3-4).

Počet mladistvých páchatel'ov podľa druhu spáchanej trestnej činnosti

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ekonomická	9	4	5	7	8	7	2
Zostávajúca krim.	2	5	3	5	3	5	4
Ostatné kriminálne TČ.	41	40	39	33	29	13	29
Majetková	58	70	38	34	39	26	44
Mravnostná	5	6	9	10	7	7	10
Násilná	7	16	22	18	22	11	9

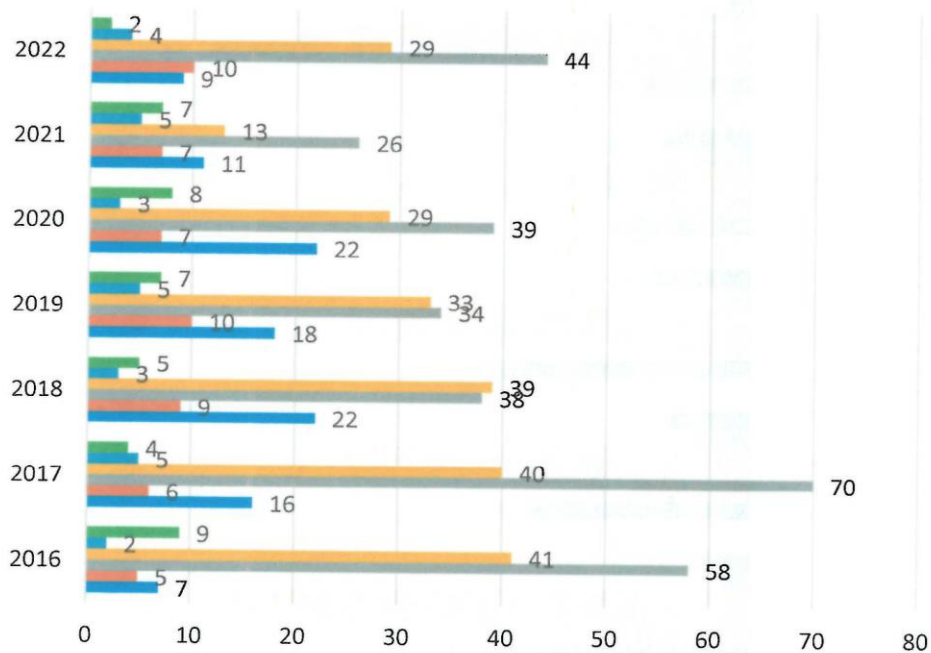
Graf č.3

Počet mladistvých páchatelů - majetková TČ.

Graf č.4

Trestné činy spáchané mladistvými páchatelmi 2016 - 2022

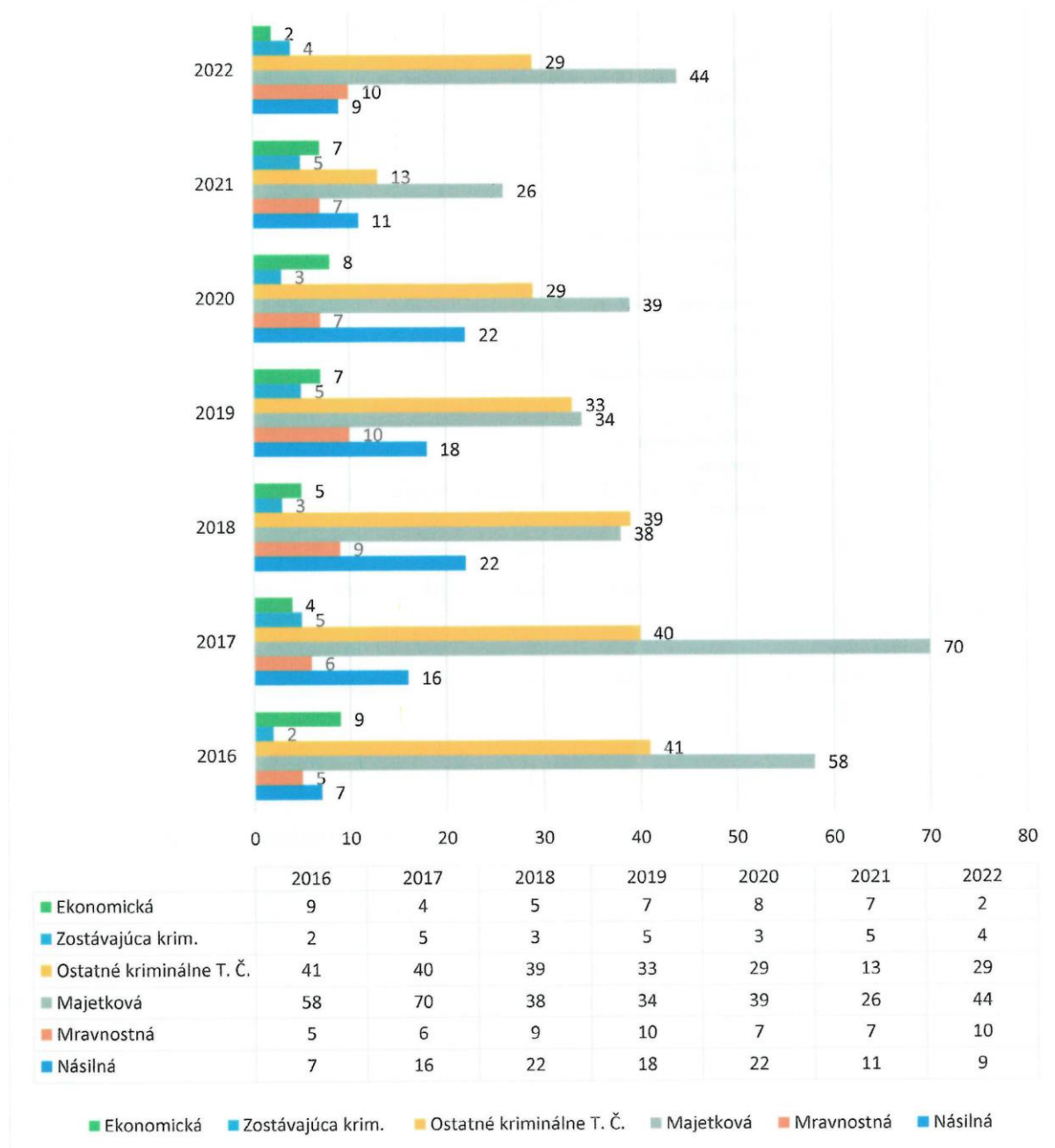

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ekonomická	9	4	5	7	8	7	2
Zostávajúca krim.	2	5	3	5	3	5	4
Ostatné kriminálne T. Č.	41	40	39	33	29	13	29
Majetková	58	70	38	34	39	26	44
Mravnostná	5	6	9	10	7	7	10
Násilná	7	16	22	18	22	11	9

Ekonomická Zostávajúca krim. Ostatné kriminálne T. Č. Majetková Mravnostná Násilná

Graf č.5

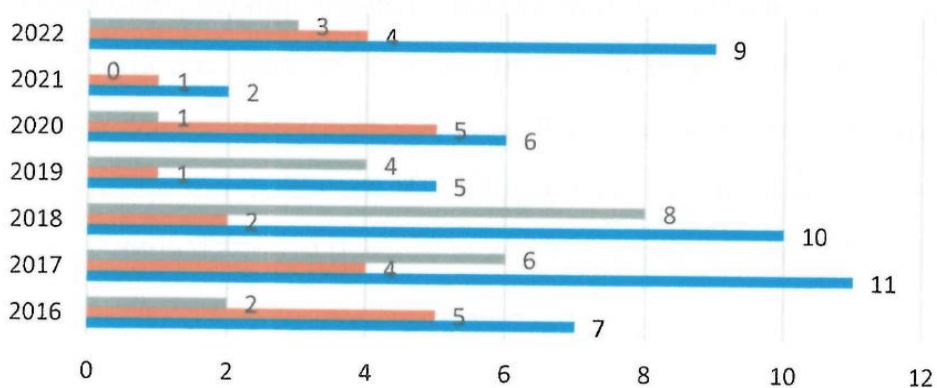
Trestné činy páchané maloletými páchačmi 2016 - 2022

Graf č.6

Priamo úmerne počtu mladistvým a maloletým páchatel'om sú aj počty zistených trestných činov spáchaných touto skupinou páchatel'ov. (graf č. 5 a 6) **Najväčší podiel predstavuje majetková kriminalita, pri ktorej najväčší podiel majú krádeže ostatné, nasledujú krádeže vlámaním a napokon ostatné majetkové trestné činy** (graf č.7 a 8).

Majetková TČ - maloletý páchatel'

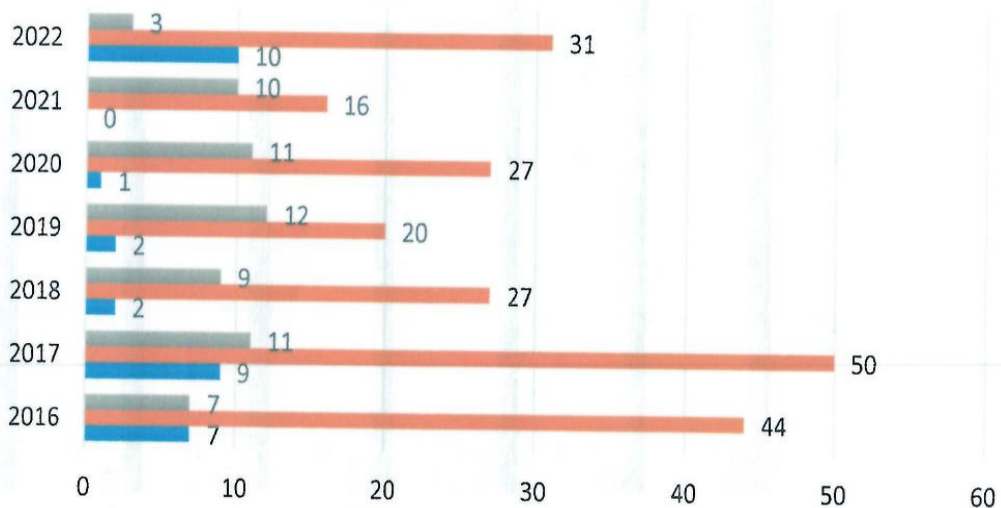

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
■ Ostatné majetkové TČ.	2	6	8	4	1	0	3
■ Krádeže ostatné	5	4	2	1	5	1	4
■ Krádeže vlámaním	7	11	10	5	6	2	9

■ Ostatné majetkové TČ. ■ Krádeže ostatné ■ Krádeže vlámaním

Graf č.7

Majetková TČ - mladistvý páchatel'

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
■ Ostatné majetkové TČ.	7	11	9	12	11	10	3
■ Krádeže ostatné	44	50	27	20	27	16	31
■ Krádeže vlámaním	7	9	2	2	1	0	10

■ Ostatné majetkové TČ. ■ Krádeže ostatné ■ Krádeže vlámaním

Graf č.8

Veková štruktúra obetí — riziková skupina do 18 rokov

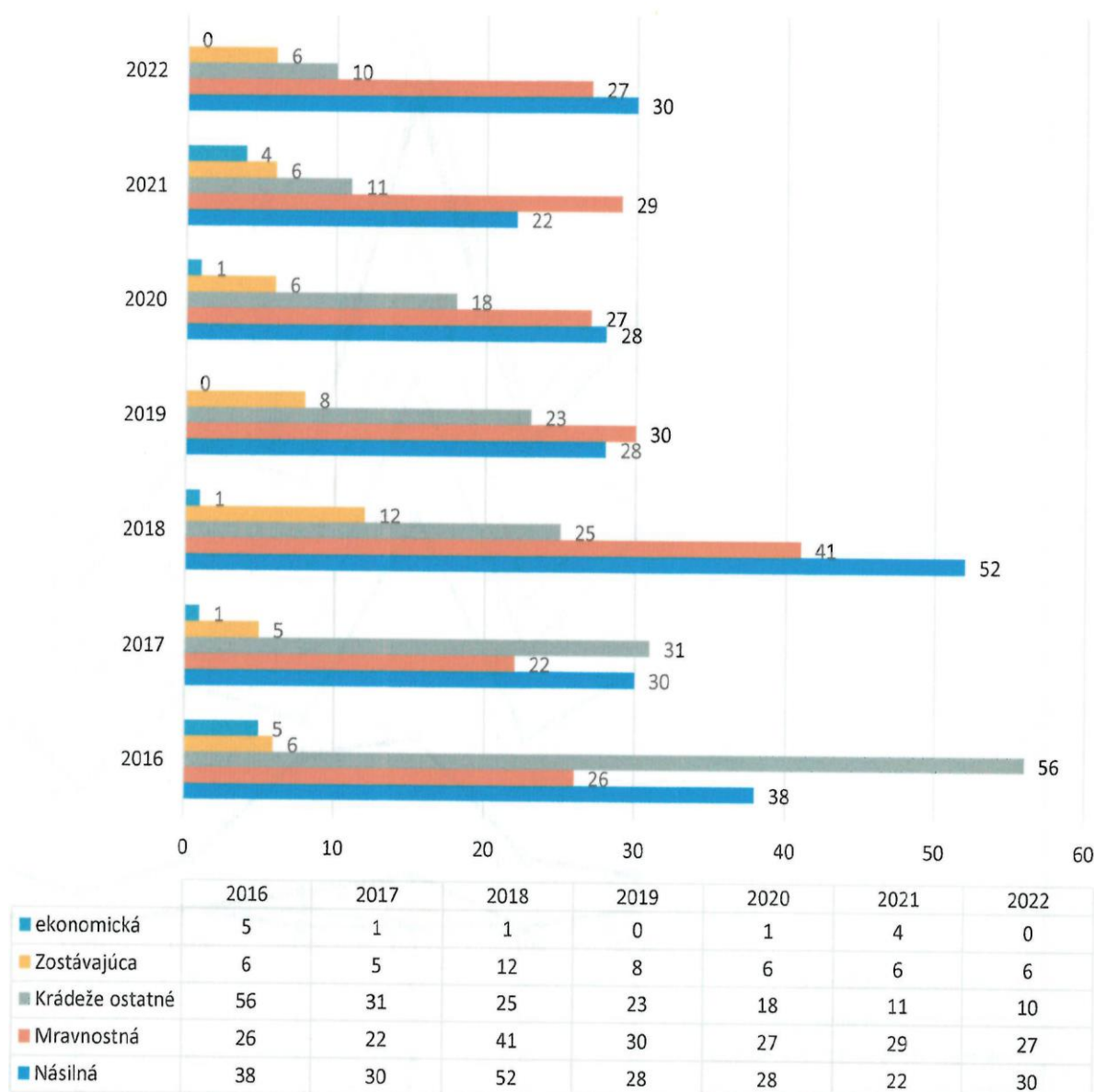
V rozmedzí rokov 2016 — 2022 evidujeme celkovo 10 308 obetí trestných činov, z ktorých celkovo 638 obetí bolo do veku 18 rokov. V percentuálnom ponímaní predstavuje počet obetí do 18 rokov 6,15% z celkového počtu obetí.

V sledovanom období bol zaznamenaný celkový pokles počtu obetí trestných činov, čo korešponduje aj s medziročným poklesom počtu obetí trestných činov vo veku do 18 rokov. Výnimku predstavuje rok 2018, kedy tento počet vzrástol približne na hodnotu roku 2016, avšak v ďalších rokoch nasledoval medziročný pokles. V roku 2022 bol oproti roku 2021 zaznamenaný minimálny nárast. **Ročne evidujeme v priemere 92 obetí trestných činov vo veku do 18 rokov** (graf č.9).

Graf č.9

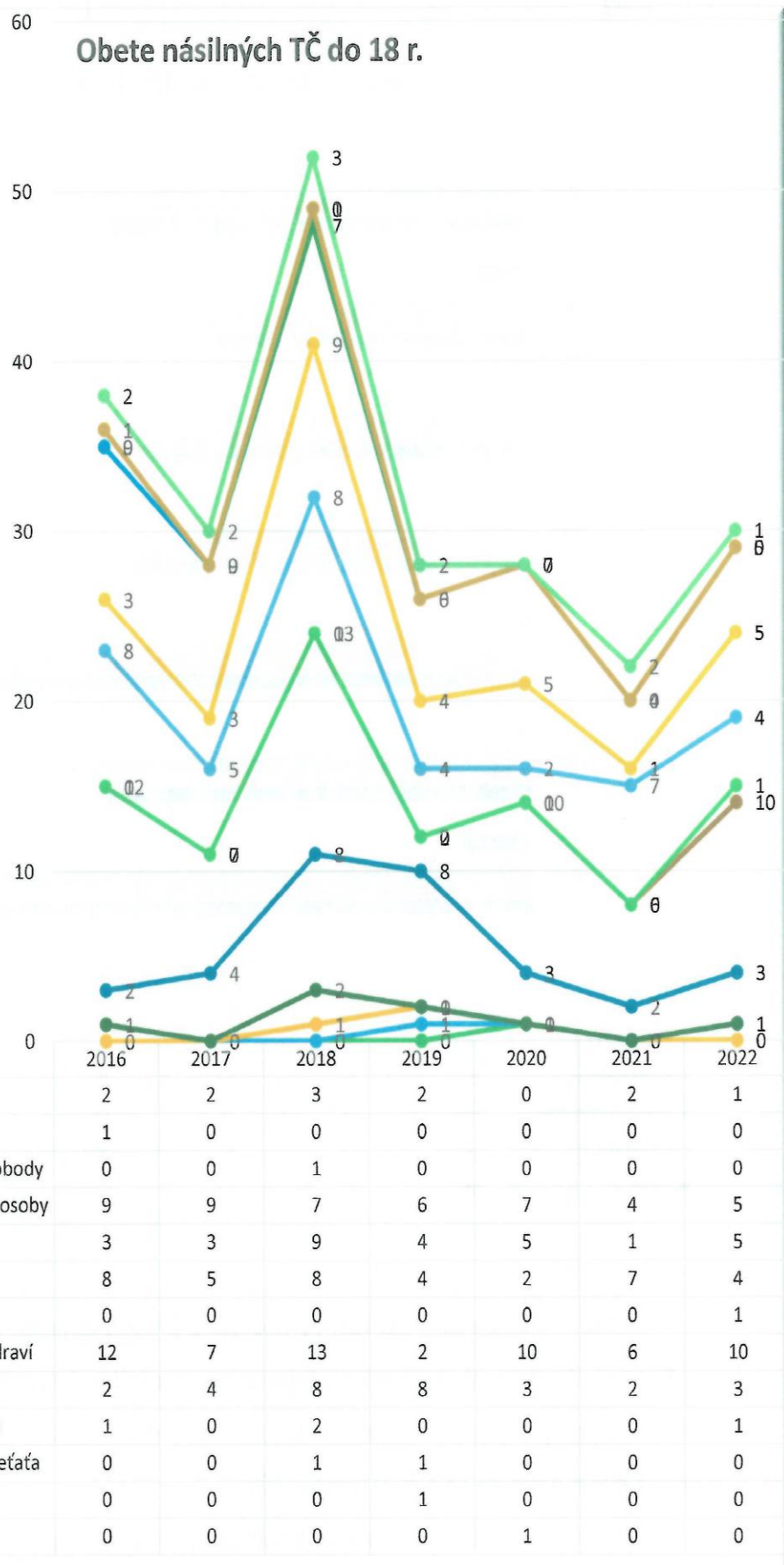
Obete TČ do 18 r. podľa druhu kriminality

Graf č.10

Celkovo možno konštatovať, že dochádza k poklesu počtu obetí trestných činov vo veku do 18 rokov. Zaznamenaný nárast evidujeme len pri násilných trestných činoch, kedy v roku 2022 počet obetí prevýšil počty zo roku 2019, nedosiahol však hodnoty roku 2018, kedy bol evidovaný najvyšší počet obetí do 18 rokov (graf č. 10).

Z násilných trestných činov dominuje úmyselné ublíženie na zdraví, týranie blízkej a zverenej osoby a vydieranie. Celkový počet násilných trestných činov s obeťami vo veku do 18 rokov je vyobrazený v grafe pod textom (graf č. 11)

Graf č.11

Druh kriminality podľa paragrafov Trestného zákona	Mladiství páchatelia	Mladiství alkohol	Mladiství drogy
I. HLAVA Tr. zákona	13	1	
§ 155 ublíženie na zdraví	1	1	
- § 156	4		
- § 158	1		
§171 omamné a psychotropné látky	6		
- § 172/1c	1		
II. HLAVA Tr. zákona	8		
§ 188 lúpež	2		
§ 201 sexuálne zneužívanie	6		
IV. HLAVA Tr. zákona	46	1	
§ 212 celkom krádeže	37		
- § 212/1a	18		
- § 212/1b	2		
- § 212/1d	4		
- § 212/1g	13		
§ 216 podm. zastavenie trest. stíhania	4	1	
§ 221 podvod	1		
§ 245 poškodenie cudzej veci	2		
- § 246	2		
VI, HLAVA Tr. zákona	5	2	
§ 289/1 ohrozenie pod vplyvom návyk .látky	1	1	
- § 289/3c	1	1	
§ 296 založenie, zosnovanie a podporovanie zloč.sk.	2		
§ 302 neoprávnené nakladanie s odpadmi	1		
VIII. HLAVA Tr. zákona	8		
§ 348/1 marenie výkonu úradného rozhodnutia	7		
§ 355/2 prevádzacstvo	1		
IX. HLAVA Tr. zákona	16	2	

§ 360 nebezpečné vyhrážanie	1		
§ 364 výtržníctvo	13	2	
§ 369 detská pornografia-rozširovanie	2		
XII. HLAVA Tr. zákona	2		
§ 419b úmyselný trestný čin	1		
I. HLAVA Tr. zákona	3		
§ 156 ublíženie na zdraví	2		
§ 172/1 nedovolená výr. omam. a psychotr. látok	1		
II. HLAVA Tr. zákona	1		
§ 194 porušovanie domovej slobody	1		
IV. HLAVA Tr. zákona	14		
§ 212 celkom krádež	5		
- § 212/1a	4		
- § 212/1b	1		
§ 236 zatajenie veci	1		
§ 245 poškodenie cudzej veci	2		
§ 246	6		
VI. HLAVA Tr. zákona	1		
§ 285 všeobecné ohrozenie	1		
IX. HLAVA Tr. zákona	3		
§ 360 nebezpečné vyhrážanie	1		
§ 369 oprávnené osoby	2		
XII. HLAVA Tr. zákona	2		

Zdroj: KR PZ v BA

V roku 2022 bolo v územnej pôsobnosti Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave zistených celkovo 122 páchatel'ov trestnej činnosti, ktorí boli v čase spáchania trestného skutku mladší ako 18 rokov. **Z celkového počtu zistených páchatel'ov bolo 24 maloletých a 98 mladistvých.**

Alkohol, drogy (KR PZ BA)

Významným faktorom, ktorý vplýva na páchanie kriminality a protispoločenskej činnosti je alkohol. V roku 2021 podľa zistení Štatistického úradu prislúcha na každého Slováka v SR v prepočte na čistý alkohol priemerne 8,1 l ročne (v r. 2020 to bolo 8,5 l na obyvateľa). Spotreba alkoholu sa nepriaznivo odzrkadľuje aj na štruktúre kriminality.

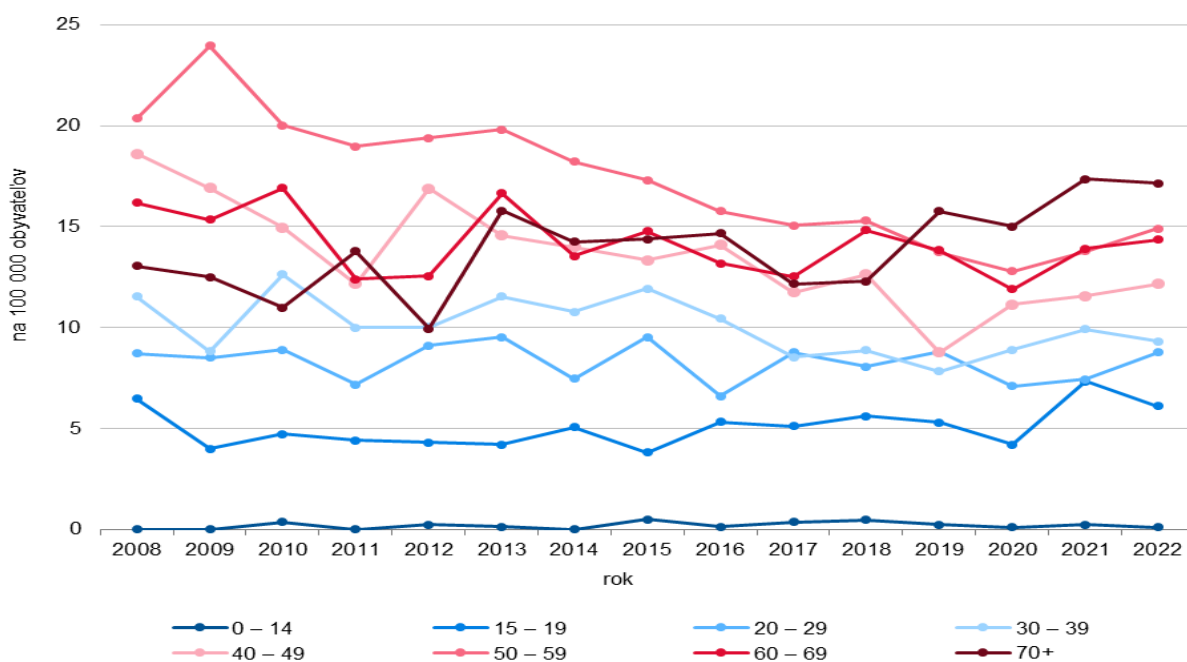
V čase spáchania skutku bolo **6 mladistvých páchatel'ov pod vplyvom alkoholu**, vplyv omamných a psychotropných látok u páchatel'ov mladších ako 18 rokov zistený nebol.

Samovraždy, samovražedné pokusy

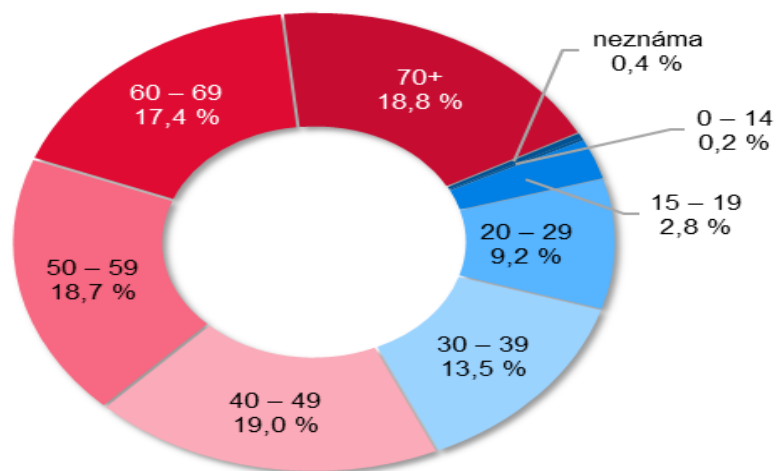
V roku 2022 bolo pracoviskami súdneho lekárstva Slovenskej republiky nahlásených 563 dokonaných samovrážd, čo predstavovalo 10,4 prípadov na 100 000 obyvateľov. Oproti roku 2021 (548 samovrážd) vzrástol počet samovrážd o 2,7 %. Počet samovrážd v roku 2022 bol najvyšší za posledných sedem rokov (od roku 2016). Pri porovnaní roku 2001 (466 samovrážd) s rokom 2022 vzrástol počet dokonaných samovrážd o 20,8 %. Tak ako po minulé roky, aj v roku 2022 mali výraznú prevahu samovraždy mužov (82,4 %; v počte 464) nad samovraždami žien (17,6 %; v počte 99).

Samovraždy podľa vekových skupín v prepočte na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny boli najčastejšie zaznamenané u 70-a viac ročných (17,1 prípadov/100 000). Ďalej to boli samovraždy vo vekovej skupine 50 – 59 rokov (14,9/100 000), 60 – 69 rokov (14,3/100 000) a 40 – 49 rokov (12,2/100 000). Medziročným porovnaním miery samovrážd došlo k najvýraznejšiemu nárastu u 20 až 29-ročných, a to o 1,3 bodu alebo v prípade 50 až 59-ročných o 1,1 bodu (G 3). **Vo vekovej skupine detí do 14 rokov dokonalo samovraždu v roku 2022 jedno dieťa. Vo vekovej skupine 15 – 19 rokov bolo dokonaných 16 samovrážd (11 mužov a 5 žien), čo je o 3 prípady menej ako v predchádzajúcom roku** (graf G3,G4).

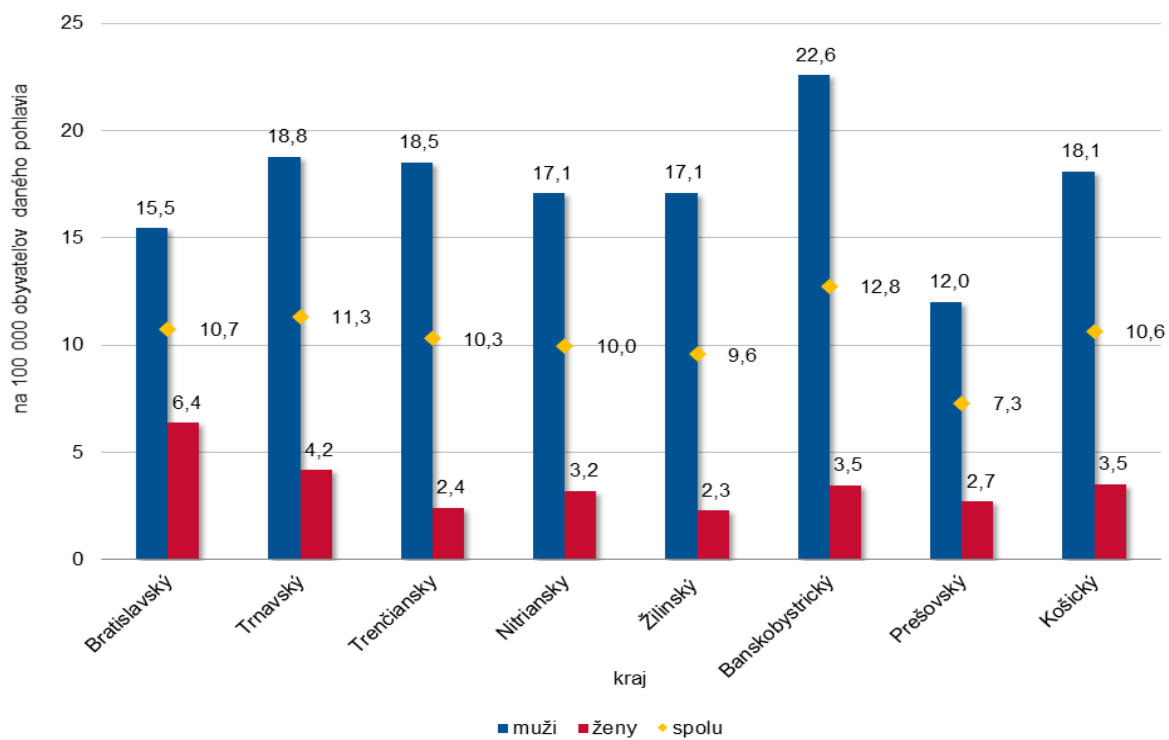
G 3 Vývoj počtu samovrážd podľa vekových skupín, 2008 – 2022

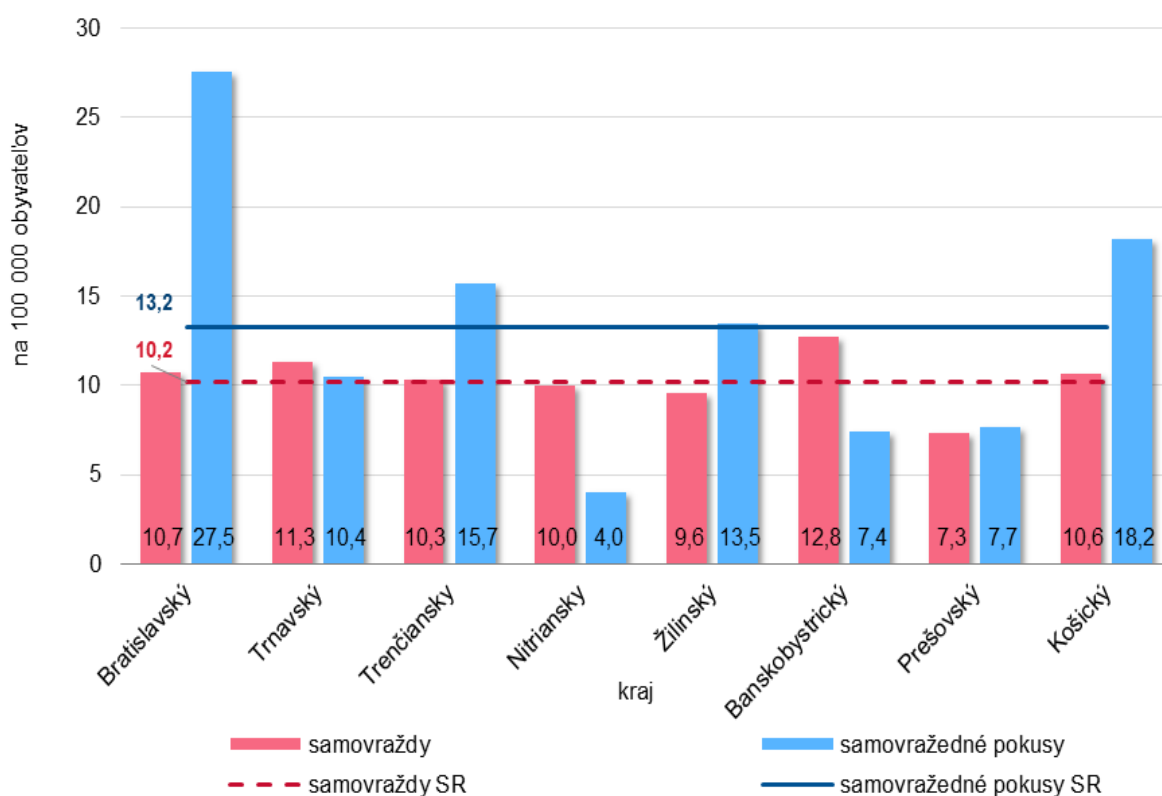
G 4 Podiel samovrážd podľa vekových skupín, rok 2022

G 8 Samovraždy podľa územia trvalého pobytu a pohlavia, rok 2022

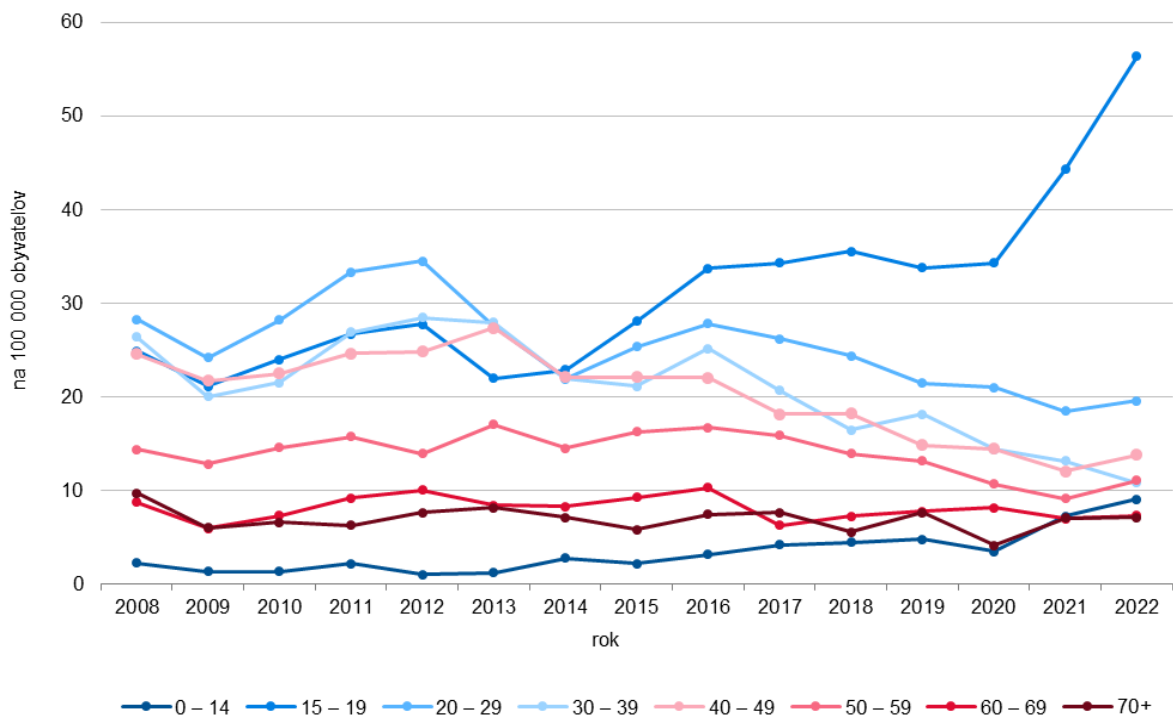
G 11 Úmyselné sebapoškodenia podľa územia trvalého pobytu, rok 2022

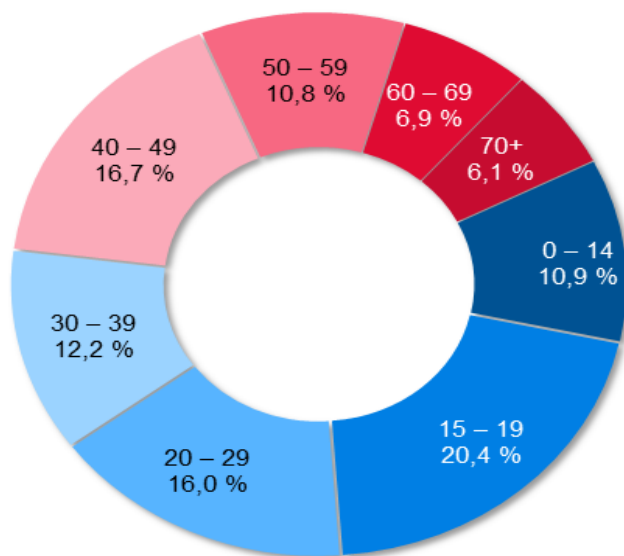
Podľa územia trvalého pobytu bolo najviac samovrážd v Banskobystrickom kraji (12,8 prípadov na 100 000 obyvateľov daného kraja). Kraje, ktoré počtom samovrážd prevyšovali celoslovenský priemer (10,2/100 000 obyvateľov) boli Trnavský (11,3/100 000), **Bratislavský (10,7/100 000)**, Košický (10,6/100 000) a Trenčiansky kraj (10,3/100 000) (graf G5). **Samovražedné pokusy podľa územia trvalého pobytu boli najčastejšie vykonané v Bratislavskom kraji, a to 27,5 prípadov na 100 000 obyvateľov.** Ďalej to bol Košický (18,2/100 000), Trenčiansky (15,7/100 000) a Žilinský kraj (13,5/100 000).

Motívom činu v prípade samovražedných pokusov boli predovšetkým konflikty a rodinné problémy (34,7 %), iné vnútorné a osobné konflikty a problémy (26,2 %) a samovražedné pokusy bez zrozumiteľnej motivácie (vrátane psychotickej) (12,7 %). **V prípade pokusov detí a mladých ľudí do 19 rokov to boli tiež najčastejšie konflikty a rodinné problémy (34,4 %), iné vnútorné osobné konflikty a problémy (32,2 %), konflikty a školské problémy (16,7 %).**

G 5 Vývoj počtu samovražedných pokusov podľa vekových skupín, 2008 – 2022

G 6 Podiel samovražedných pokusov podľa vekových skupín, rok 2022

Každý má určitú dávku psychickej odolnosti. To je však niečo, čo má pre každého úplne inú úroveň. Niektorí sú duševne silní a dokážu sa rýchlo prispôbiť novej situácii a ani ťažké problémy to nedokážu zmeniť. Čím je dieťa mladšie, tým je menej odolné. Tiež sa neustále vyvíja a je potom náchylné na rôzne psychické poškodenia. Takéto traumy z raného detstva môžu mať dopad na ďalší život človeka a viesť k poruchám v mentálnej a emocionálnej sfére. Medzi najzávažnejšie traumy určite patria fyzické násilie, psychické násilie, sexuálne násilie, žiadny kontakt s rodinou, smrť rodiča, zanedbávanie zo strany rodičov, problémy so závislosťou rodičov.

Keď dieťa vstúpi do puberty, teenager začne hľadať nové formy prejavu, hľadá svoju identitu a prechádza procesom odpájania sa od svojich rodičov. Detský svet sa rozširuje a rodičia už nie sú tí najdôležitejší. Tínedžerská rebélia je celkom normálny jav, ktorý podstúpi každý tínedžer bez ohľadu na rodinnú situáciu.

Veľký význam má však rodinná situácia – ak je tínedžer, ktorý práve prechádza obdobím rebélie, obklopený milujúcou, podporujúcou rodinou, môže sa spoľahnúť na podporu a medzi členmi rodiny je zdravý vzťah, prejde tento proces čo najlepšie pre všetkých. Ak sú však v rodine problémy a napätie, dieťa sa necíti milované a prijímané, nedostáva sa mu toľko lásky a pocitu bezpečia, koľko potrebuje, môže mať tínedžerská rebélia naozaj ťažkú podobu. **Psychické napätie spojené s ochotou experimentovať a hľadať vlastnú identitu môže viesť k sebapoškodzovaniu.** Niekedy sa však problém sebapoškodzovania môže objaviť aj v rodinách, ktoré si nikdy predtým žiadne problémy nevšimli.

Sebapoškodzovanie je samo o sebe veľmi vážny problém – môže začať od sebapoškodzovania **až po skutočné pokusy o samovraždu.** Dieťa sa s týmto problémom samo nevyrovná, spolieha sa na to, že mu pomôžeme. Pre nás je rovnako dôležité zistiť všetky okolnosti, ktoré dieťa vedú k tomuto rozhodnutiu. Či išlo o náhlu myšlienku, kedy nevie inak vyriešiť situáciu, čiže o skratovú reakciu alebo o tom rozmýšľalo dlhšie, nepriaznivé okolnosti trvajú dlhodobo, pričom pre okolie nemusia byť zrejmé, ale pre dieťa sú náročné, pociťuje bezmocnosť, beznádej a nevidí iné východisko.

Informačná kancelária pre obeť

Od roku 2018¹ Informačná kancelária v Bratislave poskytla pomoc **820 klientom**. Väčšina klientov bola ženského pohlavia (529), menšiu časť klientov tvorili muži (291).

Väčšina klientov, takmer 60 % navštívila Informačnú kanceláriu v Bratislave osobne, ostatní klienti využili telefonickú konzultáciu s pracovníkmi Informačnej kancelárie.

Rozdelenie klientov podľa veku:

Vek do 18 rokov - 50 klientov

Vek od 18 do 60 rokov – 453 klientov

Vek nad 60 rokov – 291 klientov

Bez uvedeného veku – 25 klientov

Nižšie uvedená tabuľka poskytuje prehľad o tom, s akými druhmi udalostí sa klienti obrátili s požiadavkou o pomoc na Informačnú kanceláriu v Bratislave.

P.č.	Druh udalosti	Počet klientov
1	Podvod	107
2	Občianskoprávny spor	106
3	Rodinnoprávny spor	86
4	Neštandardne sa správajúci klient	61
5	Domáce násilie	60
6	Vydieranie, nebezpečné vyhrážanie, obmedzovanie slobody	59
7	Priestupok	53
8	Ublíženie na zdraví (aj s následkom smrti)	42
9	Sexuálne trestné činy	39
10	Trestné činy v online prostredí	30

Vzdelávacie preventívne aktivity (VPA)

Od roku 2018 Informačná kancelária v Bratislave uskutočnila 538 vzdelávacích preventívnych aktivít (VPA) pre 16 575 účastníkov. VPA sú uskutočňované prezenčnou formou alebo prostredníctvom webinárov. Pri realizácii webinárov Informačná kancelária spolupracovala aj s externými odborníkmi/lektormi z rôznych oblastí prevencie kriminality. VPA sú realizované primárne pre ohrozenú skupinu obyvateľstva najmä pre seniorov a mládež.

Od roku 2018 Informačná kancelária v Bratislave uskutočnila spolu 184 aktivít pre 3 264 účastníkov z radov seniorov.

VPA pre deti a mládež boli od roku 2018 uskutočnené v počte 344 aktivít pre 13 064 účastníkov.

Od 8/2022 sú VPA určené aj pre potencionálne obeť z radov vojnových utečencov, takéto preventívne aktivity sú zabezpečované v spolupráci s tlmočníkom v ukrajinskom jazyku.

Rozdelenie podľa tém preventívnych aktivít

Téma	Počet	Počet účastníkov
01. Ako sa nestáť obeťami podvodníkov a zlodějov	193	3569
02. Prevencia obchodovania s ľuďmi	98	3730
03. Mediálna gramotnosť – hoaxy, dezinform. a falošné správy	2	89
04. Nenávistné prejavy	60	2468
05. Internetová bezpečnosť detí a mládeže	149	5579
06. Šikana a Kyberšikana	36	1140
Spolu	538	16575

2.4. ŠTATISTIKA PRIESTUPKOV

2.4.1 ŠTATISTIKA PRIESTUPKOV POLICAJNÉHO ZBORU

Štatistikou priestupkov maloletých a mladistvých osôb, ktoré eviduje policajný zbor SR krajský koordinátor nedisponoval. Uvádzame štatistiky MsP, MČ a ÚPSVaR v BA kraji, ktoré poskytl tieto údaje.

MsP hl. m. SR Bratislava – sociálno-patologické javy u detí a mládeže

MsP hl. m. SR Bratislava - zistené podozrenia z trestného činu								
Okres	Rok							Celkom
Mestská časť	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
BA I.	2	10	3	20	27	23	14	99
Staré Mesto	2	10	3	20	27	23	14	99
BA II.	2	2	8	9	6	11	8	46
Pod. Biskupice	2	1	1		1			5
Ružinov		1	6	3	5	10	8	33
Vrakuňa			1	6		1		8
BA III.	1	6	7	4	1	6	5	30
Nové Mesto	1	6	6	3	1	6	4	27
Rača			1	1			1	3
BA IV.	1	4	3	5	1	5	7	26
Devínska Nová Ves			1		1		1	3
Dúbravka		4				1	1	6
Karlova Ves	1		1	3		4	4	13
Lamač			1	2			1	4
BA V.		7	13	9	5	7	6	47
Čunovo						1		1
Petržalka		7	13	9	5	6	6	46
Celkový súčet	6	29	34	47	40	52	40	248

Kvalifikácia	Rok							Celkom
MsP hl. m. SR Bratislava	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
2001 - ublíženie na zdraví	1	3	5	4	5	10	8	36
2003 - nedovolená výr. a držanie omam. a psychotr. lát.		1	2	8	5	3	1	20
2006 - obmedzovanie osobnej slobody		1	1					2
2007 - lúpež				1		4	2	7
2008 - krádež "papuče"							1	1
2009 - krádež (páchateľ neznámy)	1	2	1		3	2	2	11
2010 - krádež (páchateľ známy)		1		3	4	5		13
2011 - krádež vlámaním	1	6	2	4	3	4	6	26
2012 - neoprávnené použ. cudzieho motor. vozidla		1	2	1		1	1	6
2014 - poškodzovanie cudzej veci	1	6	9	6	6	11	6	45
2015 - "sprejeri" poškodzovanie cudzej veci		3	3	5	6	3	2	22
2017 - pytliactvo		1				1		2
2018 - útok na VČ		1	1	1	2	1	2	8
2021 - marenie výkonu úradného rozhodnutia					1			1
2022 - falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny ...				4	1		2	7
2023 - opilstvo		2		1			1	4
2024 - výtržníctvo	2		7	6	3	4	6	28
2025 - týranie zvierat		1			1	3		5
2027 - podnecovanie k národnost., ras. a etn. nenávisti			1					1
2028 - trestný čin proti životnému prostrediu				3				3
Celkový súčet	6	29	34	47	40	52	40	248

Za roky 2016 – 2022 môžeme konštatovať, že najvyšší počet podozrení z trestného činu vykazuje Bratislava I. - Staré Mesto a v kvalifikácii TČ patrí k najviac páchaným - poškodzovanie cudzej veci, s počtom **45** a druhým páchaným TČ s počtom **36** bolo ublíženie na zdraví. V roku 2022 patrí k najviac páchaným TČ s najvyšším počtom **8** ublíženie na zdraví. V roku 2021 to bolo poškodenie cudzej veci s počtom **11**. Najviac podozrení z TČ v roku 2022 je opäť Bratislava I.- Staré Mesto s počtom **14**, oproti roku 2021 podozrenia na TČ (23) klesol.

Preventívne aktivity, sociálno-patologické javy u detí a mládeže, návrhy riešení MsP hl.m. SR Bratislava.

Za účelom znížiť potencionálne riziká neželaných prejavov, javov, situácií na úseku cestnej dopravy sú u detí vo veku od 3 do 8 rokov realizované dopravné výchovy. Cieľom je neustále deti edukovať k poznaniu pravidiel cestnej premávky, k ich bezpečnej cesty do školy, zo školy, správne vyhodnocovaniu situácií v cestnej premávke, jazde na bicykli, aby ich pohyb vo verejnom priestore, na cestných komunikáciách bol na základe ich vlastného poznania a konania vždy bezpečný, neohrozili seba ani iných účastníkov cestnej premávky. (Neohrozili život a zdravie svoj, ako aj neohrozili životy a zdravie ostatných účastníkov cestnej premávky).

Za sociálno- patologické prejavy v rámci neželaných následkov u detí ako účastníkov cestnej premávky možno považovať ich neznalosť pravidiel cestnej premávky – deti bez edukácie, nezdravé prostredie v rodine – nedostatok spánku, neharmonické prostredie, nesústredenosť, šikana, ale aj rôzne psychologické či lekárske diagnózy.

Odporúčanie, návrh riešenia opatrení

Pokračovať v preventívnych aktivitách, edukácia ohľadom pravidiel cestnej premávky. Domnievam sa, že ako vhodný nástroj edukácie detí v rámci budovania zásad pravidiel cestnej premávky by mohlo byť do budúcnosti prínosné vybudovanie stáleho dopravného ihriska aj s menšou rozlohou cca 50m x 50m, ktoré by mohlo slúžiť jednak pre účely realizácie dopravných výchov zo strany preventistky a zároveň aj v rámci voľnočasovej aktivity detí s rodičmi.

U detí v „pubertálnom veku“ je zabezpečená cestou preventívnej aktivity edukácia zameraná na elimináciu rôznych foriem vandalizmu vo verejnom priestore. Názov prednášky „Grafity – umenie alebo vandalizmus. V rámci prednášky sa deti dozvedia o vážnych dôsledkoch v prípadoch zničenia verejného priestoru, naučia sa rozpoznávať, kedy možno „grafity“ chápať ako činnosť s tvorivým charakterom a teda ako formu umenia, a kedy ide o škodlivé počínanie, ktoré súvisí najmä s neoprávneným narábaním s cudzím majetkom, či nehnuteľnosťou cudzej osoby. Edukácia spočíva aj v tom, že trestný vandalizmus má samozrejme viac podôb. Od nelegálnych grafity, až po akékoľvek ďalšie závažnejšie formy vandalizmu, ku ktorým dochádza aj počas verejných nepokojov, napr. ničenia verejného a súkromného priestoru a teda majetku inej právnickej, či fyzickej osoby, ako napr. ničenie verejnej zelene, ničenie automobilov, hádzanie rôznych predmetov do cudzích vecí, či budov, rozbíjanie okien, znečisťovanie priestranstva....

Za patologický jav, motív takéhoto protispoločenského konania u detí a mládeže možno zaradiť nespokojnosť, hnev, oportunistické správanie sa, závisť, nenávisť voči spoločnosti či jednotlivcovi, a najmä u mladých ľudí hľadanie pozornosti, ktorej sa im dostáva málo. Za patologickú možno teda považovať tú sociálnu skupinu mladých ľudí, ktorá je často

vystavovaná nedostatku pozornosti, zažíva nízke spoločenské postavenie a na svoju frustráciu, či nudu sa snaží upozorniť tým, že „prevezme kontrolu nad cudzím majetkom“ a poškodí alebo ho zdevastuje. Takto na seba upozorní nevhodným protizákonným spôsobom. Jedným z vypuklých problémov sú často krát deti a mládež s problematickým rodinným zázemím, čiže deti, ktoré majú zlé vzorce správania sa, absenciu stanovenia hraníc, deti s problémom akceptovať autority, potrebou zažívať vzrušenie a adrenalín. Za neželaný vplyv, sociálno- patologický jav však možno považovať aj akákoľvek forma nátlaku zo strany nezdravého prostredia, problémových vrstovníkov.

Odporúčanie, návrh riešenia, opatrení

Pokračovať v preventívnych aktivitách, budovanie právneho povedomia detí a mládeže - vzdelávanie v trestno-právnej zodpovednosti. Domnievam sa, že ako dobrý nástroj môže slúžiť podporovanie a budovanie pozitívneho vzťahu k svojmu mestu, mestskej časti, v ktorej žijú, budovanie osobného vzťahu k verejnému priestoru, čím sa eliminuje nesprávne vyhodnocovanie „čo je verejné, nie je nikoho“. No a samozrejme, v neposlednej miere budovanie väčšej spolupatričnosti, ochoty a empatie medzi ľuďmi, či v komunitách.

Preventívne aktivity 9/2022- 12/2022 MsP hl. m. SR Bratislavy	
MŠ	5
ZŠ	24
SŠ	8
Centrá pre seniorov	2

Preventívne aktivity 1/2023- 6/2023 MsP hl. m. SR Bratislavy	
MŠ	16
ZŠ	22
SŠ	15
Špeciálna škola	5
Centrá pre seniorov	4

Témy preventívnych aktivít MsP hl. m. SR Bratislava

- **Základy bezpečnosti** – začiatok školského roka (cesta do/zo školy), možné riziká, dopravná situácia, mimoškolské a voľnočasové aktivity. Cieľová skupina: Materské školy, 1. stupeň ZŠ.
- **Bezpečnosť na cestách/ Doprava v kocke-** dopravná situácia, základy dopravnej výchovy, zásady pre účastníkov cestnej premávky. Cieľová skupina: 1. stupeň ZŠ
- **Sociálne siete-** ochrana súkromia a osobných údajov, vystupovanie a komunikácia na soc. sieťach, nástrahy a riziká. Cieľová skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ
- **Šikana a kyberšikana-** definícia pojmov, formy a prejavy, možné následky, rady a odporúčania, ako eliminovať a brániť sa pred týmto spoločenským javom, pomoc obetiam, právne následky. Cieľová skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ.
- **Bezpečnosť seniorov-** podvodné praktiky a iné možné riziká, ochrana pred zneužitím osobných údajov, užitočné rady.
- **Prevenia závislostí-** druhy závislostí, prejavy, faktory ovplyvňujúce vznik závislostí, tabakové výrobky na školách, alkohol u mladistvých a maloletých osôb. Cieľová skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ.

- **Práca mestskej polície-** úlohy mestskej polície, práca príslušníka MsP, spolupráca s inými záchrannými zložkami, preventívne aktivity, kamerový systém MsP. Cieľová skupina: MŠ.
- **Trestno- právna zodpovednosť mladistvých a maloletých páchatel'ov-** význam prevencie pre deti a mládež, najčastejšie sa vyskytujúce priestupky, trestné činy a správne delikty páchané mladistvými a maloletými osobami, zodpovednosť za spáchaný čin a s tým súvisiace sankcie. Cieľová skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ.

Zvolené témy prednášok reflektujú situácie, s ktorými s veľkou pravdepodobnosťou zvolené skupiny poslucháčov môžu prísť do kontaktu. Reagujeme na konkrétne požiadavky od materských škôl, základných a stredných škôl, gymnázií, špeciálnych škôl a zariadení pre seniorov a taktiež navrhujeme témy vhodné pre dané cieľové skupiny na základe aktuálneho diania, či dominujúcich problémov v spoločnosti. Počas pravidelných stretnutí komunikujeme a prijímame podnety od pedagógov, odborného personálu, vychovávateľov a rovnako aj od samotných žiakov. Formu a obsah prezentácií prispôbujeme zisteným skutočnostiam a potrebám konkrétneho zariadenia či inštitúcie.

Navrhované opatrenia

Pokračovať v preventívnych aktivitách aj v nasledujúcom školskom roku. Zvýšiť povedomie pedagogických aj nepedagogických zamestnancov škôl a iných zariadení. Taktiež venovať pozornosť rodičom detí v súvislosti s riešením problematických situácií. Dôraz na spoluprácu medzi subjektami pracujúcimi s ohrozenými skupinami- vzájomná informovanosť a spoločné riešenie vzniknutých krízových situácií.

Mestská časť Bratislava Nové Mesto

Štatistické údaje o sociálno-patologickom správaní mladistvých za rok 2022 v územnej pôsobnosti mestskej časti Bratislava — Nové Mesto:

- *intoxikácia alkoholom* — **15** spáchaných správnych deliktov mladistvých

Mestská časť Bratislava – Devínska Nová Ves

- *V konaní vo veci zanedbania starostlivosti o povinnú školskú dochádzku dieťaťa podľa § 37 ods. 1 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov* bolo v roku 2022 vedených **6 konaní**. Podklady boli mestskej časti doručené zo strany škôl, ktorá ich súbežne zaslala Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Mestská časť vec riešila predvolaním zákonných zástupcov maloletých a mladistvých, komunikáciou so školou a v jednom prípade mestská časť udelila pokutu podľa § 37a ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z.

- *V konaní vo veci ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov* sme mali v roku 2022 nahlásené **2 porušenia** zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov. *Obe hlásenia sa týkali maloletej osoby*. V oboch prípadoch sme viedli správne konanie, na ktorom boli zákonní zástupcovia maloletej osoby poučení o následkoch konzumácie alkoholu maloletými a mladistvými. Zároveň boli pri ústnom vypočutí vyzvaní aby lepšie dohliadali na svoje deti, a v prípade výchovných problémov sa obrátili na výchovných poradcov v škole alebo v pedagogicko-psychologickej poradni. Oboj zákonným zástupcom maloletej osoby bola uložená pokuta vo výške **30,-€**. Obe pokuty boli v stanovenom termíne uhradené.

Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice

Do prehľadu sociálno-patologických javov maloletých a mladistvých v rámci mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice za požadované obdobie rok 2022, evidujeme priestupky, ktoré sa týkajú porušenia zákona č. 219/1996 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb. V rámci prehľadu za rok 2022 evidujeme **9 prípadov** *požitia alkoholických nápojov mladistvými osobami*, ktoré majú trvalý pobyt v mestskej časti Podunajské Biskupice. O iných prípadoch spojených s kriminalitou a porušovaním zákona mladistvými osobami nám známe nie sú.

Mestská časť Bratislava - Dúbravka

V priebehu roku 2022 bolo tunajšou mestskou časťou prejednávaných celkovo **9 prípadov** požívania alkoholických nápojov v zmysle § 12 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z uvedeného počtu sa **2 prípady** týkali osôb *maloletých* a **7 prípadov** sa týkalo osôb *mladistvých*. Z uvedených prípadov bol alkohol dva krát zistený príslušníkmi polície počas kontroly v reštauračných zariadeniach v Dúbravke a v jednom prípade sa jednalo o požitie prineseného alkoholu v rámci Devínskej kobyly. Ostatné prípady požitia alkoholických nápojov boli zistené mimo teritória MČ Bratislava-Dúbravka.

V roku 2022 bol mestskou časťou Bratislava-Dúbravka v **jednom prípade** zaslaný na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, návrh na *umiestnenie maloletej do reedukačného zariadenia pre opätovné požitie alkoholických nápojov*.

Priestupkové konania v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch týkajúce sa maloletých, v priebehu roku 2022 tunajšia mestská časť nerealizovala.

Čo sa týka opatrení do ďalšieho obdobia, navrhujeme vykonávať častejšie kontroly reštauračných zariadení a barov na zistenia požívania alkoholických nápojov mladistvými, ako aj kontroly parkov a iných verejných priestranstiev a to hlavne v popoludňajších hodinách v rámci výkonu hliadkovej služby príslušníkmi PZ SR.

Mestská časť Bratislava - Vajnory

Informácie o stave a vývoji sociálno – patologických javov u mladistvých a maloletých v územnej pôsobnosti MČ Bratislava – Vajnory za rok 2022 nám bola v danom roku doručená **1 žiadosť**, avšak z dôvodu miestnej nepríslušnosti bola odstúpená miestne príslušnému úradu. V roku 2021 nám boli doručené **4 priestupkové konania** za porušenie zákazu podľa §2 ods. 2 z.č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred *zneužívaním alkoholických nápojov*, ktoré boli riešené osobným pohovorom a rozhodnutím o pokarhaní.

Mestská časť Bratislava – Karlova Ves

Informácia o stave a vývoji sociálno-patologických javov u maloletých a mladistvých za rok 2022. Evidujeme **10 prípadov** (*tabuľka nižšie*), kedy išlo o prípady zanedbávania povinnej školskej dochádzky (**3**) a alkohol (**7**).

Registrácia klientov-zanedbávanie PŠD, zneužívanie alkoholu				
Č.	vec	Rok narodenia	pohlavie	Vymeškané/neospravedlnené
1	Zanedbávanie PŠD	2008	m	78 h., Právoplatné rozhodnutie s udelením pokuty 2x 100,- eur, Rodičia nespolupracujú ani so školou ani z MiU ani s CPPPaP, chlapec s psychiatrickým problémom, v roku 2023 opäť oznámenie o vymeškaných neospravedlnených hodinách.
2	Zanedbávanie PŠD	2006	m	73 h., rozhodnutie s pokarhaním
3	Zanedbávanie PŠD	2008	ž	102 h., s rodinou sa naďalej pracuje, matka od rodiny odišla a nekontaktuje ju, otec sa snaží a má viacero pracovných úväzkov, o dievča sa zaujímajú aj starí rodičia. Oznámenie o vymeškaných, neospravedlnených hodinách aj v roku 2023
4	alkohol	2007	ž	Prejednanie/predvolanie, pokarhanie
5	alkohol	2005	ž	Prejednanie/predvolanie, pokarhanie
6	alkohol	2005	ž	Prejednanie/predvolanie, pokarhanie
7	alkohol	2005	m	Prejednanie/predvolanie, pokarhanie
8	alkohol	2006	m	Podnet, žiadosť o monitor. rodiny ÚPSVaR
9	alkohol	2004	ž	Prejednanie/predvolanie, pokarhanie
10	alkohol	2006	m	Prejednanie/predvolanie, pokarhanie

Zdroj: MČ Karlova Ves

MsP Pezinok – priestupky maloleté osoby

- 4x priestupok proti majetku
- 1x priestupok proti občianskemu spolunažívaniu
- 2x priestupok na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami mladistvé osoby
- 5x priestupok proti majetku
- 2x priestupky vyskytujúce sa na viacerých úsekoch správy
- 1x priestupok proti verejnému poriadku
- 2x priestupok na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami
- 1x priestupok proti poriadku v správe

Čo sa týka priestupkov na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami tak to sú vždy maloletí s okolitých dedín Pezinka.

Preventívne aktivity MsP Pezinok

➤ **Materské školy**

PROJEKT „VEĎ TO UŽ AJ ŠKÔLKAR VIE“

Projekt je určený pre deti predškolského veku je zložený zo 6 tém, ktoré tvoria celok preventívneho programu. Už v tomto veku je dôležité dieťaťu vštepovať, že svoje zdravie si treba chrániť a vážiť. Taktiež by malo dieťa už v tomto veku vedieť, že svet v ktorom žijeme, skrýva aj rôzne nástrahy a nebezpečenstvá. Deti by sa teda mali v rámci svojich možností a

pomocou našich preventívnych programov naučiť, ako takýmto nástrahám, nebezpečenstvám predchádzať a nespoliehať sa len na rodičov.

Téma 1: „Kto si ja ťa nepoznám?!“ Ide o tému kde si deti osvojujú pomocou didaktických hier ako sa správať pri kontakte s cudzou osobou na ulici ale aj doma. Taktiež ako sa nenechať nalákať a nestáť obeťou trestnej činnosti. Cieľ: Dieťa si utvára postoje a buduje hodnotovú orientáciu v sociálnom prostredí na základe skúsenosti získanej v interakcii s inými ľuďmi.

Téma 2: „Aha čo sme našli“ Ide o tému kde si deti osvojujú pomocou didaktických hier ako sa správať pri kontakte s nebezpečnou vecou nájdenou na zemi. A taktiež bezpečný kontakt so zvieratami. Cieľ: Dieťa premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie.

Téma 3: „Nebojme sa bubákov“ Ide o tému kde si deti osvojujú zvládať nástrahy a bezpečné správanie doma ale aj vonku pri hrách. Cieľ: Dieťa premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie.

Téma 4: „Potvorka závislost“ Ide o tému ohľadne návykového správania kde si deti vytvoria predstavu o návykovom správaní vo všeobecnosti. Cieľ: Dieťa si vytvorí predstavu o podstate návykového správania. Téma je spätá s preventívnymi faktormi pri predchádzaní možného rizika vzniku závislostí.

Téma 5: „Policajt je môj kamarát“ (prednáška je realizovateľná aj v spojení s exkurziou na MsP Pezinok). Téma sa zameriava na rozdelenie polícii ich funkcie a úlohy. Cieľ: Dieťa si vytvorí predstavu o práci mestskej polície.

Téma 6: „Čo má asi spoločné zebra, kolobežka a semafor?“ Téma je zameraná na dopravnú výchovu ktorá je zložená z dvoch častí teoretickej a praktickej. Ide o náučný program, ktorý tvorí samostatnú kapitolu počas ktorého si deti taktiež formou zážitkového učenia opakujú a osvojujú základné znalosti chodcov a cyklistov. **Cieľ:** Dieťa získava základné vedomosti, znalosti, zručnosti a návyky sebaochrany v cestnej premávke.

➤ **Základné školy**

PROJEKT „ŠIKOVNÍ ŠKOLÁCI I.“

Cieľová skupina: I. stupeň ZŠ

Téma 1: „Dopravná výchova“ Je pokračovanie predškolskej témy dopravnej výchovy. Je zložená z dvoch častí teoretickej a praktickej pre 1. – 2. ročník ZŠ a teoretickej časti 3. – 4. ročník . Ide o náučný program, ktorý tvorí samostatnú kapitolu počas ktorého si deti taktiež formou zážitkového učenia opakujú a osvojujú základné znalosti chodcov a cyklistov. Cieľ: Dieťa získava základné vedomosti, znalosti, zručnosti a návyky sebaochrany v cestnej premávke.

Téma 2: „Zodpovedný školák“ Ide o tému, ktorá je spojená z dvoch častí: Prvá časť je opakovanie tém predškolača kde si deti opakujú pomocou didaktických hier ako sa správať pri kontakte s cudzou osobou na ulici ale aj doma. Taktiež ako sa nenechať nalákať a nestáť obeťou trestnej činnosti, ako sa správať pri kontakte s nebezpečnou vecou nájdenou na zemi. Cieľ: Dieťa si utvára postoje a buduje hodnotovú orientáciu v sociálnom prostredí na základe skúsenosti získanej v interakcii s inými ľuďmi, premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie. Druhá časť je zameraná na látkové závislosti alkohol a cigarety. Cieľ: Eliminácia sociálno-patologických javov, dieťa si premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie, dieťať a dbá o svoje zdravie a vie sa orientovať v danej problematike.

Téma 3: „Viem sa brániť“ Téma sa zaoberá elimináciou sociálno-patologického javu akým je šikanovanie. Cieľ: Dieťa premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie, vie sa orientovať v danej problematike.

Téma 4: „Policajt je môj kamarát“ Ide o exkurziu na Mestskej polícii v Pezinku, ktorá je spojená s besedou. Téma sa zameriava na rozdelenie polícii ich funkcie a úlohy. Cieľ: deti si vytvoria predstavu o práci mestskej polície.

PROJEKT „ŠIKOVNÍ ŠKOLÁCI II.“

Cieľová skupina: II. stupeň ZŠ

Téma 1: „Látkové, nelátkové závislosti“ Vznik nelátkových, alebo látkových závislostí predstavuje vážne problémy, ktoré majú v našej spoločnosti neustále narastajúcu tendenciu. Skúsenosti ukazujú, že keby spoločnosť venovala viac pozornosti prevencii, dokázala by predchádzať niektorým negatívnym javom. Najviac ohrozenou skupinou populácie sú deti a mladi ľudia, preto tu hrá dôležitú rolu hlavne preventívna osвета. Mladi ľudia by mali vedieť čo sú drogy, ako vzniká závislosť a aké sú jej príznaky. Bojovať proti závislostiam nie je zbytočné, pretože keby sa zápas proti závislostiam formou výchovy, represie a ďalších opatrení nevedol, počet tragédií by bol oveľa väčší. Téma je rozdelená na dve časti (min. 2 vyučovacie hodiny): Prvá časť sa zaoberá nelátkovými závislosťami, ako napr., závislosť na sektách, poruchy prijímania potravy, online technológiách (televízia, mobilné telefóny, počítačové hry....atď.) Druhá časť sa zaoberá látkovými závislosťami legálnymi (napr. kofeín, lieky, cigarety, alkohol...atď) a nelegálnymi vo všeobecnosti. Cieľ: Eliminácia sociálno-patologických javov, dieťa si premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie, dieťaťa dbá o svoje zdravie a vie sa orientovať v danej problematike

Téma 2: „Viem sa brániť“ Téma sa zaoberá elimináciou sociálno-patologického javu akým je šikanovanie a kyberšikanovanie. Cieľ: Dieťa premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie, vie sa orientovať v danej problematike.

Téma 3: „Právne povedomie školáka“ Téma je zameraná na právne povedomie dieťaťa z hľadiska zákonnej a sociálnej normy ide o normy konania a správania sa v spoločnosti. V rámci témy sa deti dozvedia o práci mestskej polície o rozdieloch medzi deviáciou, delikvenciou a závažným sociálno-patologickým javom akým je kriminalita. Cieľ: dieťa premyslene reguluje vlastné, konanie a správanie, dieťa sa vie orientovať v danej problematike.

Téma 4: „Medzil'udské vzťahy a ľudské práva“(výchovný program). Téma jasne opisuje v akej sfére sa budeme pohybovať. Hovoriť o ľudskej dôstojnosti znamená hovoriť o ľudských právach a tie sú pevne spojené so životom každého človeka. Naučme naše deti riešiť konflikty kultivovaným spôsobom. Ide o to ukázať deťom, že problém nie je v tom, ako konflikty vylúčiť zo života, ale ako ich kultivovane a s prehľadom vyriešiť. Program je zameraný na rozvíjanie kľúčových kompetencií dieťaťa, konkrétne občianske, sociálne a komunikačné kompetencie. Deťom sa snažíme priblížiť základné informácie o úcte, sebaúcte, predsudkoch, nediskriminácii, diskriminácii, xenofóbii, rasizme, aby si uvedomili význam vytvárania kvalitných medzil'udských vzťahov, nakoľko je dôležité poukázať na problematiku medzil'udských vzťahov a nevedomosť niektorých pojmov v zmysle ľudských práv. Obsah programu tvorí 6 aktivít, sú nastavené tak, aby pomohli deťom lepšie pochopiť problematiku medzil'udských vzťahov, základné ľudské práva a nadobudnúť komunikačné zručnosti. Každá

aktivita má svoju štruktúru a jej kostru tvorí cieľ, kompetencie, obsahový a výkonný štandard, metódy, pomôcky, motivácia, realizácia, reflexia a pozorovanie.

Ak je problémová trieda alebo zlé sociálne vzťahy v triede, podľa potreby vieme aktivity prispôbiť danej problematike v triede.

➤ **Stredné školy**

- 1/ Dopravná výchova.
- 2/ Prevencia nelátkových a látkových závislostí.
- 3/ Prevencia šikanovania a kyberšikanovania.
- 4/ Právne povedomie, medziľudské vzťahy a ľudské práva

➤ **Seniori**

PROJEKT „MAŤ POCIT BEZPEČIA“

Cieľom projektu je zvýšiť informovanosť o možnosti ochrany proti najčastejšie sa vyskytujúcejmu druhu kriminality, s preventívnymi zásadami bezpečného chovania pri styku s rizikovými skupinami obyvateľov a bezpečnosť pri cestnej premávke. Informovať a poukázať na význam prevencie ako komplex aktivít smerujúcich k predchádzaniu kriminality. Získané znalosti, vedomosti a postoje: Osvojenie si preventívnych princípov ako sa chrániť doma, na ulici a bezpečnosť cestnej premávky. Zoznámenie sa s dôsledkami jednotlivých trestných činností. Poznanie a vypestovanie si návykov ako sa zachovať v určitých krízových situáciách. Zvýšený pocit bezpečia a tým nadobudnutá väčšia sebadôvera.

➤ **Mimoškolské aktivity**

- 1/ Náučné programy zamerané na rôzne oblasti prevencie.
- 2/ Poradenská činnosť pre všetky vekové skupiny.
- 3/ Vytváranie spoločných programov s cieľom skvalitňovať život v meste.

➤ **Iné preventívne aktivity**

- 1/ Prevenčno-bezpečnostné akcie pre širšiu verejnosť.
- 2/ Športovo-prevenčné akcie pre deti a širšiu verejnosť.
- 3/ Charitatívno-preventívne akcie.
- 4/ Publikačné a osvetové aktivity pre obyvateľov i návštevníkov mesta Pezinok.

Možnosť zaradenia aj iných tém besied - po predchádzajúcej vzájomnej dohode. Pokiaľ nie je uvedené inak, jednotlivé besedy sú vykonávané v rozsahu jednej vyučovacej hodiny t. j. 45 minút pre jednu triedu. V prípade potreby je možné dohodnúť väčší časový rozsah besedy individuálne, prípadne dohodnúť inú vhodnú formu prednášky či besedy.

MsP Malacky – sociálno-patologické javy u detí a mládeže

Zoznam všeobecne záväzných nariadení obce, ktorých dodržiavanie kontroluje obecná polícia Malacky: VZN č. 5/2009 o parkovaní a státi vozidiel na verejných priestranstvách a miestnych komunikáciách v meste Malacky,

VZN č. 1/2013, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v meste Malacky,

VZN č. 2/2013 o čistote mesta,

VZN č. 4/2013 o verejnej zeleni,

VZN č. 1/2014 o návštevnom poriadku Zámockého parku v Malackách,

VZN č. 1/2016 o zákaze používania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách na území mesta Malacky,

VZN č. 2/2016 o ochrane nefajčiarov na území mesta Malacky,

VZN č. 3/2016 o používaní niektorých pyrotechnických výrobkov na území mesta Malacky,

VZN č. 11/2016 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovaní služieb na trhovách miestach a trhové poriadky,

VZN č. 1/2018 o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom,

VZN č. 6/2019 o podmienkach prevádzkovania hazardných hier,

VZN č. 4/2020, ktorým sa ustanovuje ochranné pásmo pohrebísk na území mesta Malacky a ktorým sa schvaľuje prevádzkový poriadok pohrebísk na území mesta Malacky.

Celkovú kriminalitu na danom teritóriu (**priestupky v pôsobnosti MsP Malacky**) uvádzame v nasledujúcich tabuľkách. (Výkaz štatistických údajov správy o činnosti obecnej polície v Malackách za obdobie od 01.01.2022 do 31.12.2022).

Zákroky, donucovacie prostriedky a útoky na príslušníkov obecnej polície Malacky 2022		
1	Počet vykonaných zákrokov	676
2	Počet prípadov použitia zbrane	0
2a	Z toho neoprávnených	0
3	Počet prípadov použitia varovného výstrelu do vzduchu	0
3a	Z toho neoprávnených	0
4	Počet prípadov použitia donucovacích prostriedkov	660/654
4a	Z toho neoprávnených	0
5	Počet prípadov, v ktorých došlo k zraneniu osoby, proti ktorej zákrok smeroval	0
6	Počet prípadov, v ktorých došlo k usmrteniu osoby, proti ktorej zákrok smeroval (do 24 hod.)	0
7	Počet prípadov, v ktorých došlo pri zákroku k zraneniu nezúčastnenej osoby	0
8	Počet prípadov, v ktorých došlo pri zákroku k usmrteniu nezúčastnenej osoby (do 24 hod.)	0
9	Počet prípadov, v ktorých došlo pri zákroku k spôsobeniu škody na majetku	0
9a	Z toho so spôsobením škody na majetku obce	0
10	Počet útokov na príslušníkov obecnej polície (pri plnení úloh obecnej polície alebo v súvislosti s ich plnením)	0
10a	Z toho so zranením príslušníka obecnej polície	0

Činnosť pri plnení úloh obecnej polície Malacky 2022		
1	Počet osôb, ktorým bola obmedzená osobná sloboda zákrokom príslušníka obecnej polície	9
2	Počet osôb predvedených na útvar obecnej polície	7
3	Počet osôb predvedených na útvary Policajného zboru	0
4	Počet nájdených osôb, po ktorých bolo vyhlásené pátranie	0
5	Počet nájdených vecí, po ktorých bolo vyhlásené pátranie	0
6	Počet nájdených motorových vozidiel, po ktorých bolo vyhlásené pátranie	0

Priestupky 2022 (zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov)								
Priestupky 2022 MsP Malacky		§ 47 proti verej. por.	§ 49 Proti obč. spolunaž.	§ 50 Proti majetku	§ 22 Proti bezp. a plynul. cest. prem.	Všeobecne záväzné nariadenia obce	Ostatné	Spolu
1	Celkový počet zistených priestupkov vlastnou činnosťou	19	7	6	1413	73	57	1575
2	Celkový počet oznámených priestupkov na útvare obecnej polície	42	18	98	826	6	145	1135
3	Celkový počet uložených priestupkov	3	0	8	51	0	62	124
4	Celkový počet odložených priestupkov	27	4	38	925	12	18	1024
5	Celkový počet odovzdaných priestupkov	0	0	4	44	1	0	49
6	Celkový počet oznámených priestupkov príslušnému orgánu	0	0	7	0	0	0	7
7	Celkový počet priestupkov prejednaných v blokovanom konaní	34	11	61	1378	11	78	1573
	výška finančnej hotovosti (Eur)	390	215	1840	18240	90	725	21500
8	Celkový počet priestupkov prejednaných v blokovanom konaní vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste	5	1	21	19	0	0	46

Počet a stručný opis používaných monitorovacích kamerových systémov, počet kamier a iné informácie súvisiace s ich využívaním:

Kamery v počte 40 sú nainštalované na viacerých strategických miestach, prioritne v centre mesta, ktoré je za súčasnej situácie najfrekventovanejším miestom a súčasne i dopravnou tepnou širokého okolia. Jedná sa o modulárny systém s plnou automatikou zákl. funkcií, náhradným zdrojom pri výpadku sieťových rozvodov, zabezpečením údajov pred zneužitím, archiváciou záznamu na digitálnom videorekordéri, možnosťou DVD záznamu, prehrávaním, nahrávaním a live zobrazovaním v jednom čase, zobrazovaním multiplikovaným obrazom - na jednom monitore záber z viacerých kamier. Obsluhu kamerového systému vykonávajú piati vyškolení zdravotne postihnutí občania v rámci projektu chránenej dielne. Obsluha priamym pozorovaním sleduje situáciu v miestach, kde sú nainštalované kamery – 24 hodín denne. Všetky uvedené činnosti vykonáva Mestská polícia Malacky v rámci hliadkovej a stálej služby - v zmysle platných právnych predpisov.

Plnenie úloh obecnej polície pri porušení zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov.

V uplynulom roku bolo vykonaných **5** kontrol na požívanie alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov, výsledky z jednotlivých kontrol sú zahrnuté v hláseniach PZ Malacky.

Plnenie úloh obecnej polície pri zabezpečovaní verejného poriadku v obci pri organizovaní verejných telovýchovných, športových, kultúrnych alebo iných podujatí

Príslušníci MsP zabezpečovali verejný poriadok pri usporiadaní rôznych spoločenských, kultúrnych, cirkevných a športových podujatí. Pri týchto podujatiach bola zabezpečovaná okrem verejného poriadku i regulácia vjazdu vozidiel na parkoviská.

Spolupráca obecnej polície Malacky, s inými orgánmi

Mestská polícia Malacky spolupracuje najmä s:

- PZ SR – spolupráca s Obvodným oddelením, Oddelením skráteneho vyšetrovania, Úradom justičnej a kriminálnej polície, Odborom dopravnej polície. Predmetom spolupráce je preverovanie oznamov, realizovanie žiadostí o vykonanie zákrokov, poskytnutie **51** záznamov z kamerového systému pre potreby priestupkového a trestného konania.
- OŽP Bratislava – spolupráca pri zabezpečovaní verejného poriadku v okolí železnice a pri preverovaní oznamov o porušení verejného poriadku na železničnej stanici. Pri zabezpečovaní spoločenských podujatí, kde dochádza k zvýšenému pohybu ľudí a hrozí nebezpečenstvo napríklad skracovaním si cesty prechádzaním cez železničnú trať v mieste pod nadchodom.
- Okresné sudy a exekútorské úrady – doručovanie doporučených zásielok. Za rok 2022 bolo doručených **29** zásielok.

Preventívne projekty a aktivity - MsP Malacky

Od augusta 2007 zahájilo činnosť oddelenie preventívnych aktivít. V súčasnom období sa realizuje „**Komplexný program prevencie kriminality**“. Jedná sa o systémový preventívny projekt zahrnujúci deti predškolského veku v materských školách, deti 1. stupňa základných škôl a deti 2. stupňa základných škôl. Každá z vymenovaných cieľových skupín má pripravené tematické bloky. Tam sú pripravené témy, kde najčastejšie dochádza k výskytu negatívnych javov alebo kde hrozia iné riziká. Projekty sú diferencované z hľadiska veku cieľovej skupiny. Zámerom projektu je svojou činnosťou poukázať na problematické a rizikové situácie najčastejšie sa vyskytujúce v ich vekovej skupine a naučiť uvedené situácie zvládať s čo najmenšou alebo žiadnou ujmom. Cieľom projektu je minimalizovať formy negatívneho správania a iné riziká u maloletých a mladistvých. Očakávaným výsledkom je zníženie rozličných foriem negatívneho správania a rôznych rizík, ktoré číhajú na dané vekové skupiny. Hlavným očakávaným cieľom je schopnosť zaujatia správneho postoja k problematike a následného riešenia. Projekt realizujú 4 mestskí policajti a pozostáva z týchto programov:

a. Program „**Komplexný program prevencie kriminality**“, kde cieľovú skupinu tvoria deti z materských škôl.

Úvodnú cieľovú skupinu tvoria deti materských škôl v Malackách. Jedná sa o predškolákov, teda deti, ktoré od budúceho školského roku budú nastupovať do školy. Projekt je zameraný na prípravu detí na vstup do školského prostredia, možný výskyt negatívnych javov, ich popis

a spôsob riešenia. Programy, ktoré sú v MŠ realizované, vystihujú najaktuálnejšie problémy detí tejto cieľovej skupiny. Jedná sa o nasledovné programy: Chrániť a pomáhať, Správanie na ulici, Cudzí ľudia, Násilie, Bezpečnosť Zvieratka.

b. Program „Komplexný program prevencie kriminality“, kde cieľovú skupinu tvoria deti 4. ročníkov ZŠ

Jedná sa o deti prvého stupňa základných škôl a preberajú sa tu nasledovné témy: Chrániť a pomáhať, Kradnúť a byť okradnutý, Proti násiliu, Bezpečne na cestách, Bezpečne doma i vonku, Webová kriminalita, Drogy, Gambling, Pyrotechnika, Rasizmus.

c. Program „Komplexný program prevencie kriminality“, kde cieľovú skupinu tvoria deti 8. ročníkov ZŠ

Táto cieľová skupina má nasledovné témy: Život bez fajčenia lepšia alternatíva, Drogy Chrániť a pomáhať, Spoločne proti násiliu, Webová kriminalita, Obchodovanie s ľuďmi.

d. Program „Komplexný program prevencie kriminality“, kde cieľovú skupinu tvoria seniori.

Táto cieľová skupina má nasledovné témy: Spoločne proti negatívnym javom, Riziká podomového predaja, Riziká zbierok, Príspevkov cez telefón, Audio-textové čísla a pod, Riziká na cestách, Bezpečný domov: Webová kriminalita, Poskytovanie pôžičiek nebankovým subjektom.

Využívanie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska: V roku 2022 vykonávali obsluhu kamerového systému piati zdravotne postihnutí pracovníci v rámci projektu chránenej dielne. Realizáciou tohto projektu sa sledovalo, že občania so zdravotným postihnutím sú začlenení do pracovného procesu, minimalizuje sa stagnácia socializácie determinovaná ich hendikepom. V neposlednom rade svojou prácou prispievajú k znižovaniu krivky kriminality v meste.

Najzávažnejšie problémy, ktoré si vyžadujú inštitucionálne prijatie opatrení v rámci pôsobnosti MsP na území mesta Malacky:

Bezdomovecká otázka – ich monitorovanie, začlenenie do bežného života spoločnosti či komunit na území mesta, preventívna osвета v súvislosti s páchaním rôznorodých protispoločenskej činnosti, bytová otázka (možnosti dočasného ubytovania v prípadoch ohrozenia ich osobnej integrity -zima, mráz, letné horúčavy)...

Technická, logistická a predovšetkým finančná podpora a účasť štátu na „bezpečnostných projektoch“ samospráv, ako napr. výstavba, modernizácia a obnova kamerových systémov miest a obcí, ktorých činnosť významnou mierou prispieva k priamemu odhaľovaniu páchatel'ov rôznorodých trestnej činnosti, a ich následnému stotožneniu v prípade spätnej dohľadávky samotných skutkov, či dohľadania vstupných a únikových trás konkrétnych páchatel'ov trestných činov a priestupkov, dosled vecí, vozidiel, zvierat pochádzajúcich z tejto trestnej činnosti. V neposlednom rade, treba vziať na zreteľ veľký „preventívny“ účinok kamerových systémov na území miest a obcí.

Dlhodobí personálny nedostatok príslušníkov PZ SR na území mesta a z toho prameniace problémy, hlavne pri rizikových zákrokoch pri hromadných bitkách, verejných zhromaždeniach, rizikových športových podujatiach, ale tiež pri riešení bezpečnostných problémov, ktoré vyplývajú z bežného každodenného života v meste.

MsP, Mesto Senec - priestupky

Mesto Senec priestupky maloletých / mladistvých r. 2022		
Vek	Ustanovenie zákona 219/1996 Z.z	Sankcia
17r. / mladistvý	§ 2 ods. 2 (alkohol)	pokarhanie

Výchovné opatrenia u detí a mladistvých poskytnú ÚPSVaR Pezinok prípadne pracovisko Senec.

Policajti mestskej polície v hodnotenom období zaznamenali a zaevidovali celkovo 889 priestupkov. Pre porovnanie v roku 2021 bolo zaevidovaných 653 priestupkov. V porovnaní s rokom 2021 bol v oblasti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky zaznamenaný výraznejší nárast v nápade priestupkov (rozdiel 256 priestupkov). V oblasti verejného poriadku a inej protispoločenskej činnosti došlo v roku 2022 k miernemu poklesu priestupkov (rozdiel 20 priestupkov).

MsP Senec - prevencia

Prevencia kriminality z hľadiska spoločensko-praktického predstavuje vedecky zdôvodnené, plánovité, zámerné, cieľavedomé a koordinované pôsobenie na podmienky a príčiny kriminality s cieľom odstrániť ich, predísť im alebo ich vhodnými formami aspoň z časti eliminovať, prípadne obmedziť ich negatívne prejavy a zároveň podporovať vytváranie antikriminogénnych podmienok. Medzi subjekty, ktoré sa podieľajú na prevencii kriminality resp. preventívnych činnostiach sa radí aj samospráva. V podmienkach mesta Senec túto činnosť vykonáva mestská polícia. V štruktúre Mestskej polície Senec je na preventívne aktivity určený zástupca náčelníka MsP a príslušník MsP pre objasňovanie priestupkov. Okrem každodenných preventívnych aktivít uskutočňovaných mestskou políciou samotným 13 výkonom práce v teréne a kamerovým systémom sa prevencia vykonáva aj v školách prostredníctvom rôznych prednášok. Prednášková činnosť je zameraná predovšetkým na nežiaduce javy v prostredí v ktorom sa pohybujú školáci, ako sú šikanovanie, používanie omamných a psychotropných látok, vandalizmus, ale aj na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Obsah prednášok je prispôsobený potrebám jednotlivých škôl.

V roku 2022 sa na požiadanie škôl zrealizovalo 26 prednášok pre 723 detí. Medzi preventívne aktivity v oblasti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky je potrebné zaradiť aj výkon služby na priechodoch pre chodcov, kde počas školského roka dohliadajú na bezpečnosť detí a tým zároveň pôsobia aj na správanie a orientáciu detí v cestnej premávke.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec

ÚPSVaR eviduje najčastejšie problémové správanie detí a to:

Klamstvá – ide o vyslovenie vedome nepravdivého výroku, ktorý sa nezhoduje s vnútorným presvedčením dieťaťa;

Záškolské – ide o nevhodné vyplnenie voľného času určeného na vzdelávanie;

Úteky z domu – ide o únik pred napätou rodinnou atmosférou;

Prejavy agresie – ide o výskyt útočnosti, výbojnosti, násilia, hnevu, nenávisťi, odporu a netolerancie v správaní;

Šikanovanie – ide o zámerné a nevyprovokované použitie sily jedným žiakom alebo skupinou žiakov, s cieľom opakovane spôsobiť bolesť alebo ťažkosti inému žiakovi;

Zneužívanie drog – ide o vpravovanie prírodnej alebo chemickej látky do organizmu, ktoré ovplyvňujú nálady, vedomie a taktiež správanie človeka, pôsobí na zmenu psychiky a na zmenu fyzických funkcií.

Závislosti – ide o návyk na určité správanie.

V prípade potreby pomoci, sa rodič (zákonný zástupca) môže obrátiť na oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kde sociálny kurátor poskytne poradenstvo a navrhne vykonanie alebo zabezpečí vykonanie opatrení sociálnej kurately.

Opatrenia

Sociálny kurátor s rodičmi a s dieťaťom vykoná pohovor a na základe zistených skutočností vykoná opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Medzi opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately patria napr.:

- zapojenie dieťaťa a jeho rodiny do výchovných skupinových programov
- sociálnych skupinových programov
- výchovno-rekreačných programov organizovaných alebo sprostredkovaných orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- uloženie výchovného opatrenia

Poradenský psychológ alebo odborný poradca RPPS môže rodičom pomôcť hľadať nové alebo efektívnejšie výchovné štýly pri problémoch ich dieťaťa. Počas konzultácii možno objavia možné príčiny problémov so správaním u ich dieťaťa. V prípade, že to bude potrebné môže rodičom odporučiť iných odborníkov.

Možné druhy závislostí: na mobile, na internete, na počítačových hrách, na alkohole, na drogách. Dieťa mení svoje správanie, obmedzuje iné aktivity, ocitá sa v sociálnej izolácii je nepokojné, je viac unavené je pasívne, rezignované a v depresiách.

Opatrenia

Ak rodič (zákonný zástupca) zistí akúkoľvek závislosť dieťaťa, môže sa obrátiť na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kde sociálny kurátor poskytne rodičom poradenstvo a odporučí najvhodnejší postup pri riešení aktuálnej situácie. Podľa druhu a stupňa závislosti sociálny kurátor odporúča odbornú psychologickú pomoc prostredníctvom referátu poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbornú pomoc prostredníctvom Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ambulanciu odbornú starostlivosť napr. v Centre drogových závislostí a neposlednom rade pobytovú odbornú starostlivosť hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení (detoxikačný pobyt) a následne v resocializačnom stredisku.

Poradenský psychológ alebo odborný poradca RPPS môže pomôcť v prípadoch ak dieťa skúša fajčiť, ochutnalo alkohol, nevie ho odtrhnúť od počítača, a to odlišiť či ide o jednorazové zlyhanie alebo rozvíjajúcu sa závislosť. V prípade, že u dieťaťa je rozvinutá závislosť môžeme rodičom pomôcť sa zorientovať v možnostiach ďalšej odbornej pomoci, a zároveň ich „sprevádzať na ceste od závislosti ku slobode“.

Ponúkame pomoc rodičom, aby dokázali stanoviť svojmu dieťaťu pravidlá a hranice a zároveň im pomôcť byť dôsledným pri vyžadovaní ich dodržiavania u ich detí.

V prípade potreby umiestnenia dieťaťa do resocializačného strediska (v prípadoch závislosti na počítačových hrách, hracích automatoch, alkohole, drogách), poskytne rodičom

poradenstvo sociálny kurátor oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak rodič (zákonný zástupca) nie je schopný zabezpečiť pre dieťa dobrovoľný pobyt v resocializačnom stredisku, sociálny kurátor môže podať na súd návrh na vydanie predbežného opatrenia alebo návrh na uloženie výchovného opatrenia v resocializačnom stredisku. Po dobu pobytu v resocializačnom zariadení sa klient učí znovu žiť tak, aby svojím správaním nespôsoboval problémy sebe ani svojmu okoliu. Získava návyky, ktoré mu závislosť odbúrala. Hľadá cestu späť k ľuďom, ktorí žijú plnohodnotne, vzdelávajú sa, pracujú. Skrátka, sú nielen pre iných, ale aj pre seba užitoční. Tento proces je dlhodobý. Časovo sa dá odhadnúť na jeden a pol až dva roky. V období v resocializácii, kedy klient získava akýsi návod, ako s prehľadom riešiť rôzne situácie, ako sa stavať ku všetkému, čo ho môže stretnúť, je spolupráca s rodičmi nevyhnutná. Proces zahŕňa množstvo zmien v správaní, kde rodič, pokiaľ chce rozumieť všetkému, čo prežíva jeho dieťa, musí s ním byť v kontakte. Nie je zriedkavosťou, že správanie sa detí po dlhšom spolužití so závislosťou ich natoľko odklonilo od rodičov, až došlo k odcudzeniu. Často dominuje zvýšená agresivita, neschopnosť rozpoznávať, čo všetko môže konanie závislého spôsobiť.

Záškoláctvo je neospravedlnená neprítomnosť – absencia z vyučovania bez vedomia rodičov (resp. zákonných zástupcov) alebo s vedomím rodičov. Na záškoláctvo bez vedomia rodičov by sme nemali pozerieť ako na fakt, ale mali by sme ho vnímať ako určitú reakciu dieťaťa, ktoré nie je schopné situáciu riešiť inak ako únikom.

Kategórie záškoláctva - pravé záškoláctvo, záškoláctvo s klamaním rodičov, Záškoláctvo s vedomím rodičov. Záškoláctvo môže spočívať v negatívnom vzťahu žiaka ku škole, vo vplyve rodinného prostredia, či v iných dôvodoch. Niektoré príčiny záškoláctva je potrebné hľadať v rodine. Na záškoláctvo majú obrovský vplyv neusporiadané rodinné pomery, nedostatočný záujem rodičov o dochádzku dieťaťa, o jeho prospech či časová zaneprázdnenosť, ale aj prehnaná starostlivosť a príliš vysoké nároky.

Opatrenia

Nebagatelizovať prítomnosť problému, nevytvárať s dieťaťom „koalíciu“ voči škole, nenechať sa dieťaťom manipulovať a neponechávať ho neodôvodnene počas vyučovania doma. Pravidelne a intenzívne sa zaujímať a informovať o dochádzku dieťaťa do školy (kontakt s triednym učiteľom, výchovným poradcom školy, pravidelné návštevy a konzultácie rodiča v škole...). Zaujímať sa o emočný vývin dieťaťa, o jeho postavenie v školskom kolektíve, o sociálne vzťahy dieťaťa, spolu so školou sa pokúsiť vytvoriť dieťaťu v škole bezpečné prostredie. Pomôcť dieťaťu nekonfliktným spôsobom riešiť jeho aktuálne ťažkosti, stanoviť jasné pravidlá a dodržiavať ich. Neriešiť ťažkosti dieťaťa častým striedaním škôl, veľmi často je takáto stratégia iba presúvaním riešenia problému a nie jeho skutočným riešením. Pri stupňovaní ťažkostí treba vyhľadať pomoc odborníkov (výchovní poradcovia školy, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie). Poradenský psychológ alebo odborný poradca RPPS môže rodičom pomôcť hľadať nové alebo efektívnejšie výchovné štýly pri problémoch ich dieťaťa, ktoré nechodí riadne do školy. Počas konzultácii možno objavia aj iné/ skryté príčiny, prečo sa ich dieťa vyhýba škole.

Počet sledovaných rodín na pracovisku Senec v roku 2022	643
Sociálno-patologické javy mladistvých	Počet mladistvých
Požívanie alkoholu	7
Šikanovanie	2
Požívanie návykových a omamných látok	3
Úteky z domova	2
Výchovné problémy maloletých	5
Terorizmus	1
Sebapoškodzovanie	4
Ekonomická trestná činnosť	1
Sexuálny styk mladistvých	1
Výtržníctvo	3
Neplnenie povinnej školskej dochádzky	5
Fyzické napadnutie	1
Krádeže	3
Spolu	38

Počet sledovaných maloletých/mladistvých na pracovisku Senec v roku 2022	781
Sociálno-patologické javy v rodinách	Počet maloletých
Neplnenie povinnej školskej dochádzky	14
Sociálna chudoba	4
Alkoholizmus rodičov	5
Suicidálne sklony maloletých	2
Požívanie návykových látok v rodine	2
Nedostatočné rodičovské zručnosti	8
Spolu	35

Štatistika opatrení sociálno-patologických javov	Počet maloletých/mladistvých
Umiestnenie do CDR	6
Recosializačný program	1
Umiestnenie v diagnostickom centre	4
Umiestnenie v reedukačnom centre	2
Výchovné opatrenia na dobrovoľnej báze	49
Výchovné opatrenia nariadením súdu	0

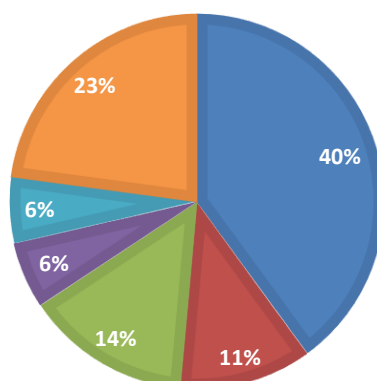
SOCIÁLNO-PATOLOGICKÉ JAVY MLADISTVÝCH

- Požívanie alkoholu
- Šikanovanie
- Požívanie návykových a omamných látok
- Úteky z domova
- Výchovné problémy maloletých
- Terorizmus
- Sebapoškodzovanie
- Ekonomická trestná činnosť
- Sexuálny styk mladistvých
- Výtržníctvo
- Neplnenie povinnej školskej dochádzky
- Fyzické napadnutie

SOCIÁLNO-PATOLOGICKÉ JAVY V RODINÁCH

- Neplnenie povinnej školskej dochádzky
- Sociálna chudoba
- Alkoholizmus rodičov
- Suiciduálne sklony maloletých
- Požívanie návykových látok v rodine
- Nedostatočné rodičovské zručnosti

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately Vám na základe Vašej žiadosti o poskytnutie súčinnosti zasiela nasledovné vyjadrenie o stave a vývoji sociálno-patologických javov u maloletých a mladistvých v územnej pôsobnosti Bratislavského kraja v rámci nášho služobného obvodu.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately v predmetnom období od 01.01.2022 do 31.12.2022 zaznamenal vo svojej evidovanej agende, ktorá sa v rámci sociálnej kurately primárne venuje maloletým a mladistvým klientom v oblasti sociálno-patologických javov, **eskalácii porúch ich správania**. Poruchy správania a výchovné problémy týchto klientov boli identifikované nie len v prirodzenom prostredí rodiny, ale aktuálne sa tieto vo zvýšenej miere prejavujú aj v školskom prostredí v rámci vyučovacieho a výchovno-vzdelávacieho procesu a v rámci voľnočasových aktivít, a **spočívajú najmä v náraste agresivity maloletých a mladistvých klientov vo verbálnej i fyzickej rovine, trestnej činnosti v oblasti sexuálneho zneužívania maloletých a mladistvých klientov, a to najmä v rámci rovesníckych skupín**, kde sú títo klienti identifikovaní či už v roly obete, alebo páchatel'a. ako i v spájaní sa maloletých klientov v rovesníckych skupinách. *ktoré inklinujú k predelikventnému správaniu*. Novým trendom zaznamenaným v našom služobnom obvode je tiež **kriminalita v rámci online priestoru**. ktorej nárast a eskalácia boli zaznamenané najmä v období pandémie Covid-19 a plne sa rozvinula po jej ústupe. Ako najzávažnejšiu oblasť, s ktorou sa aktuálne oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately Uradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky u maloletých a mladistvých klientov, ktorých vedie vo svojej agende, stretáva, je **oblasť porúch správania a výchovných problémov ako priamy dôsledok rozvíjajúcich sa psychiatrických porúch**, ktorých jedným z prejavov je aj aktuálne narastajúci počet prípadov maloletých, **ktorí majú suicidálne sklony a tendencie k sebapoškodzovaniu**.

Ako veľmi závažnú vníma oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky i tú skutočnosť, že v predmetnom období ***klesla veková hranica maloletých a mladistvých klientov dopúšťajúcich sa priestupkovej a trestnej činnosti, no závažnosť priestupkov a trestných činov, ktorých sa dopúšťajú, sa naopak prehĺbila.***

Oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky v predmetnom období od 01.01.2022 do 31.12.2022 neuložilo žiadne výchovné opatrenie ukladané podľa 12 ods. 1 písm. a) až d) zákona č. 305,2005 Z. z., a ani žiadne z výchovných opatrení ustanovených osobitným predpisom — zákonom 36/2005 Z.z o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie len vzhľadom k efektivite pri plnení účelu uvedených výchovných opatrení v prípade ich uloženia zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, ale najmä z dôvodu vnímania autority orgánu sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately v porovnaní s autoritou súdnej moci z pohľadu našich klientov. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky orientuje svoju spoluprácu s klientom najmä na samotného klienta, jeho možnosti, schopnosti a zručnosti, ktoré sa snaží v rámci dobrovoľnej spolupráce posilňovať s cieľom sanácie rodinných pomerov, eliminácie patologických determinantov, ktoré ovplyvňujú fungovanie rodiny a vplývajú na jej dysfunkčnosť, aby tak bolo možné v rámci odbornej spolupráce s klientom zachovať princíp vedenia klienta od pomoci k svojpomoci. Posledné výchovné opatrenia v zmysle uvádzaných paragrafových znení boli ukladané v rokoch 2013 a 2014, kedy plnili svoj účel najmä z dôvodu nastavenia a vnímania orgánu sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately zo strany klientov v tom čase. Aktuálny trend poukazuje na tú skutočnosť, že uloženie týchto výchovných opatrení zo strany oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky nevnímajú klienti ako autoritu, nerešpektujú ich, neprikladajú im žiadnu váhu- nie sú pre nich primárnou sankciou, či upozornením pre vlastnú aktivizáciu a motiváciu sanovať svoje rodinné pomery a hľadať iné alternatívy riešenia svojich problémov. Do vzťahu medzi klientom a oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky je tak vnášaná nedôvera, klienti strácajú záujem o spoluprácu s orgánom sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately, strácajú motiváciu k akejkoľvek ďalšej odbornej práci v rámci ich rodiny a odmietajú tiež kontinuálnu spoluprácu s ďalšími zainteresovanými a kooperujúcimi subjektami a inštitúciami, ktoré im poskytujú odbornú pomoc. V prevažnej miere sú klienti oddelenia sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky schopní a ochotní rešpektovať výlučne nariadenia súdu vo veci ukladania výchovných opatrení, no i tu sa začína prejavovať trend straty autority Súdnej moci, a to najmä pod vplyvom právneho zastúpenia jednotlivých účastníkov konania najmä v oblasti rodičovských konfliktov, ktoré sú takto predlžované a prehlbované a konštruktívne neriešené na úkor maloletých detí, ktoré sa tak stávajú len okrajom záujmu svojich rodičov. Pri riešení závažných sociálno-patologických javov identifikovaných u maloletých a mladistvých klientov oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, aplikuje v praxi okrem dobrovoľnej spolupráce s akreditovanými subjektami tiež výchovné opatrenia pobytového charakteru v špeciálno-výchovných zariadeniach zameraných na komplexnú diagnostiku maloletých a mladistvých klientov, ich

liečebno-výchovný proces a len v nevyhnutných prípadoch aj na ich reedukáciu s cieľom zabezpečenia kontinuálneho optimálneho a najmä efektívneho výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Sociálno-patologické javy u maloletých:

Uložené výchovné opatrenia súdom (spravidla na náš návrh) – **32**

Vedné trestné konania kde páchatelia sú mladiství – **25**

Priestupkové konania – **40** (predpoklad je veľa viac, presnejší údaj by mali na Mestských úradoch)

Záškoláctvo – **98**

Drogová závislosť – **25**

Celkový počet maloletých detí, ktoré sme v roku **2022** viedli na našom oddelení SPOD a SK z dôvodov rôznych výchovných problémov - **368**

2.4.2. ŠTATISTIKA PRIESTUPKOV OKRESNÝCH ÚRADOV V BA KRAJI

V roku 2022 vybavili odbory všeobecnej vnútornej správy okresných úradov v Slovenskej republike celkom **1 101** priestupkov, ktoré spáchali mladiství. V porovnaní s rokom 2021 (1 049) je to **nárast o 52** priestupkových vecí. Podľa počtu celkovo pojednaných priestupkových vecí v hodnotenom období sa mladiství podieľali na páchaní priestupkov v 5,02 %. Podľa zákona o priestupkoch za mladistvého páchatel'a možno označiť osobu, ktorá v čase spáchania priestupku dovŕšila pätnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku. Správne orgány pri pojednávaní priestupkov spáchaných mladistvými dodržiavajú osobitné ustanovenia o mladistvých upravené v § 19 a § 74 ods. 2 zákona o priestupkoch.

Mladistvé osoby naďalej páchajú predovšetkým priestupky proti majetku podľa § 50 zákona o priestupkoch. V roku 2022 ich spáchali celkom **501** priestupkov, čo je v porovnaní s rokom 2021 (443) **nárast o 58** priestupkových vecí. Vo väčšine prípadov sa jednalo o drobné krádeže v obchodoch a krádeže mobilných telefónov v školských zariadeniach a na diskotékach. Proti občianskemu spolunažívaniu spáchali mladistvé osoby celkom **535** priestupkov, čo je oproti roku 2021 (558) **pokles o 23** priestupkových vecí. Proti verejnému poriadku sa dopustili priestupku v **31** prípadoch (tab. č. 5).

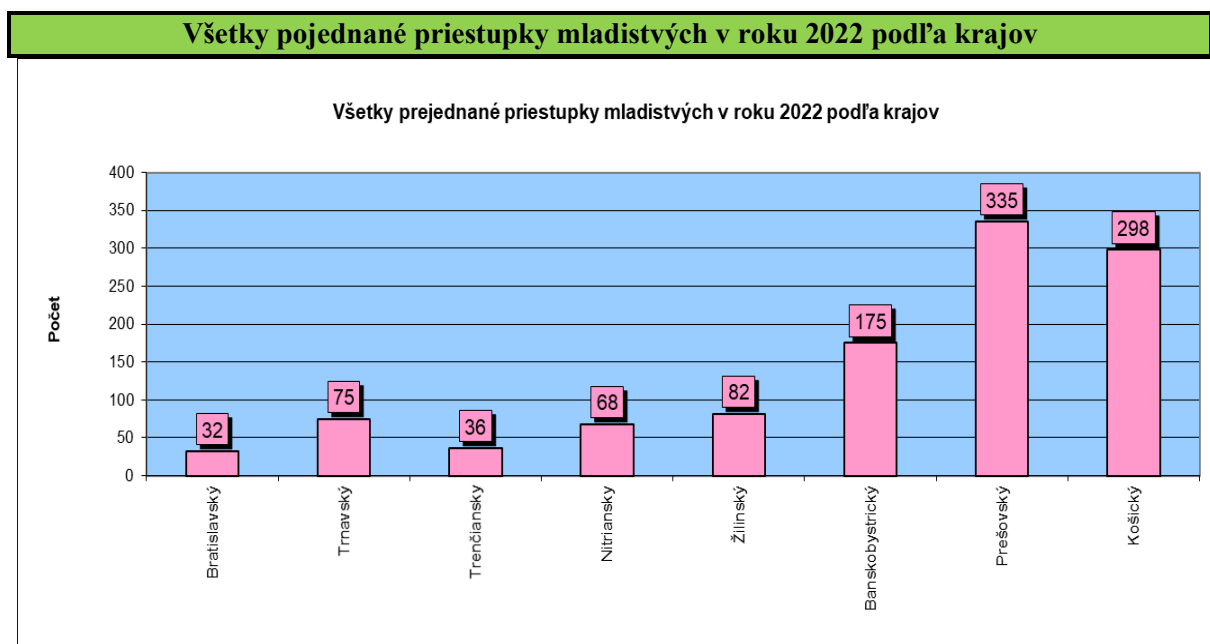
Mladiství páchatelia sa často dopúšťali priestupkov pod vplyvom alkoholu, kedy následne dochádza k fyzickým útokom, vyhrážaniu ujmu na zdraví, hrubému správaniu a drobnému ublíženiu na zdraví. Vo väčšine prípadov išlo o hrubé správanie nielen medzi sebou, ale aj voči rodinným príslušníkom, starším osobám a známym. Na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami (§ 30 zákona o priestupkoch) spáchali mladiství **11** priestupkov (tab. č. 5a). Išlo o prípady, keď si mladiství navzájom kupovali alkoholické nápoje, nevedomujúc si pritom svoj vek a zodpovednosť.

Významný podiel na páchaní priestupkov mladistvými osobami majú mladiství v diagnostických zariadeniach, ktorí na úteku z týchto zariadení páchajú rôznu protiprávnu majetkovú činnosť, najmä vo forme drobných krádeží v obchodných reťazcoch.

U mladistvých páchatel'ov je najúčinnejšou prevenciou pojednanie veci pred správnym orgánom za prítomnosti zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zákonného zástupcu mladistvého.

Medzi príčiny páchania priestupkov mladistvými páchatel'mi je možné zaradiť aj negatívne pôsobenie masovokomunikačných prostriedkov, najmä sociálnych sietí, na ktorých sa častokrát „predháňajú“ vo vulgárnych výrazoch a agresii.

Taktiež veľmi negatívne pôsobí publikovaná brutalita a zlé vzťahy v rodinách a z toho plynúca citová chladnosť tejto vekovej kategórie mladých ľudí.

Všetky pojednané priestupky mladistvých v r. 2022

Kraj	Priestupky proti poriadku v správe	Priestupky proti verejnému poriadku	Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu	Priestupky proti majetku	Priestupky pojednané podľa osobitných predpisov	Všetky priestupky spolu
Bratislavský	0	0	11	21	0	32

Všetky pojednané priestupky mladistvých v roku 2022 podľa okresov

Kraj	Okres	Počet došlých priestupkov	Priestupky postúpené inam
Bratislavský	Bratislava	2268	641
	Malacky	766	59
	Pezinok	230	28
	Senec	491	51
	Spolu:	3755	779

Všetky priestupky spáchané mladistvými spolu v r. 2022						
Vek	Priestupky proti poriadku v správe	Priestupky proti verejnému poriadku	Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu	Priestupky proti majetku	Priestupky pojednané podľa osobitných predpisov	Všetky priestupky spolu
Do 18 r.	0	0	11	21	0	32
Nad 18 r.	22	5	157	112	26	322
Rozkaz	17	42	377	172	2	610
Spolu:	39	47	545	305	28	964

V rámci pôsobnosti Okresného úradu Bratislava sa pojednávajú priestupky a správne delikty na odboroch všeobecnej vnútornej správy (OVVS), odbore obrany štátu, odbore krízového riadenia (OKR), katastrálnom odbore, odbore starostlivosti o životné prostredie (OSŽP), odbore cestnej dopravy a pozemných komunikácií (OCDaPK) a pozemkovom a lesnom odbore (PaLO).

Odbor všeobecnej vnútornej správy v sledovanom období v roku 2022 OÚ BA prijal 47 vecí týkajúcich sa priestupkov spáchaných mladistvými, pričom OÚ Bratislava boli predložené aj spisy týkajúce sa páchania priestupkov osobami maloletými, vo veľkej miere sa jednalo o priestupky proti majetku spáchané krádežou, prípadne fyzickým napádaním spolužiakov v priestoroch základných škôl, bližšie počty maloletých nie sú k dispozícii.

Osoby mladistvé páchajú najčastejšie priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa dopúšťajú formou drobného ublíženia na zdraví a iným hrubým správaním a to fyzickým napádaním či už svojich rovesníkov alebo dospelých hlavne po návštevách nočných podnikov a priestupky proti majetku, ktorých sa dopúšťajú krádežou prevažne alkoholu a poškodzovanie vecí z takého majetku prevažne sprejovaním na verejné objekty, stavby. K ostatným žiadostiam ohľadom štatistiky výchovných opatrení sa nevieme vyjadriť. OÚ Bratislava neuložil ani jednému z mladistvých výchovné opatrenie, keďže mu to zákon o priestupkoch

č. 372/1990 Zb. v platnom znení ani neumožňuje.

Odbor starostlivosti o životné prostredie - predmetom posudzovania vplyvov činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov a agendy, ktorú vykonávame, nie sú žiadne činnosti alebo výkony, ktoré by súviseli so stavom a vývojom sociálno-patologických javov u maloletých a mladistvých v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja a ani sa v rámci nej neriešia a nepreskúmajú priestupky alebo iné správne delikty.

Odbor opravných prostriedkov Okresného úradu Bratislava nedisponuje žiadnymi štatistickými údajmi o sociálno-patologickom správaní maloletých a mladistvých o jeho príčinách v územnej a zvrchovanej pôsobnosti Bratislavského kraja.

Odbor živnostenského podnikania Okresného úradu Bratislava pri svojej činnosti neprichádza do kontaktu so sociálno-patologickým správaním maloletých a mladistvých. Z uvedeného dôvodu nedisponuje štatistickými údajmi z tejto problematiky, ani žiadnymi opatreniami.

Oddelenie koordinačného strediska IZS za rok 2022 vydali jednu pokutu (50€) za zneužívanie tiesňovej linky 112 v zmysle zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.

Oddelenie cestnej dopravy a pozemných komunikácií neeviduje žiadne priestupky ani správne delikty spáchané maloletými.

V rámci pôsobnosti Okresného úradu Senec sa pojednávajú priestupky a správne delikty na odboroch všeobecnej vnútornej správy (OVVS), odbore obrany štátu, odbore krízového riadenia (OKR), katastrálnom odbore, odbore starostlivosti o životné prostredie (OSŽP), odbore cestnej dopravy a pozemných komunikácií (OCDaPK) a pozemkovom a lesnom odbore (PaLO).

Odbor všeobecnej vnútornej správy v sledovanom období v roku 2022 v priestupkových konaniach pojednávali priestupky mladistvých celkovo 6 priestupkov: priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) a 4 priestupky proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch.

Odbor životné prostredie - predmetom posudzovania vplyvov činnosti a strategických dokumentov v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov a agendy ktorú vykonávame, nie sú žiadne činnosti alebo výkony, ktoré by súviseli so stavom a vývojom sociálno-patologických javov u maloletých a mladistvých v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja a ani sa v rámci nej neriešia a nepreskúmajú priestupky alebo iné správne delikty.

V rámci pôsobnosti Okresného úradu Malacky, OVVS za rok 2022 celkovo eviduje 55 priestupkov spáchaných mladistvým a maloletým páchatelom. Títo páchatelia sa mali dopustiť priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, a to či už iným hrubým správaním alebo drobným ublížením na zdraví. Taktiež sa páchatelia mali dopustiť priestupkov proti majetku, a to spôsobením škody na cudzom majetku krádežou a spôsobením škody na cudzom majetku poškodením veci z takéhoto majetku.

Mladistvý páchatel' § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch – 19

§ 50 ods. 1 zákona o priestupkoch - 7

Maloletý páchatel' § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch - 10

§ 50 ods. 1 zákona o priestupkoch - 19

Ďalej správny orgán uvádza, že maloletí páchatelia sa dopúšťali najmä priestupkov proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch, kedy išlo najmä o krádeže. Čo sa týka priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu u maloletých páchatel'ov, tieto priestupky boli vo väčšine prípadov spáchané deťmi navštevujúce základnú školu. Jednalo sa o spolužiakov, prípadne detí z iných tried, kedy incidenty sa odohrávali v blízkosti školy, a to po ukončení vyučovania. Priestupky maloletých páchatel'ov správny orgán v zmysle zákona o priestupkoch, prejednať nemôže. O vykonaných opatreniach bol vždy upovedomený príslušný odbor sociálnej kurately.

Mladistvý páchatel' sa dopúšťal najmä priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, kedy sa jednalo o fyzické útoky najmä medzi chlapcami vo veku 15-17 rokov. Vo väčšine prípadov sa mladistvý ku skutku doznal. Často je príčinou konania mladistvých aj požitie alkoholu, prípadne iných omamných látok, ako aj narušené priateľstvá medzi týmito deťmi. Jedná sa o rôzne skupinky detí, či už chlapcov alebo dievčat, ktoré medzi sebou súperia, navzájom sa provokujú a následne medzi nimi dochádza k potýčkam. Ako ďalšia príčina konania mladistvých, či maloletých páchatel'ov môže byť aj nezáujem rodičov o svoje deti, kedy tieto deti sa túlajú po vonku v neskorých večerných hodinách bez dohľadu. Príčinou konania detí môžu byť aj sociálne siete, kde sa deti navzájom ponižujú, urážajú, vyzývajú sa na bitky, a následne potom dochádza medzi nimi k protiprávnemu konaniu.

Prevenca zo strany OÚ Malacky

Ako návrh opatrenia k zníženiu protiprávnemu konania u týchto páchatel'ov navrhujem, aby sa maloletý nemohol zdržiavať vonku po 20:00 hod. bez prítomnosti zákonného zástupcu. Väčšia kontrola podávania alkoholu mladistvým, či maloletým v podnikoch, zákaz navštevovania podnikov (nočných) – vstup až od 18 rokov. Jedným z návrhov môže byť aj možnosť sankcionovať zákonného zástupcu v prípade maloletého, či mladistvého páchatel'a, nielen pozastavením sociálnej dávky.

3. DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM

3.1. ZÁKLADNÉ ŠKOLY, OSEMROČNÉ GYMNÁZIÁ BA KRAJA

Okresný úrad v Bratislave zrealizoval v mesiaci máj až jún 2023 dotazníkový prieskum na základných školách a osemročných gymnáziách v Bratislavskom kraji (Príloha č.1). Cieľom prieskumu bolo identifikovať najčastejšie formy sociálno-patologických javov na školách a zároveň zistiť potreby škôl v oblasti prevencie kriminality. Výsledky dotazníkového prieskumu sa využijú nielen na vypracovanie Analýzy stavu a vývoja sociálno- patologického správania neplnoletých žiakov v územnej pôsobnosti Okresného úradu Bratislava, ale budú aj podkladom k rozpracovaniu Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike do roku 2028 na podmienky Bratislavského kraja (Krajská koncepcia prevencie kriminality do roku 2028).

Prieskum sa uskutočnil elektronicky a zúčastnilo sa ho celkom **103 škôl, čo predstavuje 31%**. Najnižšiu účasť mala mestská časť Bratislava I. a Bratislava V. (s počtom dotazníkov 9) Najvyššiu účasť mala mestská časť Bratislava II. (s počtom dotazníkov 17).

Tabuľka č.1 Rozdelenie okresov

Názov okresu	Počet vyplnených dotazníkov
Bratislava I.	9
Bratislava II.	17
Bratislava III.	14
Bratislava IV.	12
Bratislava V.	9
Malacky	12
Pezinok	16
Senec	14
Celkom vyplnených dotazníkov	103

Medzi najčastejšie sociálno - patologické javy na školách uviedlo s najvyšším počtom **60** respondentov **zlé vzťahy medzi rovesníkmi**, **58** respondentov uviedlo **fajčenie, žuvací tabak, elektronické cigarety**, **49** respondentov uviedlo **kyberšikanovanie a šikanovanie** uviedlo **44** respondentov. Medzi iné sociálno-patologické javy, uviedli respondenti gemblerstvo, extrémizmus, intolerancia k menšinám, sebaopoškodzovanie. **Najvyšší počet sociálno – patologických javov celkovo**, sa vyskytuje v mestskej časti **Bratislava III.**

Najčastejšie .soc.-pat-javy		Najväčší vplyv na negatívne správanie žiakov		Realizácia dotazník. prieskumu		Výsledky dotaz. Prieskumu	
šikanovanie	44	internet	86	robíme pravidelne každý rok	18	riešime a riešenie dosledujeme v škole	67
agresia a agresivita	40	kamaráti	46	Použ .dotazníky spracované CPaP	22	nevieme si s touto témou poradiť	2
krádež	8	rodina a výchova a (nevýchova)	74	máme vlastné dotazníky	45	riešime to s odborníkmi	6
vandalizmus	20	iné	13	vyhod. dotaz.je náročné	12	je pre nás ťažké ďalej s výsledkami pracovať	10
zlé vzťahy medzi rovesníkmi	60			vyhod.. robíme cez google formulár	0	Iné	12
fajčenie, žuvací tabak	58			iné	7		
záškoláctvo	29						
zlé vzťahy žiak-učiteľ	22						
kyberšikanovanie	49						
alkohol	5						
drogy	3						
iné	8						

Časový fond na činnosť prevencie kriminality		Preferovaná forma vzdelávania		Častosť absolvovania vzdelávania		Vzdelávanie v obl. PK je z pohľadu školy		Aká forma pomoci by bola prínosom	
dostatok času	21	prezenčne	65	každý štvrtok	12	prínosom	64	online poradňa	37
nedostatok času	26	príklady dobrej praxe	65	každý polrok	9	nevyhnutnosťou	41	e-mail-poradenstvo	11
vykonávam nad rámec povinností	26	online	17	1 x za rok	34	inšpiráciou	27	Chat	8
nemôžem sa dostatočne venovať	26	samoštádium	8	nezúčastňujem sa vzdelávania	5	záťažou	0	telefonické poradenstvo	34
iné	7	iné	9	nemal som príležitosť	19	iné	11	podporný tím na škole	61

Zdroj: Dotazníkový prieskum (príloha č.1)

Ako najväčšiu potrebu v otázke sociálno - patologických javov na škole, uviedli respondenti pravidelnú prevenciu (26%), hneď potom nasleduje spolupráca rodičov(18%), ktorá v dnešnej dobe zlyháva. V poradí tretiu potrebu uviedli zaistenie odborného tímu (14%).

Dotazníkový prieskum si robia školy s vlastnými dotazníkmi(46%), podaktoré školy používajú dotazníky spracované CPaP (23%). Prieskum robí pravidelne každý rok (19%) škol a 12% škôl považuje vyhodnocovanie dotazníkov za náročné.

Pri vyhodnocovaní dotazníkov na školách, uviedlo (79%) škôl, že problémy riešia a riešenia dosledujú na škole, (12%) škôl uviedlo, že je pre nich ťažké s výsledkami ďalej pracovať. (7%) škôl uviedlo, že nemajú možnosť dosledovať si riešenie na škole, preto to riešia ďalej s odborníkmi.

V rámci časového fondu na činnosť prevencie kriminality uviedli školy nedostatok času (27%), a s rovnakým počtom uviedli, že činnosť vykonávajú nad rámec svojich povinností (26%) a zároveň sa nemôžu venovať dostatočne tejto činnosti pre iné povinnosti (26%). Dostatok času na prevenciu má (21%) škôl.

Najväčší vplyv na negatívne správanie žiakov má internet, sociálne siete, online hry (42%), ako druhé školy uviedli rodinu a výchovu (36%) a v poslednom rade sú to kamaráti (22%). Školy poukazovali aj na iné vplyvy, ako je finančná náročnosť krúžkov, nedostatočná ponuka záujmových aktivít.

Za najviac preferovanú formu vzdelávania uviedli školy vzdelávanie prezenčne a príklady dobrej praxe s rovnakým počtom (42%). Online vzdelávanie by uvítalo (11%) škôl a (5%) škôl uviedlo samoštúdium. Ako iné možnosti, uviedli prednášky, človeka v teréne, rozhovory,

besedy a triednické hodiny, vzdelávanie by sa odvíjalo od vyskytujúcich sa konkrétnych prípadov na škole.

Vzdelávacích akcií v oblasti prevencie kriminality sa zúčastnilo 34 škôl 1 krát za rok. Nemalo príležitosť sa zúčastniť vzdelávania v oblasti prevencie kriminality 19 škôl. Každý štvrťrok má vzdelávanie len 12 škôl a každý polrok len 9 škôl. Ako iné uviedli školy, že by uvítali vzdelávanie raz za mesiac, podaktorí, že sa robí vzdelávanie príležitostne, alebo sa nekoná...

Vzdelávanie v oblasti prevencie kriminality je pre 64 škôl prínosom, za nevyhnutnosť ju považuje 41 škôl. Pre 27 škôl je vzdelávanie v oblasti prevencie kriminality inšpiráciou. Vzdelávanie ako záťaž nepovažuje ani jedna škola.

Pre 61 škôl by bola veľkým prínosom pomoc vo forme podporného tímu na škole, 37 škôl by uvítalo online poradňu a 34 škôl telefonické poradenstvo. Ako iné uviedli školy podporau a poradenstvo pre rodičov, spoluprácu s odborníkmi a ďalšími organizáciami (nízko prahové centrá, mestské polície), možnosť konzultácie s odborníkmi, viac programov a workshopov v oblasti prevencie, zvýšené kompetencií pedagógov, rodina.

Návrhy a odporúčania zo strany pedagógov, psychologov, špeciálnych pedagógov BA kraja:

V oblasti návrhov a odporúčaní sú najviac požadované pravidelné preventívne programy, navýšenie počtov odborníkov, ktorí budú profesionálne preškolení, zmena legislatívy a užšia spolupráca s rodinou žiaka.

Návrhy pre spoluprácu s Okresným úradom Bratislava v oblasti prevencie kriminality a sociálno - patologických javov, boli návrhy na preventívne vzdelávacie programy, ktoré by mali prebiehať kontinuálne ako pre žiakov, ale aj vyučujúcich, spolu s príkladmi dobrej praxe. Financovanie by malo byť zabezpečené zo strany štátu.

Školy tiež uvádzali, že by ocenili užšiu spoluprácu s Informačnou kanceláriou pre obeť trestných činov Bratislava. Ďalším návrhom bola prítomnosť konzultanta na Okresnom úrade, na ktorého by bolo možné sa v prípade potreby obrátiť, napr. pri urgentnom prípade (konzultácia, poradenstvo).

Školskí zamestnanci uvádzali v odporúčaní, že by sa im ľahšie riešili problémy na školách, keby mali pravidelné pracovné stretnutia (multitím), kde by sa stretávali aj so svojimi kolegami z iných zariadení a navzájom by si vymieňali skúsenosti.

Ďalším opakovaným návrhom je spolupráca s rodinou, prípadne sankcie za nevhodné správanie žiakov na školách, nakoľko dochádza k situáciám, kedy je vyučujúci bez možnosti riešenia, nemôže žiaka vylúčiť podmienene zo školy, žiaci vedia, že sa im nič nestane a rodičia to vedia tiež. Rodičia detí majú často nevedomosť o tom, aké aktuálne sociálno – patologické javy sa práve medzi deťmi vyskytujú.

Z výsledkov je jasné, že odborníkov, ktorí sa venujú tejto problematike je celkovo málo a je nutné ich navýšenie. Je potrebné ich navýšiť o podporné tímy na školách (psychológ, sociálny pedagóg, špeciálny pedagóg), ktorí by mali u detí autoritu a zároveň dôveru.

Taktiež sa v návrhoch vyskytovalo, že takýto odborníci by mali pracovať v organizáciách, ktoré sa venujú sociálno – patologickým javom, ako sú nízkoprahové centrá, kluby, kde by mohli prebiehať voľnočasové aktivity zamerané na prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti.

Školské zariadenia často nemajú jasno v tom, na koho alebo na akú inštitúciu sa môžu obrátiť v prípade výskytu patologických javov na škole. Odporúčajú zverejniť aktuálny zoznam,

ktorý poskytne dostupné informácie. Prípadne súčasťou zoznamu by mohla byť odborné spracovaná jednotná metodika pre školy.

3.2. OBCE BA KRAJA

V mesiacoch september, október 2022 Sekretariát Rady vlády SR pre prevenciu kriminality odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR v spolupráci s krajskými koordinátormi pre prevenciu kriminality na okresných úradoch v sídlach krajov realizoval dotazníkový zber dát, ktorého cieľom bolo spracovať prehľad sociálno-patologických javov v mestách a obciach, infraštruktúry a aktivít realizovaných v oblasti prevencie kriminality a zabezpečovania verejného poriadku a bezpečnosti na ich odstránenie. So žiadosťou o súčinnosť boli oslovené všetky obce a mestá Bratislavského kraja. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo celkom 89 obcí a miest, čo predstavuje 37 % samospráv Bratislavského kraja.

Účasť územnej samosprávy na dotazníkovom prieskume			
Okres	Počet obcí	Počet respondentov	Účasť
Bratislava I	1	0	0%
Bratislava II	3	1	33%
Bratislava III	3	0	0%
Bratislava IV	6	1	17%
Bratislava V	4	1	25%
Malacky	26	12	46%
Pezinok	17	7	41%
Senec	29	11	38%

52% obcí v kraji neeviduje problémovú lokalitu, v ktorej by dochádzalo k zvýšenému výskytu kriminality alebo stretávaniu sa neprispôsobivých obyvateľov. 1 problémovú lokalitu eviduje 17% obcí a do 5 lokalít 21%. Najčastejšie ide o parky, opustené budovy a detské ihriská. Ako ďalšie problémové miesta uvádzali obce aj železničné či autobusové stanice a pietne miesta. Niektoré mestá uvádzajú i obchodné centrá.

Užívateľov nelegálnych drog ako potencionálne rizikóvú skupinu identifikovalo 42,4 %, nebezpečných vodičov identifikovalo ako potenciálne rizikóvú skupinu obyvateľstva až 27,3% obcí. 6,4% uviedlo detské gangy. V menšej miere boli uvádzané organizované skupiny podvodníkov. Najmenej sa miestne samosprávy obávajú športových chuligánov a extrémistické hnutia.

67% obcí má vedomosť o prípadoch vandalizmu, ku ktorým došlo na ich katastrálnom území. Výsledky prieskumu ukázali, že k vandalizmu najčastejšie dochádza v športových areáloch, centrách obcí a opustených budovách. Ďalšími i keď nie tak často uvádzanými miestami sú školy a školské zariadenia, železničné a autobusové stanice, pietne miesta a pamiatky.

Vedomosť o výskyte prostitúcie na svojom katastrálnom území má 9% samospráv.

Vedomosť o detskej prostitúcii neuvádza žiadna z dotazovaných obcí.

Z výsledkov prieskumu vyplýva, že samosprávy v roku 2021 za účelom zaistenia resp. zvýšenia bezpečnosti a verejného poriadku najčastejšie upozorňovali občanov na možné

riziká a hrozby a budovali infraštruktúru (napríklad priechody pre chodcov, verejné osvetlenie a pod.). Mestskou resp. obecnou políciou v kraji disponuje 11 samospráv (33,3%). 9,1 % samospráv uviedlo, že pomáha rizikovým skupinám, 12,1% samospráv v roku 2021 organizovalo besedy s občanmi.

Najlepšiu spoluprácu pri zaisťovaní verejného poriadku a bezpečnosti majú samosprávy s útvarmi policajného zboru – túto možnosť uviedlo až 84,8% samospráv. Často dobre spolupracujú aj so školami a školskými zariadeniami (54,5%), úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny (24,2%) či krajskou koordinátorkou pre prevenciu kriminality (27,3%).

3.3 ZISTENIA Z PRAXE

Centrum prevencie a poradenstva (CPP)

CPP Malacky

V kalendárnom roku 2022 zariadenie CPP v Malackách evidovalo 10 detí so sebapoškodzovaním vo veku od 7 do 18 rokov. V rámci opatrenia boli vykonané diagnostické a terapeutické stretnutia s týmito deťmi a rodičmi a následne im bolo odporúčané pedopsychiatrické vyšetrenie. S týmito deťmi sa aktuálne pracuje aj v tomto roku.

CPP Bratislavský kraj

Centrum poradenstva a prevencie- zosumarizované informácie o stave a vývoji sociálno – patologických javov u maloletých a mladistvých v CPP Bratislavského kraja.

Sledujete nejakým spôsobom informácie v súvislosti s príčinami kriminality a iných protispoločenských javov?		Odporúčaná ústavná starostlivosť
CPP Senec	cez žiadosti škôl na psychologické vyšetrenie a žiadosti na vykonanie preventívnych aktivít	5
CPP Malacky	informácie získavame z médií	0
CPP Pezinok	cez MV SR, spolupráca so štátnymi a mestskými policajtami	0
CPP BA4	odborné články, výskumy, úvody do metodík - samoštúdium, sekundárne pri štúdiu literatúry a kazuistik	0
CPP BA5	častočne, jednotlivito, ak máte takého klienta, ale cielene za celý okres nie	0
CPP BA3	áno	21
CPP BA1	Z médií, z kancelárie prvého kontaktu MV SR, tlač, internet	0
CPP BA2	Logicky pokiaľ nenastáva optimálny duševný vývin dieťaťa, mladého človeka z dôvodov sociálnych, rodinných, finančných, celospoločenských, zvyšuje sa pravdepodobnosť a riziko kriminálneho, protispoločenského alebo následného správania. Čiže dennodenne analyzujeme okolnosti, intervenujeme, snažíme sa ovplyvniť podmienky klientov, aby sa podporil osobnostný rast, sebahodnota klientov/-iek	1

Aké konkrétne prednášky, besedy ste k téme prevencii kriminality a iných soc. - pat. javov zrealizovali - uveďte názov prednášky, cieľovú skupinu, zameranie, počet účastníkov.	Aké iné preventívne aktivity ste k uvedenej téme zrealizovali
<p>CPP Senec šikanovanie/30 prednášok a besied/750 žiakov kyberšikanovanie/15 prednášok a besied/375 žiakov závislosti - látkové a nelátkové/35 prednášok a besied/700 žiakov rozvoj sociálnych zručností/40 prednášok a besied / 880 žiakov tolerancia a predsudky/prednáška, beseda/10 besied/250 žiakov</p>	<p>Opakované stretnutia so preventivom MV SR a koordinátormi prevencie ZŠ, SŠ Opakované stretnutia školských psychológov MŠ, ZŠ, SŠ Seneckého okresu</p>
<p>CPP Malacky prednášky CPP nere realizovalo</p>	<p>Nere realizovali sme</p>
<p>CPP Pezinok Na úseku prevencie v školskom roku 2021/2022: Súčasťou aktivít v tomto školskom roku bola najmä preventívna skupinová činnosť na základných a stredných školách, preventívne programy pre triedy, zamerané na prevenciu a riešenie vzťahov, problémových situácií v triednych kolektívoch. Konzultácie s pedagógmi a odbornými pedagogickými pracovníkmi, vedenie koordinátorov. Pre rodičov a žiakov/ študentov individuálne poradenské stretnutia. Uskutočnené programy pre základné školy Ako byť kamaráti - program určený pre žiakov/ky 3.-4.roč. ZŠ, zameraný na možnosti ako si nájsť kamaráta a ako kamaráta nestratiť. Podporovanie komunikačných zručností s rovesníkmi. Program trvá 1 x 2 vyučovacie hod. Počet stretnutí 8 Počet zúčastnených 142 Partnerské vzťahy - program určený pre žiakov/ky 8.roč., zameraný na priateľstvo, vývin partnerského vzťahu, sexuálne a reprodukčné zdravie, rodové stereotypy , program trvá 1 x 2 vyučovacie hod. Počet stretnutí 5 Počet zúčastnených 91 Kyberšikana - program je zameraný na prevenciu šikanovania, prostredníctvom internetu, mobilu. Získanie základných informácií o ochrane súkromia a ako dodržiavanie bezpečnostných pravidiel. Program trvá 2 vyučovacie hodiny a realizujeme ho pre žiakov 6. a 7. ročníka Počet stretnutí 12 Počet zúčastnených 224 Body image - program určený pre žiakov/ky 7.-8.roč., zameraný na zdravé vnímanie svojho tela a krásy. Zamerané na vplyv médií a všeobecného obrazu o kráse na naše sebaopínanie. Program trvá 1 x 2 vyučovacie hod. Počet stretnutí 6 Počet zúčastnených 122 Zdravý životný štýl - program určený pre žiakov/ky 5.- 7. ročníka. Diskusia o zásadách zdravého životného štýlu, zameraná na hľadanie prijateľnejších stratégií zvládania, či trávenia voľného času s dôrazom na zdravý zdravotný štýl. Program trvá dve vyučovacie hodiny. Počet stretnutí 3 Počet zúčastnených 44 Na základných školách spolu : 34 stretnutí /623 účastníkov/čok. Uskutočnené programy pre SŠ a gymnázia: Obchodovanie s Púďmi - program obsahuje teoretickú časť, preberá sa práca v zahraničí, výhody, nevýhody, riziká, a diskusná, zážitková časť</p>	<p>Uviedli sme v konkrétnych prednáškach</p>

	<p>spojená s premietaním dokumentárneho filmu výpovedí obetí obchodu s ľuďmi (poskytnuté IOM) , program určený predovšetkým pre študentov a študentky končiacich ročníkov - 1 x 2 vyučovacie hodiny Počet stretnutí 2 Počet zúčastnených 34 Prevenia závislosti - preventívny program pre sš a gymnázia zameraný na porozumenie mechanizmu závislosti, sebadeštruktívneho správania, škodlivosti užívania psychotropných látok. Program trvá dve vyučovacie hodiny. Počet stretnutí 2 Počet zúčastnených 43 Zdravý životný štýl - program určený pre študentov sš a gymnázií. Diskusia o zásadách zdravého životného štýlu, zameraná na hľadanie prijateľnejších stratégií zvládania, či trávenia voľného času s dôrazom na zdravý zdravotný štýl. Program trvá dve vyučovacie hodiny. Počet stretnutí 1 Počet zúčastnených 24 Partnerské vzťahy – program obsahoval aktivity zamerané na výber partnera, sexualitu, rizikové sexuálne správanie. Počet stretnutí 1 Počet zúčastnených 24 Na stredných školách spolu : 6 stretnutí /125 účastníkov/ čok Výsluchy – spolupráca pri vypočúvaniach detí a mládeže. Počet výsluchov: 4 Individuálne psychologické a sociálne poradenstvo - pre deti a mládež s rizikovým vývinom, problémami v správaní prípadne vo vzťahoch v škole a v rodine, s emocionálnymi problémami, ako podpora pri prekonávaní záťažových situácií v rodine, v škole. Počet klientov: 52 Vzdelávanie koordinátoriek/ov prevencie a pedagógov ZŠ a SŠ - pravidelné stretnutia koordinátorov prevencie zš a sš v okrese Pezinok, na ktorých sa okrem koordinácie vzájomnej spolupráce, prinášame rôzne odborné témy , ktoré môžu pomôcť koordinátorom na školách efektívnejšie pracovať.</p>	
CPP BA4	<p>Šikana - edukatívna beseda na definovanie soc .patologického javu šikany, druhov šikany a upriamania pozornosti na to, čo robiť, ako pomôcť a scitlivovanie mlčiacej skupiny na pomoc obeti + scitlivovanie na motívy, čo ľudí vedie ubližovať druhým v roku 2022/2023 realizované v šiestich základných školách so 16 triedami o počte účastníkov približne 331 žiakov. Závislosti - jednorazová beseda na tému prevencie pred látkovými a nelátkovými závislosťami, kde sa so žiakmi diskutuje o rozpoznaní varovných znakov a nožnej pomoci, rozvíjajú sa copingové stratégie a podporuje sa efektívne trávenie voľného času. V roku 2022/2023 realizované v 5 školách a v 17 triedach s približne 296 žiakmi Obchodovanie s ľuďmi (školy preferujú na jedno stretnutie) - preventívny program prevzatý od IOM zameraný na scitlivenie budúcich uchádzačov na trhu práce, aby sa mali na pozore pred prípadným podvodným správaním, aby vedeli situáciu kriticky vyhodnotiť a zmierniť možné riziká 2 školách s celkovo 5 triedach s celkovo približne 102 žiakmi</p>	<p>Rozvoj kritického myslenia - prevencia pred šírením dezinformácií a podpora kritického uvažovania vo vzťahu k čerpaniu a následnému šíreniu informácií v jednej škole v 2 triedach s celkovo 49 žiakmi. Inakosť - podpora prijatia a rešpektovania rozdielov medzi nami realizovaná na 4 školách v 6 triedach s približne 108 žiakmi .</p>
CPP BA5	<p>samostatne 0, prierezovo sa daná téma objavuje najmä pri šikane/kyberšikane, závislosti pre žiakov ZŠ a študentov SŠ.</p>	<p>V rámci sieťovania pre koordinátorov prevencie stretnutie s nízkoprahovými zariadeniami, ktoré robia streetwork a majú</p>

<p>CPP BA3</p>	<p>Názov programu: Bezpečne v MŠ – praktická časť Program je zameraný na získanie praktických zručností pre prácu s triedou ako so skupinou. Taktiež sa orientuje na poskytnutie informácií ohľadom diagnostických metód na posúdenie vzťahov v triede a na postupy pri vyšetrení a riešení šikanovania. Program umožňuje výmenu skúseností medzi účastníkmi/čkami programu, čo napomáha k zvýšeniu motivácie jednotlivých účastníkov/čok pri práci s triedou. Programu sa zúčastnilo: 21 pedagógov z 3 materských škôl Názov programu: Vzdelávanie – management stresu v ZŠ Miloslavov Program zameraný na cieľovú skupinu pedagogických a odborných zamestnancov škôl. Cieľom je posilnenie informácií k budovaniu pozitívnej sociálnej klímy v triedach, práca na zvyšovaní praktických zručností, ako sú emócie, reflektovanie významu a hranice. Súčasťou vzdelávania bolo vytvorenie manuálu pre tr. učiteľov, v súvislosti s riešením interaktívnych tr. hodín. Programu sa zúčastnilo: 36 pedagógov z 1 školy Názov programu: Vzdelávanie – pozitívna sociálna klíma na prvom stupni - program je určený učiteľkám 3.a 4. ročníka základných škôl v našej pôsobnosti, ktoré majú záujem trénovať a tým zvyšovať odborné zručnosti a získavať nové vedomosti najmä z oblasti prevencie sociálno-patologických javov v školskom prostredí. Program je zameraný na získanie teoretických vedomostí a praktických zručností pre prácu s triedou ako skupinou. Program umožňuje prepojenie učiteľiek z rôznych škôl a výmenu skúseností medzi účastníkmi programu, čo napomáha k zvýšeniu motivácie jednotlivých účastníkov do práce s triedou. Programu sa zúčastnilo: 16 pedagógov zo 13 rôznych škôl Názov programu: Systémové vedenie ŠPT Program bol venovaný metodickému usmerňovaniu školských podporných tímov. Cieľom bolo poskytnúť informácie, zvýšiť zručnosti pri práci individuálnou aj skupinovú formou s detským klientom. Stretnutia prebiehali skupinovo, kde sa pracovalo s celými tímami, ako aj prácou v sekciami podľa kategórií odborných zamestnancov. Programu sa zúčastnilo: 47 odborníkov/čok zo ŠPT z 20 škôl Názov programu: Supervízie ŠPT Program bol venovaný metodickému usmerňovaniu školských podporných tímov. Cieľom bolo poskytnúť podporu pri práci individuálnou aj skupinovú formou s detským klientom. Stretnutia prebiehali v 2 hodinových blokoch. Programu sa zúčastnilo: cca. 30 odborníkov/čok zo ŠPT v 9 skupinách z 13 škôl</p>	<p>väčší prehľad o kriminalite v našej lokalite .</p> <p>Názov programu: Kurz filiálna terapia pre rodičov–základné zručnosti. Filiálna terapia je tréning rodičovských zručností vychádzajúci z Terapie zameranej na dieťa. Základom je ovplyvňovanie postojov rodičov, motivovanie pre plné prežívanie bytia s deťmi a poukazovanie na prezentáciu tohto postoja voči deťom. Programu sa zúčastnilo: 29 rodičov v 3 skupinách z rôznych materských a základných škôl. Názov programu : Kurz filiálna terapia pre rodičov- triáda zručností. Filiálna terapia je tréning rodičovských zručností vychádzajúci z Terapie zameranej na dieťa. Cieľom je vedenie rodičov k zodpovednosti pri uplatňovaní hraníc, ich cielenom používaní a pomáhaní, ako s hranicami deťom pomáhať (opak vnímania trestov, kedy sú deti sankcionované). Programu sa zúčastnilo: 29 rodičov v 3 skupinách z rôznych materských a základných škôl . Názov programu : Kurz filiálna terapia pre rodičov – dôslednosť zručností. Filiálna terapia je tréning rodičovských zručností vychádzajúci z Terapie zameranej na dieťa. Základom je poukázanie na rozdiel vo vnímaní medzi pochvalou a ocenením, ako dieťa posilniť a vrátiť mu zodpovednosť, ako vidieť malé kroky a tie spätnou väzbou posilniť. Programu sa zúčastnilo: 29 rodičov v 3 skupinách Názov programu: Terapeutická skupina pre SŠ–budovanie vzťahov . Cieľom preventívneho programu je poskytnúť mladým ľuďom podnetné sociálne prostredie, v ktorom v bezpečnej a rešpektujúcej atmosfére môžu hľadať, kým sú a chcú byť, tvoriť si zdravé rovesnícke vzťahy, prebrať zodpovednosť za seba, svoje správanie, svoj život a tak zo seba budovať vedomých, na hodnotách stojacich a zreých dospelých ľudí. Cieľovú skupinu programu tvoria mladí ľudia vo veku od 15 – 21 rokov. Programu sa zúčastnilo: 10 žiakov SŠ Názov programu: Terapeutická skupina pre SŠ – osobnostný rozvoj. Cieľom preventívneho programu je poskytnúť mladým ľuďom podnetné sociálne prostredie, v ktorom v bezpečnej a rešpektujúcej atmosfére svojich rovesníkov/čok môžu rozvíjať zdravu vlastnú identitu, svoju osobnosť a sociálne zručnosti dôležité pre 21.storočie. Zároveň majú možnosť zdieľať svoje radosti a starosti, konfrontovať sa vo vlastných názoroch, postojoch a tak zo seba budovať vedomých, na hodnotách stojacich a zreých dospelých ľudí. Programu sa zúčastnilo: 8 študentov/tiek SŠ Názov programu: Terapeutická skupina - chlapčenská . Cieľom preventívneho programu</p>
----------------	---	--

		<p>je poskytnúť chlapcom korektívnu skúsenosť, kde ventilovaním emócií, ich regulovaním, posilnením sebaúcty a zdravej hodnoty dochádza k terapeutickým zmenám. Programu sa zúčastnilo: 7 žiakov ZŠ</p> <p><u>Názov programu: Terapeutická skupina – chlapčenská II.</u> Cieľom preventívneho programu je poskytnúť chlapcom kolektívnu skúsenosť, kde ventilovaním emócií, ich regulovaním, posilnením sebaúcty a zdravej hodnoty dochádza k terapeutickým zmenám. Programu sa zúčastnilo: 10 žiakov ZŠ</p> <p><u>Názov programu: Terapeutická skupina - dievčatá.</u> Cieľom preventívneho programu je poskytnúť špecificky komunite dievčat podnetné sociálne prostredie, v ktorom v bezpečnej a rešpektujúcej atmosfére svojich rovesníkov/čok môžu rozvíjať zdravo vlastnú identitu, svoju osobnosť a sociálne zručnosti. Zároveň majú možnosť zdieľať svoje radosti a starosti, konfrontovať sa vo vlastných názoroch a postojoch. Programu sa zúčastnilo: 7 žiačok ZŠ.</p> <p><u>Názov programu: Terapeutická skupina – staršie dievčatá.</u> Cieľom preventívneho programu je poskytnúť mladým ľuďom podnetné sociálne prostredie, v ktorom v bezpečnej a rešpektujúcej atmosfére svojich rovesníkov/čok môžu rozvíjať zdravo vlastnú identitu, svoju osobnosť a sociálne zručnosti dôležité pre 21.storočie. Zároveň majú možnosť zdieľať svoje radosti a starosti, konfrontovať sa vo vlastných názoroch, postojoch a tak zo seba budovať vedomých, na hodnotách stojacich a zreých dospelých ľudí. Programu sa zúčastnilo: 8 študentov/tiek ZŠ.</p>																																								
CPP BA1	Žiadne	<p>Prevenia šikany, žiaci ZŠ a SŠ, 120 Bezpečná atmosféra v triede - žiaci ZŠ a SŠ, 220.</p> <p>Metodické stretnutia koordinátorov prevencie pre ZŠ a SŠ, pedagogický zamestnanci, 15 Bezpečnosť na internete, ZŠ a SŠ, 180</p>																																								
CPP BA2	<p><u>BESEDY 2021/2022</u></p> <table border="1" data-bbox="319 1579 1043 1892"> <thead> <tr> <th><i>Téma</i></th> <th><i>Účasti</i></th> <th><i>Trvanie (hh:mm)</i></th> <th><i>Aktivity</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Drogová prevencia</td> <td>197</td> <td>13:10</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Trestnoprávna zodpovednosť</td> <td>45</td> <td>3:00</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Kyberšikana</td> <td>56</td> <td>5:15</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Obchodovanie s ľuďmi</td> <td>41</td> <td>5:40</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Poruchy príjmu potravy</td> <td>72</td> <td>6:00</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Sexualita</td> <td>70</td> <td>6:00</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Duševné zdravie</td> <td>20</td> <td>1:30</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Bezpečný internet</td> <td>72</td> <td>6:00</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Rešpektovanie pravidiel</td> <td>18</td> <td>2:25</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Štatistika v šk. roku 2021/22 práca s triedou- riešenie konfliktov, mediácia, teambuiding ZŠ 1. stupeň Účastníkov: 602, aktivít: 32, hodín spolu: 57 hod. 35 min.</p> <p>Štatistika v šk. roku 2021/22 práca s triedou ZŠ II. stupeň</p>	<i>Téma</i>	<i>Účasti</i>	<i>Trvanie (hh:mm)</i>	<i>Aktivity</i>	Drogová prevencia	197	13:10	13	Trestnoprávna zodpovednosť	45	3:00	3	Kyberšikana	56	5:15	8	Obchodovanie s ľuďmi	41	5:40	6	Poruchy príjmu potravy	72	6:00	7	Sexualita	70	6:00	7	Duševné zdravie	20	1:30	3	Bezpečný internet	72	6:00	8	Rešpektovanie pravidiel	18	2:25	4	Uvedené spolu s besedami.
<i>Téma</i>	<i>Účasti</i>	<i>Trvanie (hh:mm)</i>	<i>Aktivity</i>																																							
Drogová prevencia	197	13:10	13																																							
Trestnoprávna zodpovednosť	45	3:00	3																																							
Kyberšikana	56	5:15	8																																							
Obchodovanie s ľuďmi	41	5:40	6																																							
Poruchy príjmu potravy	72	6:00	7																																							
Sexualita	70	6:00	7																																							
Duševné zdravie	20	1:30	3																																							
Bezpečný internet	72	6:00	8																																							
Rešpektovanie pravidiel	18	2:25	4																																							

<p>Účastníkov: 1127 aktivít: 61 spolu čas: 147 hodín</p> <p>Štatistika v šk. roku 2021/22 práca s triedou SŠ</p> <p>Účastníkov: 387 aktivít: 18 spolu čas: 44 hodín 5 minút</p> <p>Aktivity "práca s triedami" nemá vypracovaný "klasický preventívny program" - ale jedná sa tiež niekedy o dlhodobější program (6 vyučovacích hodín), len sa program variuje podľa potrieb, očakávaní účastníkov/-čok, nemá stabilnú štruktúru.</p> <p><u>BESEDY 2022/2023</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Téma</i></th> <th><i>Účasti</i></th> <th><i>Trvanie (hh:mm)</i></th> <th><i>Počet stretnutí</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Drogová prevencia</td> <td>317</td> <td>21:00</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Bezpečný internet</td> <td>192</td> <td>16:30</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Vzťahová a sexuálna výchova</td> <td>147</td> <td>12:00</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Duševné zdravie</td> <td>125</td> <td>9:00</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Kyberšikana</td> <td>65</td> <td>4:30</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Poruchy príjmu potravy</td> <td>37</td> <td>3:00</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Extrémizmus</td> <td>23</td> <td>1:30</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Téma</i>	<i>Účasti</i>	<i>Trvanie (hh:mm)</i>	<i>Počet stretnutí</i>	Drogová prevencia	317	21:00	14	Bezpečný internet	192	16:30	11	Vzťahová a sexuálna výchova	147	12:00	8	Duševné zdravie	125	9:00	6	Kyberšikana	65	4:30	3	Poruchy príjmu potravy	37	3:00	3	Extrémizmus	23	1:30	1	
<i>Téma</i>	<i>Účasti</i>	<i>Trvanie (hh:mm)</i>	<i>Počet stretnutí</i>																														
Drogová prevencia	317	21:00	14																														
Bezpečný internet	192	16:30	11																														
Vzťahová a sexuálna výchova	147	12:00	8																														
Duševné zdravie	125	9:00	6																														
Kyberšikana	65	4:30	3																														
Poruchy príjmu potravy	37	3:00	3																														
Extrémizmus	23	1:30	1																														

Získavate nejakým spôsobom údaje o kriminalite a iných protispoločenských javoch od iných inštitúcií? Ak áno, od akých?		Ak ste uviedli, že nie, od akých inštitúcií by ste očakávali tieto informácie?
CPP Senec	nie	Polícia, UPSVaR – SPO
CPP Malacky	Polícia Malacky, ÚPSVaR Malacky neuviedli sme nie	
CPP Pezinok	Ministerstvo vnútra SR. Okresná koordinátorka prevencie násilia konané na deťoch, Mestská polícia, štátna polícia.	
CPP BA4	zriedkavo - a skôr pri štúdiu a zverejňovaní prieskumov napríklad o výskyte šikany v školskom prostredí, aktuálne sme sa dozvedeli o tom, koľko žiakov sa stretlo v našom okrese so šikanou z prezentácie OZ IchtyS, ktorý mapovali potreby mladých ľudí v okrese Bratislava 4	možno aj sú napr. od polície, ale mohli by sa zasielať vo viditeľnejšej podobe (alebo viac zviditeľniť) partnerským inštitúciám
CPP BA5	zámerné nie, v súčinnosti od polície pri jednotlivých klientoch, náhodne z médií	v závislosti od toho, čo má účelom a čo sa očakáva, ak by sme takéto informácie mali - môže to byť škola, mestská časť, polícia
CPP BA3	Nie.	Od sociálnej kurately, od polície, od špeciálno-výchovných zariadení
CPP BA1	Nie	OR Policajného zboru, Mestská polícia,
CPP BA2	Nie	Máme veľmi ojedinelú komunikáciu s Miestnymi úradmi- sociálne oddelenia, UPSVaR- kuratela. Pokiaľ my informujeme dané inštitúcie o klientoch, tak oni nás neoslovujú a neinformujú o ničom ako spolupracujúci subjekt..

Správa z výskumu komisára pre deti Bratislava

Zber dát prebiehal v termíne od 13.10. do 28.11.2022, prostredníctvom elektronických dotazníkov, pričom deti vyplňali dotazníky samostatne počas vyučovania vybranej triedy po krátkom inštruktážnom vstupe školeného anketára. Z celkového počtu 51 743 žiakov 7. ročníkov evidovaných k 15. 9. 2022 v štatistickej ročenke Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR sme na základe kvótného výberu dosiahli reprezentatívnu vzorku pre populáciu žiakov 7. ročníkov na Slovensku (súčasťou vzorky sú aj žiaci 2. ročníkov osemročných gymnázií, v texte uvádzame „žiaci siedmich ročníkov“), celkovo 1296 žiakov.

Zo 62 oslovených škôl sa do výskumu zapojilo 58 škôl. V súlade s definovanými podielmi v kvótnom výbere boli doplnené štyri školy a vzhľadom na nižšiu návratnosť vyplnených dotazníkov z dôvodu vyššej chorobnosti žiakov bolo do počtu škôl dodatočne zaradených ďalších päť škôl (58+4+5). Zo 67 škôl sme v ôsmich školách zber dát realizovali kombinovane (časť elektronicky a časť v tlačenej forme) a v šiestich školách len vyplnenie tlačeného dotazníka a následne vloženie dát do štatistického programu.

Súhrn viacerých údajov o názoroch detí potvrdzuje predpoklad, že pre život dieťaťa sú veľmi významné jeho vzťahy v rodine - s mamou, otcom, starými rodičmi, súrodencami a inými príbuznými. V ich spoločnosti sa deti cítia bezpečne. **Pocit bezpečia v rodine** silne súvisí s dôležitosťou, ktorú deti prisudzujú najbližšej rodine a s ich dôverou voči osobám z najbližšej rodiny.

Deti **dôverujú najmä svojej mame**. Približne štyri pätiny zo všetkých oslovených detí by jej porozprávali o veciach, ktoré ich trápia. Otcovi by sa však takto zdôverilo menej detí, približne dve tretiny zo všetkých. Menej dôverujú otcom najmä dievčatá a zdá sa, že o veciach, ktoré ich trápia povedia radšej svojej kamarátke.

Priaznivým zistením je **vysoká miera spokojnosti detí s podporou a záujmom, ktorý im prejavujú ich rodičia**. Týka sa to najmä chlapcov. Jedným z prejavov takého záujmu rodičov o deti môže byť aj spoločné trávenie voľného času. Zistili sme, že deti trávia počas pracovného dňa najviac času osobne s kamarátmi, o niečo menej spoločne s rodičmi. Deti z rodiny s oboma vlastnými rodičmi, trávia spomedzi ostatných detí najviac spoločného času s rodičmi – čo je súčasne výrazne viac než u detí, ktoré žijú iba s jedným rodičom.

Najintenzívnejší strach pociťujú deti z toho, že ich odlúčia od jedného alebo oboch rodičov a mnohé deti sa boja, že sa ich rodičia rozvedú.

Výsledky nášho výskumu potvrdili, že až 93% detí sa **obáva násilia a šikanovania**. Tieto obavy považujeme za opodstatnené, vzhľadom na to, že za posledných 10 rokov sa počet obetí v Európe odhaduje na 13% u žiakov vo veku od 11- 15 rokov. Všetci agresori boli chlapci, chlapci zároveň predstavovali 77% obetí. 78% obrancov boli dievčatá a približne rovnaký počet detí sa nezúčastnil na šikanovaní.

Z výsledkov nášho výskumu vieme, že 58% detí trávi denne online pred obrazovkou viac ako 5 hodín (sociálne siete 20%; digitálne hry 15%; videá 16%). Uvedené potvrdzuje skutočnosť, že informačné a komunikačné technológie v živote mladých ľudí zohrávajú dominantnú úlohu, tak ako to dokazujú výskumy za posledné desaťročia. Väčšina detí a dospelých využíva internet, smartfóny, tablety a počítače ako súčasť svojich každodenných rutín pri udržiavaní vzájomného kontaktu.

Internet však predstavuje aj hrozbu antisociálneho správania v podobe **kyberšikanovania**. Z výsledkov online dotazníka vyplýva, že s niektorou formou kyberšikanovania sa stretlo 5,9 % respondentov, viac chlapcov ako dievčat. Dievčatá v porovnaní s chlapcami vyjadrili výrazne väčší strach z výsmechu od druhých a zo šikanovania na internete, z násilia a šikanovania, z oznámenia šikanovania. Chlapci tiež vyjadrili výrazne väčšie obavy než dievčatá z toho, že deti všeobecne ohrozuje chudoba a nedostatok peňazí v rodine, avšak naopak, výrazne menej vnímajú ohrozenie detí internetom a mobilmi.

Z poznatkov, ktoré sme získali v tomto výskume vychádzajú aj podnety pre ďalšie hlbšie preskúmanie viacerých otázok. Pritom sa možno zamerať aj na situáciu **detí, ktoré žijú v domácnosti spolu len s jedným rodičom**. Zistili sme, že tieto deti majú podľa ich vlastných vyjadrení v škole horší prospech (priemer 2,46) ako deti, ktoré žijú spolu s obidvomi

rodičmi (priemer 1,98). Rozdiel je štatistiky významný. Tieto deti sú aj samé menej spokojné so svojimi výsledkami v škole. Významné rozdiely sme zistili aj v odpovediach detí na viaceré otázky, napríklad: deti, ktoré žijú spolu len s jedným rodičom by si vo väčšej miere želali, aby mali dospelí na deti viac času, prejavili v menšej miere spokojnosť s podporou, záujmom od rodičov, prejavili väčší strach z toho, že dospelí nebudú brať vážne ich názory.

K ďalšiemu výskumu tejto problematiky nás môže podnecovať skutočnosť, že dnes na Slovensku tvoria vysoký podiel deti, ktoré nežijú so svojimi obidvomi biologickými rodičmi spolu v jednej domácnosti. Môžeme odhadovať, že je to každé štvrté-piate dieťa.

Z uvedených dát výskumov, tak ako aj našich výsledkov, môžeme konštatovať, že **hlas detí/mladých ľudí nie je v spoločnosti dostatočne vypočutý**. Sme presvedčení, že uvedené dáta sú dostatočne silnými argumentami na to, aby jednak v školách, jednak v rodinách, na úradoch

a všade tam, kde hlas mládeže a detí je možné vypočúť, vypočutý bol. Je nevyhnutné hľadať možnosti, ako vtiahnuť mladých ľudí do participácie na všetkých úrovniach ich života, už od veku, kedy sú spôsobilí formulovať svoje myšlienky a zapájať sa do rozhovoroch o ich predstavách, potrebách a tiež pocitoch.

V našom výskume sme zaznamenali aj prežívanie emócií u detí. Výsledky výskumu poukázali, že približne **u štvrtiny detí prevládajú negatívne emócie nad pozitívnymi**; u dievčat sledujeme celkovo výrazne vyššie celkové hodnoty negatívnych emócií, osobitne strachu a obáv než u chlapcov a negatívne emócie najviac korelujú s obavami z pribratia na váhu, z toho, že dospelí nebudú brať vážne ich názory, a s obavami výsmechu od druhých. Naš výskum sa nezaoberal súvislosťou prežívania emócií v závislosti od zloženia rodiny. Avšak výsledky výskumu v niektorých odpovediach poukazujú na prežívanie emócií – spokojnosť, nespokojnosť (napr. radosť, smútok, strach, znechutenie, hnev a prekvapenie). Určite by bolo zaujímavé venovať pozornosť tejto oblasti, a to v nadväznosti na zhoršujúcu situáciu s poruchami duševného zdravia u detí. S pocitom spokojnosti jednotlivca môže súvisieť aj oblasť prežívania takého javu, ako je strach zo šikanovania na internete.

Zaujímavé výsledky vyšli aj v odpovediach na otázku: Čo podľa teba deti ohrozuje?

Prekvapilo nás, že deti sa vyjadrili, že podľa nich ich ohrozuje **chudoba a nedostatok peňazí v rodine (okrem iných odpovedí k otázke)**. Ak jednotlivcovi hrozí chudoba, je ohrozená aj jeho sloboda, pokiaľ nie sú zabezpečené základné životné potreby (t.j. bývanie, výživa, ošatenie, základná zdravotná starostlivosť, vzdelanie) každého jedinca. Z výsledkov výskumu vyplýva, že podľa názorov detí ich najviac ohrozuje **hlad 94%** (76%+18%) a **vojna 88%** (69%+ 19%). Keďže deti na Slovensku reálne hlad a vojna neohrozuje, vnímame tieto odpovede ako obavy detí z vecí, o ktorých čítajú v médiách, počujú od dospelých, zachytia v najrozličnejších diskusiách, ale ktorým často menej alebo vôbec nerozumejú. Vyplýva z toho veľká výzva dospelým, osobitne rodičom, učiteľom ale i politikom celospoločenské problémy deťom lepšie a zrozumiteľnejšie komunikovať.

Záverom môžeme konštatovať, že reprezentatívny výskum komisára pre deti v spolupráci s odborníkmi z akademickej obce potvrdzuje viaceré zistenia z predchádzajúcich výskumov. Výskumy uskutočnené v oblasti odhaľovania problémov detí v súvislosti s inými oblasťami života, vzťahy (napr. poruchy u detí súvisiace s excesívnym používaním internetu), prežívanie a správanie detí a mládeže na Slovensku v ostatných rokoch poukazujú v niektorých zisteniach na to, čo sme zistili reprezentatívnym výskumom aj my, že **kvalita vzťahu v rodine má nezastupiteľné miesto.**

Výstup - Prioritné oblasti naplňania Dohovoru vyplývajúce z výskumu ako základ pre činnosť komisára pre deti:

- Všestranná podpora rodín, aby mohli naplniť svoje poslanie voči deťom
- Prierezovo, vo všetkých oblastiach života dieťaťa sledovať najlepší záujem dieťaťa
- Podpora detskej participácie, komunikácia s deťmi o ich problémoch
- Ochrana detí pred rozpadom ich rodiny, pred odlúčením od jedného alebo oboch rodičov
- Ochrana detí pred chudobou a stratou bývania
- Ochrana detí pred násilím a zlým zaobchádzaním (osobitne v online priestore)
- Ochrana detí pred psychickými problémami, podpora duševného zdravia

Regionálna platforma BA

Dňa 7.6.2023 sa krajská koordinátorka BA kraja zúčastnila platformy, kde Mgr. M. Schlesinger (ďalej len „koordinátor IK BA“) informoval členov platformy o množstve rôznych besied na základných a stredných školách v kraji, ktoré realizovala IK BA. Celkový počet oslovených formami preventívnych aktivít realizovaných MK BA len v máji presiahol 1200 oslovených. Súčasne informoval o aktivitách zameraných na školské podporné tímy a pedagógov. Konkrétne o workshopoch zameraných na výmenu skúseností, ktoré realizuje IK BA a o formách pomoci, ktoré vytvárajú veľmi dobré podmienky na kvalitnú spoluprácu v kraji. Poukázal aj na výhodu, že ide o bezplatnú a profesionálnu pomoc, pričom pedagógovia i školské podporné tímy ju hodnotia vždy pozitívne. Koordinátor IK BA ďalej prítomných **informoval o novej výzve v online prostredí**, ktorá je zameraná voči prirodzeným autoritám prevažne v školskom a v domácom prostredí. Medzi mladistvými a mládežou sa šíri pod názvom „**Alfa samec / Sigma samec**“.

Kde tzv. alfa samec má upriamovať pozornosť na seba a sigma samec má byť sám pre seba autoritou a nikým iným sa nemá nechať usmerňovať. Túto výzvu začal šíriť formou sociálnych sietí muž, ktorý je známy v súvislosti s organizovanou trestnou činnosťou. Členov platformy o uvedených skutočnostiach informoval o tejto výzve z dôvodu, že sa dotýka najviac školského prostredia, aby tak odborníci vedeli rýchlejšie identifikovať problémy u žiakov, ktorí sa prejavujú podobným spôsobom. V ďalšej časti sumarizácie spolupráce vyzdvihol aktivity koordinátorov ochrany detí pred násilím (ÚPSVaR Bratislava), ktoré prispievajú ku kvalitnému sieťovaniu odborníkov a doteraz napomohli k doriešeniu rôznych závažných prípadov. Viaceré z nich totiž IK BA prevzala alebo odstúpila OČTK i SPOD a taktiež pomáhala dotknutým osobám ako obetiam. V súvislosti s témou platformy vyzdvihol tiež spoluprácu a aktivity Centra poradenstva a prevencie BA 3, ktorá príkladne pracuje so školami a školskými podpornými tímami, pričom má k dispozícii tri odborníčky poskytujúce intervenčnú pomoc pre deti z Ukrajiny. Taktiež vyzdvihol aktivity Portálu školskej psychológie, ktorú v platforme zastupuje Mgr. Balážová, ktorá disponovala aktuálnymi informáciami súvisiacimi s hlavnou témou platformy.

Hlavnou témou aktuálnej platformy bolo **riešenie krízových situácií na školách a účinné postupy v prípade ich vzniku**. Cieľom bolo pozrieť sa na problémy z viacerých strán a prezentovať skúsenosti z praxe. Mgr. Balážová prezentovala prítomným osobné skúsenosti a aktuálne informácie z oblasti krízovej intervencie. Dokladovala, že školské podporné tímy riešia každý deň rôzne situácie a prípady na školách. Pre rôzne potreby krízových situácií, kedy je potrebný odborný zásah krízového tímu sa aplikujú odborné postupy krízovej

intervencie po tragickej udalosti po 48 hodnotách, ako štandardizovaný postup krízovej intervencie v školskom prostredí. Ďalej uviedla, že pre tieto účely **je už vypracovaný štandard práce z VÚDPaP v spolupráci s jednou z najlepších odborníčok na krízovú intervenciu v školskom prostredí na Slovensku, Mgr. Máriou Anyalaiovou**, PhD. Uvedená odborníčka má psychoterapeutické vzdelanie má v Gestalt modalite a v psychotraumatológii a EMDR. Zastupuje Českú a Slovenskú republiku v Európskej asociácii školskej psychológie v sekcii krízového manažmentu. V tejto súvislosti Mgr. Balážová prítomných informovala, že v šk. roku 2023 by mal vyjsť uvedený odborný manuál pre pedagógov a riaditeľov. Na záver uviedla, že doteraz je na Slovensku vyškolených cca. 750 účastníkov zo škôl a CP a P, ktorí by mali byť prví privolaní riaditeľmi na riešenie krízovej situácie na škole. V týchto školeniach je potrebné pokračovať, aby sa o postupoch krízovej intervencie oboznamovali ďalší zamestnanci škôl.

Mgr. Slovák (BSK), prítomných informoval o ich aktivitách v tejto oblasti, uviedol, že **Bratislavský samosprávny kraj od 6.6.2023 spustil v spolupráci s OZ IPčko projekt, ktorý bude kontinuálne pomáhať žiakom na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, ich rodičom a pedagógom. Čoraz Viac mladých ľudí totiž bojuje s úzkosťou, stresom či depresiami, rastú aj prípady sebapoškodzovania či myšlienok na ukončenie života, problém je naozaj alarmujúci.** V prvej etape BSK spustil webstránku www.niesomok.sk, kde sú informácie o najčastejších duševných problémoch, pomáhajúce techniky, návody, ako o témach komunikovať či pomôcť blízkemu, Súčasne sú tam uvedené aj kontakty na anonymnú a bezplatnú pomoc. Ďalej uviedol, že BSK pôjde do škôl distribuovať informačné materiály a k tohtoročnému vysvedčeniu dostane každý Žiak leták „Ako zvládnuť leto“.

Mgr. Slovák spolu s Mgr. Zápalovou (BSK) uviedli, že **téma duševného zdravia sa týka každého z nás** a majú za to, že obsah web stránky môže byť zaujímavý pre každého, aj keď netrpí konkrétnymi problémami. Budú na nej zverejnené aj techniky ako bojovať so stresom či úzkosťou, ako zlepšiť svoj vzťah so sebou samým alebo nájsť spôsob pomôcť niekomu blízkeму, o ktorom si užívateľ stránky myslí, že nie je OK.

Mgr. Deana Jurčová, ktorá prezentovala aktivity samotného úradu, predstavila **činnosť študentského parlamentu**, v ktorom evidujú minimálne 70 veľmi aktívnych študentov majúcich snahu získavať i odovzdávať ďalej získané poznatky rovesníkom. Poukázala na nedávny seminár usporiadaný Komisárom pre deti prof. MUDr. Jozefom Mikloškom, PhD. , ktorý bol obsahovo zameraný na duševné zdravie detí. V rámci komunikácie s členmi študentského parlamentu získal Úrad komisára pre deti zaujímavé podnety od detí a mládeže. Uvádzali, že dospelí majú tendenciu rozprávať za deti, ale nechcú im skutočne načúvať, aby zistili, čo skutočne potrebujú. V tejto súvislosti poukázala aj na dobrú spoluprácu nadviazanú v oblasti prevencie kriminality s koordinátorom IK BA. Prezentovala tiež zaujímavé výsledky odborných hostí, ktoré prisľúbila sprostredkovať aj členom platformy, nakoľko z nich možno čerpať hodnotné zistenia pre účely skvalitnenia práce s deťmi a mládežou.

V rámci tejto časti dostali priestor na prezentáciu ostatní účastníci platformy, Vo forme písomného príspevku členom platformy stručne predstavila Mgr. Barbara Baničová ich projekt. Uviedla, že v rámci projektu budú v BSK organizovať s lektorkami z organizácie InTYMYta asi 2 workshopy na tému **„Súhlas - prevencia sexuálneho násillia a obťažovania“**. Workshop je vhodný pre mládež od 13 rokov a venuje sa potrebe súhlasu, aj hoaxom a stereotypom o sexe a sexuálnom násillí. Odovzdáva mladým ľuďom informácie a buduje komunikačné zručnosti, vďaka ktorým sú schopní iným (ľuďom prezentovať) svoje

hranice a rešpektovať hranice iných ľudí). Na záver dodala, že po tomto workshope sú mladí ľudia schopní rozoznať rôzne formy násilia a nátlaku a podporuje aj schopnosť rešpektovať vlastnú hodnotu, aj hodnotu iných ľudí,

Preventistka MSP Bratislava Nicol Stanová, pokázala na jej aktuálny zámer, ktorým je skvalitniť prevenciu, kde by rada využila aj formy *canisterapie*. Nová členka platformy ďalej poukázala na skutočnosť, že o forme a rozsahu bude samozrejme rozhodovať vedenie MSP a preto by chcela získať najprv osvedčené skúsenosti z praxe. V tejto súvislosti bola odporučená na členku platformy Mgr. Korytárovú (MSP Pezinok-preventista)) a spoluprácu ponúkla aj IK BA.

Na záver predstavila aktivity oddelenia probácie a mediácie Krajského súdu v Bratislave vedúca odboru Mgr. Božena Ďord'ová. Ponúkla členom platformy *prezentáciu zameranú na objasnenie detekcie priblíženia sa kontrolovanej osoby ku chránenej osobe a okamžitého varovania chránenej osoby*. Na ponuku zareagovali viacerí účastníci platformy a dohodli sa na osobnom kontakte a dohodnutí prezentácie. IK BA v tejto súvislosti ponúkla spoluprácu, nakoľko jej členovia taktiež prejavili záujem o získanie poznatkov o tejto problematike.

4. PRÍČINY VZNIKU SOCIÁLNO PATOLOGICKÝCH JAVOV

Deti a mládež vyrastajú v rodinnom prostredí, ktoré sa nachádza v subkultúrnom prostredí, ktoré je diferencované podľa svojho pôvodu a životných podmienok. V týchto subkultúrach sa deti učia sociálnym rolám a osvojujú si aj pravidlá patologického správania takým istým spôsobom, ako si osvojujú pravidlá spoločnosťou očakávaného správania v subkultúrach rešpektujúcich spoločenské normy správania. Uvedená teória vzniku patologickej kariéry je v odbornej literatúre označovaná ako teória tzv. diferenciálnej asociácie. Príčiny osvojenia si patologického správania časti detskej a mládežníckej populácie sa vysvetľujú aj teóriou individuálnej patológie. Zdôrazňujú sa genetické predpoklady k patologickému správaniu.. Štrukturálne usporiadanie spoločnosti neumožňuje všetkým členom spoločnosti dosiahnuť rovnaké ciele. Preto pre ich dosiahnutie používajú nepovolené spôsoby. Nedodržiavajú stanovené pravidlá a normy správania. Patologické správanie sa vysvetľuje racionálnym správaním, uvedomovaním si zodpovednosti za svoje správanie a možnosť využívania voľby svojho správania. Uvedené názory reprezentujú iba malú časť myšlienok ktoré sa zaoberajú problematikou pôvodu patologického správania časti detí a mládeže. Pri skúmaní príčin patologického správania ľudí je dôležité skúmať aj podmienky za ktorých k patologickému správaniu došlo. Sociálno-patologické správanie detí a mládeže je potrebné skúmať integráciou pôsobenia faktorov psychických, sociálnych, biologických, kultúrnych prípadne aj ďalších. *Medzi najčastejšie patologické javy páchané deťmi a mládežou* v Slovenskej republike patrí *kriminalita, konzumácia drog, patologické hráčstvo, vandalizmus, záškoláctvo, šikana, kyberšikana...* Podľa WHO dochádza k rastu psychosociálnych problémov detí a mládeže, ktoré môžu mať nasledovné formy: „Pasívna forma, ktorá predstavuje rôzne únikové reakcie, záškoláctvo, absentérstvo, únik do sociálnej izolácie, únik k alkoholu a drogám, uzatváraníu sa do pasívnej 247 zábavy a sveta počítačov až po únik zo života *samovražedným konaním*. Agresívna forma sa prejavuje detskou a juvenilnou delikvenciou, násilnými činmi jednotlivcov i párt, až po extrémne prejavy vandalizmu, terorizmu a vrážd. Kompromisná forma sa prejavuje nestabilitou v školách, zamestnaní i interpersonálnych vzťahoch, vrátane *sexuálnej promiskuity*. Svoj podiel má na nej i rast nezamestnanosti mladých, pocity straty

zmyslu života. *Sebapoškodzovanie* je najťažším prejavom sociálnej maladaptácie, ktoré v extrémnej forme vrcholí samovražednými pokusmi až dokonanými samovraždami“ (Sejčová, 2002). Poruchy správania detí a mládeže môžu viesť k disociálnej poruche osobnosti, ktorá sa prejavuje: „poruchami správania vo vzťahu k rodine. Nejde o opozičné a konfliktné vzťahy, vzdorovitosť, ale o abnormné správanie sa k rodičovi (agresivita verbálna i brachiálna, úteky z domu, deštruktívne správanie, krádeže z bytu). Nesocializovaná porucha správania sa prejavuje samotárskym, agresívnym správaním a nedostatočným zapojením do skupiny vrstovníkov. Socializovaná porucha správania je zjavná v skupinovom vodcovstve, skupinovej delikvencii, v priestupkoch v partiách a rôznych disociálnych aktivitách“ (Blusková, Szorád, Stempelová, 1996). Z hľadiska miery porušovania právnych noriem možno hovoriť o správaní detí a mládeže: disociálnom, asociálnom a antisociálnom. Mládež disociálneho správania si osvojila spoločensky nevhodné spôsobilosti. Asociálne správanie nezodpovedá spoločenskej morálke. Antisociálne správanie poškodzuje spoločnosť. Antisociálne správajúca mládež sa prejavuje najvyšším stupňom mravnej narušenosti. Z hľadiska kriminologického sú deti považované za maloleté osoby vo veku od 6 do 14 rokov, ktoré nemožno trestne postihovať. Mladiství sú od 15–18 rokov a sú trestno-právne postihnutelní. Osoby vo veku 18–20 rokov sú z hľadiska kriminologického považované za osoby blízke veku mladistvých a sú v plnom rozsahu postihnutelné za porušovanie právnych noriem. Najčastejšími formami kriminality detí a mládeže na Slovensku sú majetková a násilná trestná činnosť. Špecifickým druhom násilnej trestnej činnosti mládeže je vandalizmus. Za vandalizmus možno považovať ničenie vecných hodnôt a týranie živých zvierat pre radosť z ničenia a ubližovania. Vandalizmus možno považovať aj za životný štýl časti mládeže. Vandalizmus je deštruktívne a likvidačné správanie, ktoré neprináša pre páchatel'a žiadne materiálne obohatenie. Druhou najčastejšie sa vyskytujúcou formou kriminality detí a mládeže je násilná trestná činnosť. Medzi najčastejšie realizované formy uvedenej trestnej činnosti patrí 248 úmyselné ublíženie na zdraví. Násilné trestné činy sú realizované spravidla v skupinách vrstovníkov. Príčinami násilnej trestnej činnosti sú problémy páchatel'ov v rodinách, školách, zamestnaniach a skupinách vrstovníkov. V školskom prostredí medzi najčastejšie formy násilnej trestnej činnosti patrí šikanovanie. Možno ho považovať za agresívne správanie, ktorým sa obmedzuje osobná sloboda postihnutého, prípadne má charakter vydierania jednotlivca alebo skupiny. Šikanovanie sa realizuje aj za účelom zneváženia šikanovaného a môže mať charakter „zábavy“ pre účastníkov šikanovania. Šikanovanie pre svoju nebezpečnosť sa stáva záujmom odbornej verejnosti. Rastúca agresivita mládeže sa prejavuje nielen v šikanovaní, ale aj vo výtržníctve. Prevenciu realizuje štát, škola a rodina. Medzi efektívne formy prevencie realizovanej štátom patrí situačná prevencia. Obsahom situačnej prevencie je obmedzovanie kriminogénnych situácií. Najväčší význam v situačnej prevencii zohráva polícia a samospráva obcí. Jedná sa o skvalitňovanie informačného systému, ktorý je otvorený širokej verejnosti. Prevencia realizovaná školou môže mať podobu mimoškolských programov a školských programov. Programy sú zamerané na osvojovanie si zásad slušného správania sa, osvojovanie si asertívneho správania, osvojovanie si riešenia problémov pomocou kompromisov. V mimoškolskej výchove je prevencia zameraná na činnosti detí a mládeže v záujmových aktivitách, ktoré nielen vyplňajú voľný čas mládeže, ale majú aj funkciu vzdelávaciu a sociálnu. Prevencia v podmienkach rodiny je zameraná na osobný príklad rodičov. Na

utváranie podnetného rodinného prostredia pre všetky deti, ale hlavne neúspešné v škole, hyperaktívne a inak ťažko vychovávateľné.

Kriminalita detí a mládeže je vážnym problémom súčasnej spoločnosti. Preto musí byť v záujme štátnych, komunitných a školských orgánov napomáhať rodičom vytvárať podmienky pre výchovu detí v najoptimálnejšom prostredí. Sociálnou politikou štát môže pozitívne vplývať na stabilitu rodiny. Komunitné orgány môžu vytvárať v mestách a obciach podmienky pre zmysluplné využívanie voľného času mládežou. Škola organizáciou voľného času a výchovou, zameranou na osvojovanie si zásady pozitívneho sociálneho styku ľudí medzi sebou, môže pozitívne vplývať na správanie detí a mládeže.

ZÁVER

Za účelom eliminácie nárastu sociálno-patologických javov v Bratislavskom kraji boli navrhnuté odporúčania (príloha č. 2). O návrhoch výchovných opatrení (ako prípady dobrej praxe, fungujúce na iných školách) budú informované školy, o návrhoch spolupráce s BSK bude informovaný odbor školstva Bratislavského samosprávneho kraja a návrhy legislatívnych zmien budú zaslané na MV SR, odbor prevencie kriminality, Radu vlády SR pre prevenciu kriminality, ktorý môže informácie ďalej sprostredkovať na zasadnutiach expertnej skupiny pre prevenciu kriminality detí a mládeže.

Analýza vrátane príloh (príloha č.1, príloha č.2) bude zverejnená v priebehu mesiaca september 2023 na web stránke OÚ BA <https://www.minv.sk/?prevencia-kriminality-1> v záložke organizačný odbor, prevencia kriminality.

Vypracovala: Mgr. Alena Mihályová
(krajský koordinátor pre prevenciu kriminality)

Odsúhlasil: JUDr. Ján Senka
(vedúci organizačného odboru)

Mgr. Branislav Borovský
(prednosta Okresného úradu Bratislava)

Príloha č.2

Analýza a informácia o stave a vývoji sociálno - patologických javov u maloletých a mladistvých v územnej pôsobnosti Bratislavského kraja
 – NÁVRH ODPORÚČANÍ -

Sociálno-patologický jav	Navrhované odporúčanie	Navrhovaný gestor
všeobecne	Spracovať jednotnú metodiku pre školy (zverejniť aktuálny zoznam, ktorý poskytne dostupné informácie v prípade výskytu soc.-patologických javov)	MŠ SR, MV SR, odbor prevencie kriminality
všeobecne	Pravidelné stretnutia zástupcov škôl – multitímny (výmena skúseností pri riešení jednotlivých patologických stavoch..)	Riaditelia základných a stredných škôl
všeobecne	Konzultant na OÚ, ktorého by bolo možné v prípade výskytu sociálno -patologického javu kontaktovať v urgentnom prípade (konzultácia, poradenstvo)	MV SR odbor prevencie kriminality
všeobecne (vzdelávanie)	Preventívno – vzdelávacie programy pre žiakov, ale aj vyučujúcich spolu s príkladmi dobrej praxe, ktoré by mali prebiehať kontinuálne	MŠ SR, MV SR, odbor prevencie kriminality
všeobecne	Návrh zákazu zdržiavania sa maloletých osôb vonku po 20 hod. bez zákonného zástupcu, návrh zákazu navštevovania nočných podnikov osobám mladším ako 18 rokov (sankcie, pozastavenie sociálnych dávok zákonným zástupcom)	ÚPSVaR, OR PZ, MŠ SR, MV SR odbor prevencie kriminality
Všeobecne (výtržníctvo, šikana, kyberšikana..)	V školskom prostredí zapojiť do prevencie kriminality napr. predsedu triedy – zapojiť aj vlastných žiakov, aby si viac všímali okolie a pod.	základné a stredné školy v kraji
všeobecne	Zriaďovať a finančne podporovať fungovanie komunitných centier, ktoré zmysluplne vyplňajú voľný čas. Komunitné centrá by mali kooperovať aj so školami – je potrebné aby v komunitných centrách pracovali zdatní zamestnanci (vzdelaní, skúsení z praxe v teréne, bez jazykovej bariéry napr. v oblastiach s maďarsky alebo rómsky hovoriacimi obyvateľmi)	BSK, obce a mestá
všeobecne	Systémovo riešiť vznik, finančné aj personálne fungovanie tzv. podporných tímov v školách (aktuálne ide iba o odporúčanie MŠVVaŠ SR, ktoré nie je záväzné, ide spravidla o projektové záležitosti – často na dobu určitú, nie v plnom zložení ako by mali fungovať, často ide o kumulované funkcie pedagógov, ktorí na to nemajú čas ani priestor. V praxi to v súčasnosti nefunguje dostatočne efektívne). Malo by ísť o samostatné pracovné pozície.	MŠVVaŠ SR

všeobecne	Zriaďovať a finančne podporovať fungovanie športovísk, kde by sa zároveň organizovali aj rôzne kultúrne akcie – napr. prizvať na akciu aj policajtov s nejakými ukázkami a pod. – nájsť si aj takýmto spôsobom cestu k deťom	BSK, obce a mestá
záškoláctvo; všeobecne	Riaditeľovi školy zo Zákona č. 596/2003 o štátnej správe v školstve, § 5 ods. 11 vyplýva povinnosť oznámiť záškoláctvo obci a aj ÚPSVR. Následne obec má povinnosti podľa uvedeného zákona nasledovné: § 37a Správne delikty: (1) Obec uloží pokutu od 30 eur do 331,50 eur, a to aj opakovane, zákonnému zástupcovi dieťaťa, ktorý je právnickou osobou a ktorý a) ohrozuje jeho výchovu a vzdelávanie, b) zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na povinnú školskú dochádzku alebo dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci alebo viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku alebo c) zanedbáva starostlivosť o povinné predprimárne vzdelávanie dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania alebo ak dieťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, neospravedlnene vynechá viac ako päť dní v mesiaci.	Školy, obce
všeobecne	Zvýšiť právne povedomie rodičov o dôsledkoch správania ich detí (často ich kryjú, ospravedlňujú vymeškané hodiny, ospravedlňujú ich negatívne konanie, ktoré sa časom môže stupňovať vzhľadom k „beztrestnosti“ ich konania) formou napr. infokampane a pod.	MV SR, odbor prevencie kriminality
závislosti všeobecne (fajčenie, žuvací tabak, alkohol, drogy + energetické nápoje)	Návrh zákazu predaja energetických nápojov (žuvací tabak sa aktuálne už rieši) osobám mladším ako 18 rokov. (zaradiť k škodlivým látkam, závislostiam ako alkohol)	MV SR, odbor prevencie kriminality

